

laborare. si. n. pararet mēdēdi sūmōz remittēt audie
 di intētiōe. **R**idit g̃ oīs q̃ in verbo nō laborabat:
 q̃a verbū erat. **S**eq̃tur enī: **E**t rīdēs dixit illis dñs:
Martha mar. sol. es et turbaris erga plurima. **R**es
 petitio nōis iudiciū ē dilectiōis: aut forte mouēde
 intētiōis: vt audiat attēti. **B**is vocata audit: **T**ur
 baris erga plurima. i. circa multa es occupata. vult
 enī hō occurrere qm̃ mistrat: et aliqñ nō pōt: q̃ritur
 qd̃ deest: parat qd̃ adest: distendit̃ animus. nam si
 martha sūt: diuersa sūt: qz carnalia sūt: qz t̃palia sunt
 multa sūt: diuersa sūt: qz carnalia sūt: qz t̃palia sunt
 p̃pōit̃ aut̃ vñū multis: nō enī a multis vñū: sed
 mlt̃a ab vno. vnde seq̃tur: **P**orro vñū ē necessariū.
Arg̃a vñū se voluit occupari s̃m̃ illud: **M**ibi adbe
 rere deo bonū ē: vñū sūt pater et fili? et sp̃s sc̃s: ad
 hoc vñū non nos p̃ducit nisi multi habeamus cor
 vñū. **C**IRYL. Vcl aliter cuz susceperint aliq̃ fr̃es
 dei non sollicitent̃ erga multū officū: nec poscant
 que p̃ manib? nō sūt: et op? exuperāt: grauat enim
 passim i q̃libet re qd̃ sup̃fluit: generat enī volētib?
 p̃ferre rediū: et videt q̃ sint alijs cā labori. **B**ASI.
 Absurdū etiā est cibos ad sustētiōē corpis sume
 re: ac p̃ eos itez officere corpis: et impedire ipsū erga
 mandator̃ diuinoz officū. **S**i g̃ adueniat aliq̃s pau
 per: sumat formā et exemplar modestie ciboz: nec
 cā vitare volentiū in delitijs mensam. p̃p̃riā p̃pare
 mus. vñiformis enī ē christiani vita: ad vñā tēdens
 intētiōē. s. ad gloriā dei. **M**ultiformis vō et varia
 vita eoz q̃ defozis sūt: phibito variata. **T**u vō cur
 dum copiā ciboz et cā delectatiōis fratri p̃paras mē
 sz: criminaris eū voluptatis: et diffidīs in eū gulo
 sitans obprobria: arguēs delitias eius in eo qd̃ p̃e
 paras: **N**ō cōmendauit dñs marthā occupatā cir
 ca frequēs ministeriū. **A**VG. de ver. dñi. Quid g̃
 putam? rephēsi eē ministeriū marthe: quam cura
 hospitalitatis occupauerat: q̃ tāto hospite letabat?
 hoc si vez ē: dimittāt hoies q̃ ministrāt egētib?: va
 cant verbo: occupent̃ circa sciētā salutarē: nihil sit
 cura eis q̃s pegrinus i vico sit: q̃s egeat pane: vacēt
 opa misericordie: vni instet̃ sciētia. **T**HEO. **N**ō g̃
 dñs hospitalitatē phibet: sed plurimoz turbatiōē
 sc̃lz abstractionē et tumultū. et vide cōsiliū dñi: q̃ p̃
 us dñs nihil dixerat marthe: s̃ postq̃ illa sorozem
 ab auditu studebat euellere: tūc dñs occasiōe habi
 ta increpauit eē. vsq̃ enī adeo honozat̃ hospitalitaf:
 donec ad necēia nos attrahit. **L**ū vō icipit ab vtili
 oib? impedire: manifestū ē q̃ honorabilior ē diuini
 noy audit? **A**VG. de ver. do. **N**on g̃ dñs op? re
 phendit: s̃ i mun? distinxit. **S**eq̃tur enī: **M**aria opti
 mā partē elegit: q̃ non auferet̃ ab ea. **N**ō tu malā:
 sed illa meliōz: vnde meliōz: quia ab ea non aufe
 retur: a te auferet̃ aliqñ onus necessitatis. **N**on. n.
 cū veneris ad illā patriā iuenies peregrinū quē sus
 cipias hospicio: sed bono tuo auferet̃: vt qd̃ melius
 est detur. auferetur a te labor vt requies detur. **T**u
 nauigas: illa in portu ē. eterna enī ē dulcedo verita
 tis: in hac tñ vita auget̃: in illa p̃ficiet̃: nūq̃ auferet̃
 tur. **A**MBR. **A**gat g̃ te sicut mariā desiderium
 sapie: hoc enī mai? hoc p̃fecti op? ne ministerij cu
 ra cognitionem verbi celestis auertat. **N**ec arguas
 eos et ociosos iudices: quos videas sapie studere.
AVG. de quest. euan. **M**ortice aut̃ q̃ martha ex

cepit illū in domū suā: significat ecclesiam que nūc
 excepit dñm in cor suū. **M**aria soroz ei? que sedes
 bat ad pedes dñi et audiebat verbū ei?: significat eā
 dem ecclesiā: s̃ in futuro seculo: vbi cessans ab ope
 ministerioq̃ indigētie: sola sapia p̃fruit. **Q**d̃ aut̃ cō
 querit̃: q̃ soroz ei? eā nō adiunet: occasio datur sen
 tētie dñi: qua ostendit̃ istā ecclesiā sollicitam esse: et
 turbari erga plurima: cū sit vñū necessariū: ad qd̃ p̃
 ministerij hui? merita puenit. **M**aria vō dicit opti
 mā partē elegisse: qz p̃ hāc ad illā tendit̃: et non au
 feret̃. **G**RE. vi. moza. **V**el p̃ mariā q̃ verba dñi res
 dens audiebat: et t̃platiua vita exp̃mitur. p̃ marthā
 exteriorib? obsequijs occupatā: actiua vita signifi
 cat: sed marthe cura nō rephēdit̃: marie vō laudas
 tur: q̃a magna sūt actiue vite merita: s̃ et t̃platiue
 potiora. vñ nec auferri vñq̃ marie ps dicitur: quia
 actiue vite opa corpe transeunt: contemplatiue aut̃
 gaudia melius et sine cōualefcūt. **C**A. XI.

Et factū ē cū esset in quodā
 loco orās ut cessauit: dixit
 un? ex discipulis ei? ad eū:
 Dñe doce nos orare: sic docuit iō
 hānes discipulos suos. **E**t ait illis:
 Cū oratis dicite: **P**ater scificet̃ no
 mē tuū adueniat regnū tuū: panes
 ñm̃ quotidianū da nob̃ hodie: et di
 mitte nobis pctā ñra siquidē et nos
 dimittimus debēti nobis: et ne nos
 inducas in tētationem.

BEDA: Post historiā soroz que duas ecclesias
 vitas significauerūt. nō frustra dñs et ip̃e orasse et di
 scipulos orare docuisse scribit̃: qz et orō quā docuit
 vtriusq̃ in se vite cōtinet mysteriū: et ipsaz p̃fectio
 vitarū: nostris nō virib? est obtinēda s̃ p̃cibus. vñ
 dicit̃: **E**t factū ē cum esset in quodā loco orans.
CIRYL. **L**um autē habeat omnis boni plenitudi
 nem: cur orat si plen? est: et in nullo penitus eget?
Ad hoc dicim? q̃ competit ei ex modo dispensatio
 nis in carne: cū voluerit humana p̃sequi tpe ad h̃
 cōuenēte. **S**i. n. comedit et bibit: ñ icōgrue vtebat̃
 ofone: vt doceat nos nō esse erga hoc tepidos: sed
 attentius insistere orationib?. **T**YTVS: **A**ū autēz
 nouā ouerfationē vidissent discipuli: nouā formaz
 orationis postulauerūt. cū plures oratiōes cōtinerē
 tur in veteri testamēto. vñ seq̃tur: **U**t cessauit: dixit
 vnus ex discipulis eius ad eū: **D**ñe doce nos orare.
 ne. s. cōtra deū peccemus: aliqua querētes p̃ alijs:
 vel deo assistētes in oratione nō eo mō quo expe
 dit. **O**RIGE. **E**t vt orationis doctrinā p̃ferat in
 fert̃: **S**ic et iohā. do. disci. suos. de quo. s. nos docuit
 sit: q̃ inter natos muliez null? eo maior surrexit. et
 qz p̃cepisti nobis petē eterna et grādia: vñ erit nos
 ad hoz puēire noticiā: nisi a te deo et saluatore ñro
GRE. misenus: **O**rationis ergo doctrinā explicat
 discipulis qui sollerter noticiā ofonis expoſtulāt:
 oñdens q̃liter implorari oporteat diuini audituz.
BASI. **D**uo aut̃ sūt modi oratiōis. **U**n? qd̃ lau

ante p bona opa fiducia sume docuit: Nequiter res
 missione reatum docet implorare. Sequit enim: Et di
 mitte nobis peccata nra. **TYTVS.** Doc aut addit
 tu est necessario: p eo q null sine pctō repitur: ne
 impediamur a sacra picipatione ppter hūana pec
 cata. Cū eni teneamur exhibere chūsto oimodam
 sinceritatē q spūsanctuz habitare facit in nobis: res
 darguēdi sum? si nō obseruem? ei tēplū mūdū. Pu
 te aut defectui subuenit p dei bonitatē indulgentē
 humane fragilitati pctōz punitiōe. Doc aut ipsuz
 iuste fit a iusto deo: qm nos qm habitatozib? relata
 mus: his. s. q nobis nocuerūt: et debita nō exhibues
 rāt. vñ subdit: Siquidē et ipi dimitt. om. de. nobis.
CIRYL. Vult eni vt ita loqr: patientie quā hoies
 colūt imitatorē fieri deū: vt qualē ipi exhibuerunt
 pseruis bonitatē: talē pari lance recipe petāt a deo
 qui iusta recōpensat: et nouit oim mesereri. Dec igit
 tur aduertētes grates agēde sūt debitozib? nostris:
 sūt eni nobis si sapim? causa indulgētie maxime: et
 pauca exhibentes plurima repiem?. nā et nos mul
 ta debemus et magna debita dno: quoz si mimam
 partē a nobis vellet exigere: iā pissemus. **AVG.**
 de ver. oñi: Debitū aut qd ē nisi pctū: Ergo si nō ac
 cepisses alieni senozis pecuniā nō deberes: et iō pec
 catū tibi imputat. Habuisti enī pecuniā cū qua dū
 ues nāsceris ad imaginē et similitudinē fact? dei. sed
 pdidisti qd habebas: sicut arrogantiā desiderās vē
 dicare: pdidisti humilitatis pecuniā: accepisti a dia
 bolo debiti qd nō erat necessariū. cautionē tuā. rez
 nebat inimicis: s. eā dñs crucifixit: et suo cruore de
 leuit. potēs ē aut dñs q abstulit peccatū: et debita
 nra donauit: custodire nos aduersus diaboli insū
 dias q culpā generare puenit. vñ sequit: Et ne nos
 inducas in tētationē. quā. s. ferre nō possum?. Sed
 qm athleta talē vult tētationē: quā ferre possit hū
 mana p̄ditiō. **TYTVS.** A diabolo enī tētari ē im
 possibile: sed ne a deo relinqmur ad tētationes hoc
 depcamur. Qd aut ex pmissione diuina ptingit: illō
 de? quqz facere dicat i scriptura: et fm hoc nisi phi
 beat tētationis inualecētā que supra nos ē: tunc
 nos in tētationē inducit. **MAX.** Uel mādat dñs
 vt petam?. Ne nos inducas in tētationē. i. nō pmit
 tas voluptuosas et spōtaneas tētationū nos experi
 entia pati. **Jacob?** aut docet p veritate certātes nō
 remitti tētatiōib? inuolūtarijs et causatiuis laboruz
 dicens: De gaudiū exultimate frēs mei cū in tētatio
 nes varias incideritis. **BASI.** Nō tamē decet nos
 oando petere afflictioēs corpales. vniuersaliter. n.
 pcepto orare: non subire tētationē. s. postq aliquis
 subit: erpedit a dno petere virtutē pferēdi vt cōsum
 merit in nobis illud: Qui sustinet vsqz ad finem sal
 tus erit. **AVG.** in encheridion: At vō q matthe?
 in vltimo poluit: Sed libera nos a malo. iste nō po
 nit: vt intelligam? ad illud supi? qd de tētatiōe di
 cū ē primere. Idē quippe ait: Sed libera. nō ait: Et
 libera. tanqz vnā petitionē demonstrans: noli hoc:
 sed hoc. s. sciat vnusquisqz in eo se liberari a ma
 lo: q nō ifert i tētationē. **AVG.** de ver. oñi: Un?
 quisqz enī petit vt a malo: hoc ē ab inimico et pctō
 libere. s. qui deo se cōmittit: diabolu nō timet: Si
 enim deus p nobis: quis contra nos?
Et ait ad illos: Quis vrm hēbit

amicū et ibit ad illuz media nocte: et
 dicet ad illuz: Amice comoda mihi
 tres panes: quoniam amicus meus uenit de
 uia ad me: et non habeo quod ponam ante
 illum. et ille deintus respondens dicat: noli
 mihi molestus esse: iam ostium clausum est:
 et pueri mei mecum sunt in cubili: non
 possunt surgere et dare tibi. Et ille si
 perseverauerit pulsans: dico uobis:
 et si non dabit illi surgens: eo quod amicus
 eius sit: propter improbitatem tamen eius sur
 get: et dabit illi quotquot his necios.
CIRYL. Docuerat supra saluator ad petitoz apo
 stolor: qliter oportet orare: poterat aut contingere
 eos q hoc salutare documētū receperant: effundē qd
 dem pces iuxta traditā formā: sed negligētē et res
 missē hoc facere: deinde cū nō exaudirēt p primaz
 vel secūda orationē desistere ab oñib?. Itaqz ne
 hoc pateremur: p modū parabolē manifestat: q pu
 fillanimitas in orationib? dānosa ē. Utilissimū vō
 est i eis patiētā habere. vñ dñ: Et ait ad illos: Quis
 vestrū habebit amicu? **THEO.** Amic? iste deus ē
 qui oēs amat: et omnes saluos vult fieri. **AMB.**
 Quis etiā est nobis amicitioz: qd q p nobis corpus
 suū tradidit: Dat aut nobis hic alius pcepti mod?
 vt oibus momentis: nō solū diebus: s. etiā noctibus
 orō deferat. Sequit enī: Et ibit ad illum media no
 cte. Sicut petiit dauid qm dixit: Media nocte sur
 gebam ad confitendū tibi. Neqz enī timuit excita
 re dormiētē: que scit semp eē vigilātē. nā si ille tam
 scūs: et qui regni erat necessitatib? occupat? septies
 in die laudē dno dicebat: quid nos facē debemus:
 quo frequētī? carnis ac mētis fragilitate delinqui
 mus: q diligēdo dñm deū tuū nō solū tibi: s. etiaz
 alijs poteris emereri. Sequit enī: Et dicet illi: Ami
 ce comoda mihi tres pa. qm ami. me? ve. ad me de
 via: et nō ha. qd po. an. illū. **AVG.** d ver. oñi: Qui
 aut sūt isti tres panes: nisi mysteriū celestis alimen
 tū: fieri enī pōt vt aliquis passus fuerit amicu aliqd
 interrogātē: q rñdere nō possit: et tunc se iuenit nō
 habere: qm coact? ē dare. Venit ergo tibi amic? de
 via. i. de vita huius seculi: in qua omnes velut perez
 grini trāseūt: nec vllus qm possessor manet: s. omni
 boi dicit: Transi: da venturo locū: aut forte de via
 mala: hoc est de vita mala fatigatus. nescio qs ami
 cus tuus nō inueniēs veritatē: qua audita et pcepta
 beatus fiat: Venit ad te tanqz ad christianū et dicē:
 Redde mihi rationē. Et interrogat qd forte tu per
 simplicitatē fidei nesciebas: et non est vnde reficias
 esuriētē: et compelleris querere in dominicis libris
 fortassis enī quod ille interrogauit: in libro posituz
 est: sed obscurum est ipsum paulum aut petruz aut
 aliquem prophetam interrogare non siveris. Jam
 enim requiescit familia ista cū dno isto suo: et seculi
 huius ignorantia valida est: hoc est nox media: et
 vget amicus esuriens: cū simplex fides nō sufficit:

Nūqd deferēd' ē g' ad ipsum dñm: cū quo familia
 requiescit: pulsa orādo. de quo subdit: **Et** ille dein.
 rñ. dicit: **N**oli mibi molest' eē. q' differt dare: vult
 vt ampli' desideres dilati: ne vilescat cito datū.
BASI. Forsitan etiā ob hoc differt qñ ingeminās
 tui assiduitatē: r frequentiam erga se: r vt agnoscat
 qd donū dei sit: r i timore donata custodias. Quic
 quid enī aliqs multo labore habet: nitit' custodire
 ne cū illud pdiderit: suū laborem amittat. **GLO.**
Non g' aufert impetrādi licētiā: s; vebemēt' accē
 dit desiderii orandi: oīsa difficultate cōsequēdi. **Se**
 quit' enī: **J**a ostiū clausū ē. **BEDA:** hoc ē ostiū
 qd apiri sibi etiā paul' exposcit: nō solū suis: s; etiā
 ppli orōnib' obsecrās se iuari: vt aperiat sibi ostiū
 ad loquēdū mysteriū chisti. **Et** forasse illd ē ostiū
 qd aprū vidit iohānes. cui dicit' ē: **A**scēde huc
 r ostendā tibi q' oportet fieri. **AVG.** de que. euā.
Significat ergo tempus famis verbi: cum intelli
 gētia clauditur: r illi q' apostolica sapientiā tāq' pan
 nem erogātes p orbē terre pdicauerūt: iam sunt in
 secreta quiete cū dño. **Et** hoc ē qd subdit: **Et** pueri
 mei meū sūt in cubili. **GREG.** nīsen': **O**ppozitū
 ne eos q' p arme iusticie impassibilitatē vendicauerūt
 sibi pueros appellat: docēs q' bonum qd p stu
 dia in nobis acquirif ab initio fuerat in natura re
 positū. nā qñ aliquis abrenūciās carni prōne exer
 citio vite virtuosē passiōē confutauit: tūc qñ puer
 insensibiliter se bz erga passiōes. **C**ubile autē requiē
 intelligim' saluator'. **GLO.** **E**t ppter pmissa sub
 dit: **N**ō possū surgere r dare tibi. qd ē ad difficulta
 tē impetrandi referēdū. **AVG.** de que. euā. **U**el
 aliter amic' ad que venif media nocte: vt accomo
 det tres panes: vtiq; ad similitudinē ponit' s'm quam
 qs rogat deū in media tribulatiōe cōstituit': vt ei tri
 buat intelligētiā trinitatis: qua pntis vite cōsuetur
 labores. **I**psa enī angustia media nox ē q' cogit ve
 hemēter instare. **I**n trib' autē panib' etiā illud signi
 ficatur vnus substātie eē trinitatē. amic' autē venif
 ens de via intelligif hoīs appetit': q' debet rōni ser
 uire. **S**erniebat autē cōsuetudinē tpali: quaz viā vocat
 ppter oīa transeūtiā. **C**ōuerso autē hoīe ad deum:
 etiā ille appetit' a cōsuetudine reuocat'. **S**ed si non
 cōsolef interitus gaudiū de doctrīna spiritali: q' cre
 atorū trinitas pdicaf: magne angustie sūt in hoīe
 que pmit' erūna mortalis: cū ab his q' foris delectāt
 pcpit' abstinentia: r intus non est refectio de leticia
 doctrine spiritalis: tñ orando efficiē vt accipiat de
 sideriās intellectū a dño: etiā si hō desit p que sapiē
 tia pdicet'. **S**edē enī: **Et** ille pfeuerauerit pulsans:
 dico vobis. **Et** si nō dabit illi surgēs: eo q' amicus
 ei' sit: ppter improbitatē tñ eius surget: r dabit illi
 quotquot bz necessarios. **C**ōpatio ē a minori: si enī
 amic' hō surgit de lecto r dat: nō amicitia s; tedio
 cōpulsus: quātomagis de' dat: q' sine tedio largissi
 me donat qd petit'. **AVG.** d ver. dñi: **C**ū autē pue
 neris ad tres panes: hoc ē ad cibū r intelligētiā tri
 nitatis: habes r vnde viuas: r vñ pascas. **N**e times
 as: ne finies: non enī panis ille finiet: s; indigētiā
 tuā finiet. **D**isce r doce: viue r pascē. **T**HEO. **U**el
 aliter: **M**edia nox finis ē vite: in quo multi ad deū
 adueniūt. **A**mic' autē ē angel' qui accipit animam.
Uel media nox est pfundū tētationū in quo cōstitū

tus petit a deo tres panes: necessitates. i. corpis aie
 r spūs: p q' in tētatiōib' nō periclitamur. **A**mic' autē
 qui de via venit: ipse de' ē q' in tētatiōib' nos pro
 bat: cui nō bz qd apponat q' in tētatiōe infirmatur.
Qd autē dicit: **Et** clausa ē ianua. intelligēdi ē q' doc
 cet nos ante tētatiōes ppatos eē: postq; vō tētatiō
 ni incidim': ppatationis ianua claudit: r imparati in
 uenti: nisi de' adiuiet periclitamur.
Et dico ego vobis: **P**etite r da
 bit vobis: q'rite r inuenietis: pulsate
 r apiet vobis. **D**is enīz q' petit acci
 pit: r q' q'rit inuenit: r pulsanti apiet.
Quis at ex vob' petit patre petit pa
 nē: nunqd lapidē dabit illi: **A**ut pi
 sce: nunqd p pisce serpētē dabit illi:
Aut si petierit ouū: nūqd porriget
 illi scorpionē? **S**i ergo vos cū sitis
 mali nostis bona data dare filiis ue
 stris: quātomagis p' uester celestif
 de celo dabit spm bonū petētib' se.
AVG. d ver. dñi: **P**osita similitudine adiūcit exhor
 tationem dñs: r oīno stimulanit nos q'rere: petere:
 pulsare: donec accipiam' qd petim'. vnde dicit: **E**t
 ego dico vobis petite r dabit vobis. **C**IRYL. **N**ō
 dicit **D**ico vobis: vñ bz iuramētū: de' enī nō mētif.
Quicq; autē innuit audiētib' aliqd cū iuramētō: nō
 dicit inexcusabilē nostre fidei paruitatem. **C**HRY.
Per petitionē autē orationē ostidit: p inquisitionem
 vō studiū r sollicitudinē cū subdit: **Q**uerite r inuenie
 tis. que enī querunt plurima cura indigēt: qd ma
 xime ē in deo. **P**lura nāq; sūt que sensū nrm impe
 diūt: sicut g' aurū pditū querim': sic deū solite per
 quiram'. **O**ndit etiā q' qñis nō aperiat illico ianu
 am: imozādū ē. vñ subdit: **P**ulsate r aperiet vobis.
 q' si q'rens imozaberis: vtiq; recipies. ob hoc rectū
 sum ē ostiū vt faciat te pulsare: ideo nō mor' annuit
 vt erposcas. **G**REGVS. **U**el p hoc q' dicit: **P**ul
 sate: forssitan insinuat petere cū effectu. pulsaf enim
 aliqs manu. **B**oni autē opis signū est man'. vel hec
 tria pnt aliter distingui. virtutis enī initius ē petere
 notā viā veritatis. **S**ecūd' vō grad' est q'rere q'liter
 oporteat trāsire p viā. **T**ert' grad' est vt cū virtutes
 attigerit: pulset ad ostiū: vt intret spatiofam cogni
 tionē q' oīa orādo aliqs acq'rit. **U**el petere quidem
 est orare: q'rere vō p bona opa agere ofoni cōdignā
Pulsare autē ē ofoni imozari nec desiste. **AVG.**
 de ver. do. **N**ō autē nos tāntū hortaret': ut peterem'
 nisi dare vellet. **E**rubescat hūana pigritia: pl' vult
 ille dare q's nos accipe. **A**MBRO. **Q**ui autē pmit
 tit aliqd: spem vō afferre. pmissi: vt momētis obedi
 entia deserat': pmissis fides. r iō subdit: **O**is enī q'
 pe. acci. r q' q'rit inuenit. r pul. aperiet. **O**RIG. **Q**ue
 ret autē aliqs q'litē qdā orātes nō exandiat': **A**d qd
 dicēdū: q' q'cunq; recto tramite ad q'rendū accedit:
 nil omittēs ex his q' conferūt ad petitor' obtētū: ac
 diuertēs a proposito vere petitionis: cum nō petat

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

ut deest: non petit. Quo fit ut cū nō recipiat: quod hic dicitur: nō falsificet. Nam et magistro dicente: Quicūq; vēiet ad me: assequet disciplinā peritiā adire magistru realiter accipim. hoc ē ut feruētē et diligētē vacet documentis ipsi. vñ et iacobus dicit: Petitis et nō accipietis: eo q; male petatis. s. causa voluptatū vanaz. Sed dicit aliq;: imo cum aliqui rogāt p diuina noticiā obtinēda: et recuperatiōē vtu tū non obtinēt. cui dicendū: q; nō ppter se bona petierūt accipere: s; vt cōmendent p ea. **BASI.** Siq; etiā ob rōpōrē exhibeat se desideris et traditor sui fiat in man; hostiū: hūc de; nec adiuuat: nec exau dit: eo q; p petiū alienū se fecit a deo. decet g offerre quidē quicqd interest sua: clamare autē ad deum vt adiuuet eū. Est autē diuinū subsidii implorādū: nō remissē ac mente huc illucq; vagatē: eo q; talis nō solū nō impetrabit qd petit: s; magi oīm irritabit. nā si aliq; corā pncipe stans fixū habz et intrinsecū et extrinsecū oculū: ne forsitan puniat: quātomagis corā deo attentū ac tremebūdum opozter assistere. Si vō debilitatus a petō fixe nequis ozare quātuz cuiq; potes teipm cōhibeas: vt stando corā deo ad eum virgas intellectū: et deus ignoscit: eo q; nō ex negligentia sed ex fragilitate non potes vt opozter assistere coram deo. Si sic g teipm cōpellis: ne discedas donec accipias. Ideo g qñq; petis et nō accipis: q; pperā postulasti: vel infideliter vel leuiter: vel nō cōseruasti tibi: vel destitisti. **SEPI.** autē quidaz obuiat dicentes: Quare ozam; an ignorat de; qui bus op; ē nobis: Nōuit quippe: et oīa spūalia vbe rius dar nobis et anteq; postulem; sed opa vtuus et regni celoz opozter pus optare: optantē vō qres reangerentē p fidē et patientiā qe quid interest sua: in nullo delicto redargutū a ppria scia. **AMB.** Ergo pceptū locus frequētē ozādū spes ē impetrandū aut psuadendū pus fuit in pcepto: postea fit in exēplo: qd oīdit subdēs: Quis autē ex vobis panē petit panē: nūqd lapidē dabit illi. **CIRYL.** In quo instruit nos saluator quiddā necessariū. frequētē enī inconsulto voluptatū impetu irruimus ad pniōsa desideria. Cū igit aliqd taliū a deo petimus: neq; impetrabim;: ad qd oīdendū vtrū par tēti exēplo et his q; penes nos sūt. cū enī fili; tuus petit panē: gratāter ppinas: q; cibū petit oppoztuū: Cū vō sensus penuria lapidē poscit vt comedat nō affers ei: s; potius phibes eū a nocitio desiderio: vt sit sensus: Quis autē ex vo. pa. pe. panē. quē. s. paf. dat. Nūqd lapidē dabit illi: scilz si petierit. Eadem quoq; rō est in serpēte et pisce de quo subdit: Aut pisce: nūqd p pisce serpentē dabit illi: Et filiter in ouo et scorpione. de quo subdit: Aut si petierit ouū nūqd porriget illi scorpionez. **ORIGE.** Tu nō attende: si panis qdē est aie cib; in cōgnitiōe: sine q; nō oringit saluari: puta pspicax rō vite debite. pisci autē ē amor discipline: puta mūdi cōstitutionē agnosere: elemētōz effectū: et qeūq; cōsequētē differit sapia. Itaq; nec vice panis deus ppriat lapidē: quē volebat diabol; a rpo māducari: nec vice pisci serpentē quē comedūt ethiopes: indigni pisces comedē. nec simpliciter dat vice nutritiue et vtilis nō cōmestibilia et nocua: qd refert ad scorpionē et ouū. **AVG.** de quest. euā. Uel poti; intelligit charitas ppt ma

iorē appetitū tam necessariū vt sine illa cetera nihil sint: sicut sine pane mensa inops: cui cōtraria ē coz dis duritia quā lapidi opauit. **PISCIS** autē intelligit fides inuisibiliū vel ppter aquā baptisim;: vel q; de inuisibiliū locis capis. Ad etiā fides hui; mūdi stititib; circūactata nō frangit: recte pisci cōpaf. Cui cōtrariū posuit serpētē: ppter venena fallacie: q; etiā pmo male suadendo psemiauit. In ouo intelligit tur spes: ouū enī nondū ē fetus pfectus: s; vouēdo sperat. Cui cōtrariū posuit scorpione: cui; actileus: venenat; retro timend; ē: sicut cōtrariū spei ē retro spicere: cū spes futuroz in illa q; ante sūt se extēdat. **OVG.** de ver. do. Quāta tibi loq; mūdus: quāta p; dozū strepit vt retro respiciat; O mūde imūde qd strepis: qd auertere conaris: tenere ius peris: qd faceres si maneres; quem nō decipes dulcis: si amar; alimēta mētiris. **CIRYL.** Ex pmissio autē exēplo cōcludit: Si g vos cū sitis mali. i. cū mentē susceptiūā prauitatis geratis: nō aut vniformē et fixam in bono sic de;. **BEDA:** Uel malos vocat seculi amatores: q; dant illa q; fm sensū suū iudicāt bona: q; etiā in sua natura sūt bona et ad vsum infirme vite pntēt. vñ subdit: Nostis bona data dare filiis vris. Apli etiā q; merito electionis bonitatē hui; mani generis exceperant: supne bonitatis respectu mali eē dicūt: q; nihil p semetipm bonū nisi deitas sola. Ad vō subditur: Quātomagis pf vester de celo dabit spm bonū petētib; se. Pro quo mattheus posuit: Dabit bōa petētib; se. oīdit spm scū pleni tudinē bonoz dei: q; oēs vtilitates q; ex bonoz dei gratia suscipiūt: ex isto fonte emanant. **ATHA.** Nisi aut spūscūs eēt de substantia dei qui sol; ē bonus: nequaq; hic appellaret bon;: qñ dñs renuit dici bonus in eo q; hō fact; est. **AVGV.** de ver. do. Ergo auare qd queris: aut si aliud petas: quid tibi sufficiat: cui deus non sufficit; **Et erat iesus eiciēs demoniū et illō erat mutus: et cū eiecisset demoniū locut; ē mutus: et admirate sūt turbe. Quidā at ex eis dixerūt: In beelzebub pncipe demonioz eicit demonia. Et alij tētantes: signum de celo querebāt ab eo.** **GLO.** Promiserat dñs q; spūs bon; daret ozā tibus: cui; quidē bñficiū subsequenti miraculo de mōstrat. vnde d;: Et erat ies; eiciēs demoniū et illō erat mutus. **THEO.** Dicitur aut mut; vt in pluribus q; non loquit. Dicit etiā et q; nō audit: s; magis pprie q; nec audit nec loquit. Qui aut a natiuitate nō audiuit: ex necessitate nō loq;tur. Ea enī loq;mur q; p auditū loqui docemur. Siq; tñ ex aliqua passione supueniēte auditū amisit: hūc nihil phibet loqui. Qui aut dño oblat; fuit: et mut; erat lingua: et surdus auditu. **TYTVS:** Mutū aut vel surdus dicit demoniū: qd hanc ingerit passionem: q; non audiatur diuinū verbū. Nam demones auferētes aptitudinē humani affect;: obtundūt anime nostrē auditum: ideo venit chris; vt et eiciat demoniū: et audiam; verbum veritatis. vnum enim sanauit

et vniuersalem pręgustationē faciat humane salutis. vnde sequitur. Et cum eiecisset demoniū: locutus est mutus. **BEDA:** Demoniaci autē iste apud mattheū non solū mutus: sed et cecus fuisse narrat. **Tria** igitur signa sūt in vno homine perpetrata sunt. **Cecus** videt: mutus loquitur: possessus a demone liberat. qđ quotidie cōplet in cōfessione credentiū: vt expulso p̄mū demone: fidei lumē aspiciat: deinde ad laudes dei tacentia p̄s ora laxent. **CIRYL.** Hoc autē miraculo pacto extollebat eū multitudo p̄conis: et gloria qđ deū decet. vñ sequitur. Et admi. sūt turbę. **BEDA:** Turbis autē que min⁹ erudite videbant: om̄i semp facta mirantibus: scribe et pharisei vel negare: vel sinistra interpretatiōe puerē laborabāt: qđ nō diuinitatis: s; imūdi spūs opa fuissent. vñ sequitur. Quidā autē ex eis dixerūt. In beel. p̄nci. demo. eicit demonia. **Beelzebub** de⁹ erat acharon. nam beel qđdē ipse baal: zebub autē musca vocat. **Picitur** autē beelzebub qđ vir muscay: ex cui⁹ spurcissimo ritu p̄ncipē demonioꝝ cognominabant. **CIRYL.** Alii vō paribus stimulatū liuoris aculeis: petebant ab eo celeste videre portētū. vñ sequitur. Alii tētates si gnū de celo q̄rebāt ab eo. Quasi dicerent: q̄uis ab hōse demoniū eieceris: nō tñ hoc ē diuine opatiōis argumētū: nōdū enī vidim⁹ aliqd̄ p̄tib⁹ sile miraculis. **Moses** enī trāsduxit populū p̄ mediū maris: iofue vō successoz ei⁹ solē retardauit ī gabaon: tu vō nihil hoz oñdisti. **Querere** enī p̄digia de celo innuit: qđ huiusmodi cogitationibus tūc t̄pis afficiebantur erga christum.

Ipsē autē vidēs cogitatiōes eoz dixit eis: **De** r̄gnū ī se diuisū: desolabit⁹: et dom⁹ supra domū cadet. **Si** autē et sathanas ī seipsū diuis⁹ ē: quō stabit regnū ei⁹: qz dicitis in beelzebub me eijcere demōia? **Si** autē ego ī beelzebub eicio demōia: filij v̄ri ī quo eiciūt? **Ideo** ip̄i iudices n̄ri erūt. **Porro** si ī digito dei eicio demōia: p̄fecto p̄ueit ī nos regnū dei.

CHRY. Cum phariseozū suspitio irrationabilis esset: metu multitudinis nō audebāt eā diuulgare: s; ī aīo suo eā vertebāt. vñ dicit. **Ipe** autē vidēs cogit. eoz dixit eis: **De** reg. in se diui. deso. et do. supra do. cadet. **BEDA:** Nō ad dicta: s; ad cogitata r̄ndit: vt vel sic cōpellerēt credere potētie ei⁹ qđ cordis videbat occulta. **CIRYL.** Nō autē r̄ndebat ex scripturis: qz nō attendebāt falso eas exponētes: s; ex his r̄ndet qđ cōiter accidūt. **Dom⁹** .n. et ciuitas si fuerit diuisa velociter dissipat⁹: et etiā regnū quo nihil est validi⁹. firmat enī regna et domos subditoꝝ cōcordia. **Si** ḡ inquit ego p̄ demōne demōia eicio: dissensio int̄ eos ē: et perit v̄tus eoz. vñ subdit. **Si** autē et satha. in seip. diuis⁹ ē: quō sta. reg. ip̄i⁹: qz dicit me ī beel. eiecer demōia: **Nō** enī sathanas sibi ip̄i repugnat: nec suis satellitib⁹ nocet: s; poti⁹ statuit regnū suū. **Restat** ḡ qđ diuina v̄tute cōteram sathanam.

AMBRO. In hoc etiā oñdit regnū suū indiuiduū

esse atq; p̄petuū: et iō qđ nō ī christo spem gerūt: s; ī p̄ncipe demonioꝝ eijcere demones op̄nari: eos regni negat eē p̄petuū: qđ spectat etiā ad p̄lim inde ozū. **Quō** enī pōt regnū indeoz esse p̄petuū: qñ a legis p̄p̄lo iesus negat: qđ ex lege debet: ita ex p̄tate se fides iudaice plebis impugnat: impij glia diuidit: diuidēdo dissoluit. et iō regnū ecclesie manebit eter nū: qz indiuidua fides eoz ē vnu. **BEDA:** Regnū etiā patris et filij et spūs sci non ē diuū: qđ est eterna stabilitate māsū. **Desistāt** igit arriani iūv ozē patre filij: filio vō spūs sci dicē: qz quoz vnum ē regnū: hoz ē et vna maiestas. **CHRY.** Dec ē p̄ma solutio. **Secūda** vō qđ de discipulis: quā ponit subdēs: **Si** autē ego ī beel. eicio demōia: filij v̄ri ī quo eiciūt: **Nō** dicit discipuli mei: s; filij v̄ri: volēs eoz p̄mulcere furozē. **CHRY.** Iudei nāq; et a iudeis s̄m carnē exozti sūt christi discipuli: qđ p̄tate ī spūs imūdos adepti erant a christo: et opp̄sos ab eo ī noie christi liberabāt. **Quō** ḡ filij v̄ri sathanā ī noie meo cōterūt: quō nō h̄z multā amētia: debere me a beelzebub virtutē h̄re: dānabūni igit ex fide natoꝝ v̄foꝝ. vñ subdit. **Ideo** ip̄i iudices v̄ri erūt. **CHRY.** Quī enī ex vobis emanātes mibi obedūt: liquet qđ oñdēnabūt opātes d̄na. **BEDA:** Uel aliē filios iudeoz exorcistas gētis illi r̄gnū: qđ ad inuocationē dei eiciebant demones. q. d. **Si** expulsiō demōiū ī filiis v̄ris de nō demōib⁹ reputat⁹: q̄re ī me idē op⁹ nō eandē habeat cām: Ergo ip̄i vestri iudices erūt: nō p̄tate s; opatiōe: diū illi expulsiōne demōiū deo assignāt: vos beelzebub p̄ncipi demonioꝝ. **CIRYL.** Postq; ḡ qđ dicitis calūnie notā h̄z: manifestū est qđ ī spū dei eicio demōia. vñ subdit. **Porro** si ī digito dei eicio demōia: p̄fecto p̄uenit ī vos regnū dei. **AVG.** de ver. do. **Nō** lucas digitiū dei dicit: vbi matthe⁹ dicit spūs ab eadē s̄ma non recedit: q̄n potius et aliqd̄ docet: et nō uerimus quē admodū intelligam⁹ vbi cūq; scrip̄turarū legerimus: digitiū dei. **AVG.** de que. euang. **Dicit** autē spūs sci digitiū dei: p̄p̄ncipationē do noꝝ qđ ī eo dant vniūq; p̄p̄ria sive hōim sive an geloz. ī nullis enī mēbris n̄ris magis apparet par titio qđ ī digitiis. **CIRYL.** Uel spūs sci or̄ digitiū dei. filius enī manus et brachiū patris dicit⁹: et ope rat⁹ enī p̄r cācta p̄ eū. **Sicut** igitur digitiū nō ē alie nus a manu: sed ei naturaliter cōnexus est filio: et p̄ eū oīa opat.

AMBRO. Nec tñ tibi mēbroꝝ compactiōe noꝝ stroz portio quedā videatur faciēda virtutis: indi uidue enī rei nō pōt esse diuisio. et iō ad formā vni tatis: nō ad distinctionē potestatis referenda digiti nūcupatio ē. **ATHA.** Ad p̄sens autē nō renūi do mīn⁹ gratia sive humanitatis dicere se minoz spūs sancto: dicens se ī eo demones eijcere: qđ nō suffi ciente humana natura de demōniū expulsiōne: nisi virtute spūs sancti. **CHRY.** Et ideo uenēt̄ or̄: **P̄uenit** ī vos regnū dei. **si** ego homo existens ī spū diuino eicio demones: ditata ē humana nat̄ura ī me: et aduenit regnū dei. **CHRY.** Dicit autē **Sup** vos: vt eos attrahēt. q. d. si vobis adueniūt p̄spera: cur v̄ra bona fastiditis? **AMB.** **Si** oñdit etiā īgialē q̄ndā esse spūs sci p̄tate: ī quo regnū est dei: nos quoq; ī qđ habitat spūs eē regalē domū.

et vniuersalem pręgustationē faciat humane salutis. vnde sequitur. Et cum eiecisset demoniū: locutus est mutus. **BEDA:** Demoniaci autē iste apud mattheū non solū mutus: sed et cecus fuisse narrat. **Tria** igitur signa sūt in vno homine perpetrata sunt. **Cecus** videt: mutus loquitur: possessus a demone liberat. qđ quotidie cōplet in cōfessione credentiū: vt expulso p̄mū demone: fidei lumē aspiciat: deinde ad laudes dei tacentia p̄s ora laxent. **CIRYL.** Hoc autē miraculo pacto extollebat eū multitudo p̄conis: et gloria qđ deū decet. vñ sequitur. Et admi. sūt turbę. **BEDA:** Turbis autē que min⁹ erudite videbant: om̄i semp facta mirantibus: scribe et pharisei vel negare: vel sinistra interpretatiōe puerē laborabāt: qđ nō diuinitatis: s; imūdi spūs opa fuissent. vñ sequitur. Quidā autē ex eis dixerūt. In beel. p̄nci. demo. eicit demonia. **Beelzebub** de⁹ erat acharon. nam beel qđdē ipse baal: zebub autē musca vocat. **Picitur** autē beelzebub qđ vir muscay: ex cui⁹ spurcissimo ritu p̄ncipē demonioꝝ cognominabant. **CIRYL.** Alii vō paribus stimulatū liuoris aculeis: petebant ab eo celeste videre portētū. vñ sequitur. Alii tētates si gnū de celo q̄rebāt ab eo. Quasi dicerent: q̄uis ab hōse demoniū eieceris: nō tñ hoc ē diuine opatiōis argumētū: nōdū enī vidim⁹ aliqd̄ p̄tib⁹ sile miraculis. **Moses** enī trāsduxit populū p̄ mediū maris: iofue vō successoz ei⁹ solē retardauit ī gabaon: tu vō nihil hoz oñdisti. **Querere** enī p̄digia de celo innuit: qđ huiusmodi cogitationibus tūc t̄pis afficiebantur erga christum. **I**psē autē vidēs cogitatiōes eoz dixit eis: **De** r̄gnū ī se diuisū: desolabit⁹: et dom⁹ supra domū cadet. **Si** autē et sathanas ī seipsū diuis⁹ ē: quō stabit regnū ei⁹: qz dicitis in beelzebub me eijcere demōia? **Si** autē ego ī beelzebub eicio demōia: filij v̄ri ī quo eiciūt? **Ideo** ip̄i iudices n̄ri erūt. **Porro** si ī digito dei eicio demōia: p̄fecto p̄ueit ī nos regnū dei. **CHRY.** Cum phariseozū suspitio irrationabilis esset: metu multitudinis nō audebāt eā diuulgare: s; ī aīo suo eā vertebāt. vñ dicit. **Ipe** autē vidēs cogit. eoz dixit eis: **De** reg. in se diui. deso. et do. supra do. cadet. **BEDA:** Nō ad dicta: s; ad cogitata r̄ndit: vt vel sic cōpellerēt credere potētie ei⁹ qđ cordis videbat occulta. **CIRYL.** Nō autē r̄ndebat ex scripturis: qz nō attendebāt falso eas exponētes: s; ex his r̄ndet qđ cōiter accidūt. **Dom⁹** .n. et ciuitas si fuerit diuisa velociter dissipat⁹: et etiā regnū quo nihil est validi⁹. firmat enī regna et domos subditoꝝ cōcordia. **Si** ḡ inquit ego p̄ demōne demōia eicio: dissensio int̄ eos ē: et perit v̄tus eoz. vñ subdit. **Si** autē et satha. in seip. diuis⁹ ē: quō sta. reg. ip̄i⁹: qz dicit me ī beel. eiecer demōia: **Nō** enī sathanas sibi ip̄i repugnat: nec suis satellitib⁹ nocet: s; poti⁹ statuit regnū suū. **Restat** ḡ qđ diuina v̄tute cōteram sathanam. **AMBRO.** In hoc etiā oñdit regnū suū indiuiduū esse atq; p̄petuū: et iō qđ nō ī christo spem gerūt: s; ī p̄ncipe demonioꝝ eijcere demones op̄nari: eos regni negat eē p̄petuū: qđ spectat etiā ad p̄lim inde ozū. **Quō** enī pōt regnū indeoz esse p̄petuū: qñ a legis p̄p̄lo iesus negat: qđ ex lege debet: ita ex p̄tate se fides iudaice plebis impugnat: impij glia diuidit: diuidēdo dissoluit. et iō regnū ecclesie manebit eter nū: qz indiuidua fides eoz ē vnu. **BEDA:** Regnū etiā patris et filij et spūs sci non ē diuū: qđ est eterna stabilitate māsū. **Desistāt** igit arriani iūv ozē patre filij: filio vō spūs sci dicē: qz quoz vnum ē regnū: hoz ē et vna maiestas. **CHRY.** Dec ē p̄ma solutio. **Secūda** vō qđ de discipulis: quā ponit subdēs: **Si** autē ego ī beel. eicio demōia: filij v̄ri ī quo eiciūt: **Nō** dicit discipuli mei: s; filij v̄ri: volēs eoz p̄mulcere furozē. **CHRY.** Iudei nāq; et a iudeis s̄m carnē exozti sūt christi discipuli: qđ p̄tate ī spūs imūdos adepti erant a christo: et opp̄sos ab eo ī noie christi liberabāt. **Quō** ḡ filij v̄ri sathanā ī noie meo cōterūt: quō nō h̄z multā amētia: debere me a beelzebub virtutē h̄re: dānabūni igit ex fide natoꝝ v̄foꝝ. vñ subdit. **Ideo** ip̄i iudices v̄ri erūt. **CHRY.** Quī enī ex vobis emanātes mibi obedūt: liquet qđ oñdēnabūt opātes d̄na. **BEDA:** Uel aliē filios iudeoz exorcistas gētis illi r̄gnū: qđ ad inuocationē dei eiciebant demones. q. d. **Si** expulsiō demōiū ī filiis v̄ris de nō demōib⁹ reputat⁹: q̄re ī me idē op⁹ nō eandē habeat cām: Ergo ip̄i vestri iudices erūt: nō p̄tate s; opatiōe: diū illi expulsiōne demōiū deo assignāt: vos beelzebub p̄ncipi demonioꝝ. **CIRYL.** Postq; ḡ qđ dicitis calūnie notā h̄z: manifestū est qđ ī spū dei eicio demōia. vñ subdit. **Porro** si ī digito dei eicio demōia: p̄fecto p̄uenit ī vos regnū dei. **AVG.** de ver. do. **Nō** lucas digitiū dei dicit: vbi matthe⁹ dicit spūs ab eadē s̄ma non recedit: q̄n potius et aliqd̄ docet: et nō uerimus quē admodū intelligam⁹ vbi cūq; scrip̄turarū legerimus: digitiū dei. **AVG.** de que. euang. **Dicit** autē spūs sci digitiū dei: p̄p̄ncipationē do noꝝ qđ ī eo dant vniūq; p̄p̄ria sive hōim sive an geloz. ī nullis enī mēbris n̄ris magis apparet par titio qđ ī digitiis. **CIRYL.** Uel spūs sci or̄ digitiū dei. filius enī manus et brachiū patris dicit⁹: et ope rat⁹ enī p̄r cācta p̄ eū. **Sicut** igitur digitiū nō ē alie nus a manu: sed ei naturaliter cōnexus est filio: et p̄ eū oīa opat. **AMBRO.** Nec tñ tibi mēbroꝝ compactiōe noꝝ stroz portio quedā videatur faciēda virtutis: indi uidue enī rei nō pōt esse diuisio. et iō ad formā vni tatis: nō ad distinctionē potestatis referenda digiti nūcupatio ē. **ATHA.** Ad p̄sens autē nō renūi do mīn⁹ gratia sive humanitatis dicere se minoz spūs sancto: dicens se ī eo demones eijcere: qđ nō suffi ciente humana natura de demōniū expulsiōne: nisi virtute spūs sancti. **CHRY.** Et ideo uenēt̄ or̄: **P̄uenit** ī vos regnū dei. **si** ego homo existens ī spū diuino eicio demones: ditata ē humana nat̄ura ī me: et aduenit regnū dei. **CHRY.** Dicit autē **Sup** vos: vt eos attrahēt. q. d. si vobis adueniūt p̄spera: cur v̄ra bona fastiditis? **AMB.** **Si** oñdit etiā īgialē q̄ndā esse spūs sci p̄tate: ī quo regnū est dei: nos quoq; ī qđ habitat spūs eē regalē domū.

TYTUS: Uel dicit: **P**ervenit in vos regnū dei. et intelligat: puenit 3 vos: nō pro vobis: horrend⁹ enī est perfidīs ch̄isti secūnd⁹ aduentus.

Cū fortis armat⁹ custodit atriuū suū in pace sūt ea q̄ possidet. **S**i at fortior eo supueniēs uicerit eū: uni uersa arma ei⁹ auferet in qb⁹ cōfidebat: et spolia ei⁹ distribuet. **Q**ui nō ē mecuī contra me ē: et q̄ non colligit mecum dispergit.

CIRYL: Quia necessariū erat p̄ multas cōsidera tiones detrabētū retractare sermonē: utiē nūc exē plo manifestissimo: qd̄ demōstrat uolentib⁹ intuei re: p̄ principē hui⁹ seculi v̄tute sibi in sita uicit dicēs: Cū for. ar. custod. atriuū suū: in pace sūt ea q̄ possidet.

CHRY: Fortē uocat diaboli: nō qz naturaliter humani sūt: s; imūdiēs antiquā ei⁹ tyrānidē: quam pusillanimitas n̄ra causauit. **CIRYL:** Erat enī aī saluatoris aduētū uolētia multa: rapiens alienos greges. s. dei: et q̄si ad p̄p̄riū ducens ouile. **THE.** Arma autē ei⁹ sūt oēs species pctōz: in qb⁹ confidēs uiuunt 3 hoies.

BEDA: Atriuū vō illi⁹ mūdum uocat: q̄ in maligno posit⁹ est: in quo vsq; ad salua tiones aduētū potiebat imperio: qz in cordib⁹ infir delinē sine vlla cōtradictiōe quiescebat: sed fortiori potentia ch̄isti victor oēs hoies liberando ipsum eicit. vñ subdit: **S**i autē fortior illo supueniet et vñ centi ei⁹ uersa arma ei⁹ auferet: in qb⁹ cōfidebat. et spolia ei⁹ distribuet.

CIRYL: Postq̄ enim dei simi uerbuū toti⁹ fortitudinis dator: et dñs v̄tutū fa ctum ē hō inuastit illū: et arma ei⁹ abstulit. **BED.** Sūt autē arma ei⁹ astutie: doliq; nequitiē spiritualis spolia vō ei⁹ ipsi hoies sūt ab eo decepti. **CIRYL.** Nā q̄ p̄ndū irretiti fuerāt ab eo iudei in diuinam ignoŕantia et errore: enocati sūt p̄ sanctos ap̄los ad nouiciā ueritatis: et oblati sūt deo patri p̄ fidē ad hū bitū filio.

BASI: Distribuit etiā spolia: exhibens fideles custodie angeloz ad hoim salutē. **BED.** Victor etiā ch̄ist⁹ spolia distribuit: qd̄ est insignie triūphantis: qz captiuā ducēs captiuitatē dedit do na hoib⁹: quosqdā qd̄ ap̄los: alios etiā uelūgelistas: hos p̄phetas: illos pastores ordinans et doctores.

CHRY: Deinde ponit quarta solutio. cū subditur: **Q**ui nō ē mecuī. aduersū me ē. Quasi. o. ego uolo ho mines afferre deo: sathanas autē contrariū: q̄liter ḡ q̄ mibi nō coopat: s; dissipat q̄ mea sūt: tā mibi con feruane⁹ fieret: ut vna mecuī eijceret demones. **Se** quitur: **E**t q̄ nō colligit mecuī: dispergit. **CIRYL.** Quasi. o. ego ueni ut filios dei ab eo dispersos con gregē: et ipse sathanas cū mecuī nō sit: que collegi et saluam tētāt dissipere. **Q**ualiter ḡ q̄ meis dispensa/ nonib⁹ refragat: uirtutē mibi ministrat.

CHRY: Et si qui nō coopat aduersari⁹ ē: multo magis qui obstat. uidef tñ mibi et iudeos ad p̄ns sub enigma te tangē: ordinās eos cū diabolo: nā et ipsi agebant contra eū: et dispgebant quos congregabat.

Cū imund⁹ spūs exierit de hoie ambulat p̄ loca inaquosa: q̄rēs reqē

et non inueniēs dicit: **R**euertar in do mū meā: unde exiui. **E**t cū uenerit inuenit eā scopis mūdātā. **T**ūc uadit et assumit septē alios spūs secū neq ozes se: et ingressi habitāt ibi et fiunt nouissima hois illi⁹ peiora p̄oib⁹.

CIRYL: Post p̄missa osidit dñs: vñ origē p̄plo iudeoz ut ad huiusmodi opiniones liberēt de ch̄is sto dicens: **Cū** imūdius spūs exierit ab hoie ābulat p̄ loca inaquosa: q̄rens requiē. **Q**uōd. n. hoc exēplum ad iudeos spectet matthe⁹ exp̄s̄it dicēs: **S**ic erit et generationi huic pessime. **Q**uādiu enī erant in egypto uiuētēs ritu egyptioz: inhabitabat in eis spūs malign⁹: q̄ expulsus ē ab eis: qm̄ mactauerūt agnū in figura ch̄isti: et liniti sūt ei⁹ sanguine: et sic euita uerūt destructoz.

AMBRO: Itaq; in vno hoie toti⁹ ppli iudaici cōp̄atio ē: a quo p̄ legē spūs imū/ dus exierat. **S**; qz i gentib⁹ quoz corda p̄is arida erāt: sed postmodū p̄ baptisma rose spūs humefes/ bant: p̄pter fidē ch̄isti requiē diaboli⁹ inuenire non potuit. **I**mmūdis. n. spiritib⁹ ch̄ist⁹ incēdiū ē: iō re gressus ē ad plebē iudeoz. vñ seq̄t: **E**t nō iue. dic: re uer. in do. meā vñ exiui.

ORIGE: Ad eos q̄ sunt ex isrl: quos uidit nihil diuinū i se cōtinētes: s; deser tos et vacātes habitatiōi ei⁹. vñ seq̄t: **E**t cū uenerit: iue. sco. mūdātā. **AMBRO:** Forensi. n. et p̄fucto/ ria specie cōpta animo manet interiore pollutioz. **N**eq; enī sacri fontis irriguo aut abluēbat: aut res/ stringebat ardore: meritoq; ad eū spūs redibat im/ mūdus: adducēs secū septē spūs neq̄ozes. vñ seq̄t: **E**t tūc va. et assu. secū septē alios spūs nequi. se: et in/ gressi ha. ibi. qm̄. s. in ebdoma legis et octaue myste riū cōmisit. Itaq; ut nobis multiplicat septiformis spūs grā: ita illis imūdoz spūs ois cumulat iūria. **U**niuersitas enī hoc numero aliquoties p̄phēdit.

CHRY: Incolūt autē aīas iudeoz demones peio/ res p̄oib⁹: nā tūc t̄p̄is in p̄phas seuebāt: nūc vō ipi dñs p̄phetaz iniuriat: atq; iō a uespasiano et tito peioza passi fuerūt: q̄s in egypto et in babilone. vñ seq̄t: **E**t sūt no. ho. illi⁹ pei. p̄oib⁹. **T**ūc etiā aderat eis diuina p̄uicio: et grā spūs̄ci. nūc vō etiā hac cu/ ra p̄nant: p̄p̄ qd̄ v̄tutis maior penuria nūc: et erū/ na intēsiō: et demonum exactio seuiōz.

CIRYL: Sūt etiā nouissima peioza p̄oib⁹: s; in illud ap̄licat: **M**eli⁹ erat eis ueritatis uia nō cognoscere q̄ post agnitā retroire. **BEDA:** P̄t etiā hoc accipi de heretico quolibz vel scismatico vñ etiā malo catho lico: de quo t̄p̄e baptismatis spūs exierat imūd⁹: lo caq; inaquosa pagrat. i. corda fidelū: q̄ a mollitiē flu re cogitatiois expurgata sūt: callid⁹ insidiatoz explo rat: siquos ibi neq̄tiē sue gressus figē possit. **D**ic̄ ar: **R**euert. i. do. meā vñ exiui. **I**n q̄ timēdū ē: ne culpa quā i nobis extictā credebam: p̄ incuriā nos vacā tes opp̄mat. **I**nuenit autē eā scopis mūdātā: hoc est gratia baptismatis a pctōz labe castigatā: s; nulla boni operis industria cumulatā. **P**er septē autē ma los spūs quos assumit: vniuersa uitia designat. **N**e quiozes autē dicūt: qz nō solū hēbit illa septē uitia: que septē spiritalib⁹ sūt contraria uirtutib⁹: sed etiā am p̄ hypocrisim ipsas se v̄tutes habere similitabit

CHRYS. Non solum aut illis: sed et nobis fore dicitur accipiatur quod sequitur. Et erit nouissima hois illius peiora prioribus. quia si illustrati: et a peccatis malis remoti: de novo redimuntur ad eandem nequitiam: grauius deinceps erit pena sequentium peccatorum. BEDA: Posset etiam simpliciter intelligi dominum hec ad distinctionem suorum: et sathane operum adiunxisse: quod scilicet semper polluta mundare: sathanas vero mandata grauioribus contaminare festinet.

Factum est autem cum hec diceret: ex tollens uocem quedam mulier de turba dixit illi: Dominus ueter quod te portauit: et ubera quod suxisti. At ille dixit: Qui imo: beati quod audiuit uerbum dei: et custodiunt illud.

BEDA: Scribis et pharisaeis dominum tetatibus: simul et blasphemantibus: incarnationem eius magna fiducia quedam mulier confitetur. unde sequitur: Factum est autem cum hec diceret extol. uo. quedam mulier de turba dixit illi: Dominus ueter quod te portauit. et ubera quod suxisti. ubi et primum calumnia: et futurorum confundit hereticorum perfidiam. nam sicut tunc iudei sancti spiritus opera blasphemando uerbum dei filium negabant: sic heretici postea negando mariam semper uirginem: spiritus sancti coopante uirtute: nascitur uero unigenito deo carnis sue materiam ministrasse: uerum substantialis patri: filium uero uis fateri non debere dixerunt. Sed si caro uerbi dei secundum carnem nascens a carne uirginis matris pronunciat extranea: sine causa uenter quod eum portasset: et ubera quod lactassent: beatus asificans. Quia uero consequentia eius lacte credat nutritus: ex cuius semine negat conceptus: cum ex uirginitate eius de fontis origine scilicet physicos uterque uigor manare phibetur: Non autem in modo eam quod uerbum dei corporaliter generare meruerat: sed et omnes quod idem uerbum spiritaliter auditu fidei accipere: et boni operis custodia uel in suo uel in proximorum corde parere: et quasi alere studuerunt: asserit esse beatos. Sequitur enim: Et ille dixit: Qui imo: beati quod audiuit uerbum dei: et custodiunt illud.

CHRYS. Non fuit hoc risum repudiantis matrem: sed ostendens quod nihil ei partus profuisset: nisi ualde bona et fidelis fuisset. Ceterum si marie non proderat sine uirtutibus aie christi ab ea ortum traxisse: multo magis nobis siue patrem siue fratrem siue filium: uirtuosum habeamus. nos autem abstinentiam ab illi uirtute: nequaquam hoc prodesse ualebit. BEDA: Eandem autem dei genitricem: et inde quidem beatam: quia ubi incarnandi ministra est facta temporalis: sed inde multo beatior: quia eiusdem semper amandi custos manebat eterna. Hac etiam sententia sapientes iudeorum peccatis: qui uerbum dei non audire et custodire: sed negare et blasphemare querebant.

Turbis autem concurrentibus cepit dicere: Generatio hec generatio nequam est: signum querit: et signum non dabitur ei nisi signum iohannis prophete. Nam sicut fuit ionas signum ninuinitis: ita erit et filius hois generationi isti. Regina

austri surget in iudicio cum uiris generationis huius et edabit illos: quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis. Et ecce plus quam salomon hic. Viri ninuinites surgent in iudicio cum generatione hac et edabunt illam: quia penitentiam egerunt in predicatione iohannis. Et ecce plus quam iona hic.

BEDA: Duplici dominus fuerit questione pulsatus. Quidam enim caluniantur eum in beelzebub eiecisse demonia: quibus hactenus est risus: et alii tetantes signis de celo querebant ab eo: quibus ab hinc ridere incipit. unde sequitur: Turbis autem concurrentibus cepit dicere: generatio hec generatio nequam est. AMBRO. Et scias synagoga popululum deformari: ubi ecclesie beatitudo laudatur: sicut autem fuit ionas signum ninuinitis: ita erit et filius hois iudeis. unde subdit: Signum querit: et signum non dabitur ei: nisi iohannis prophete. BASIL. Signum est res in propatulo posita alicui occulti: continens in se declarationem: sicut iohannis signum descensum ad inferos: ac iterum ascensum christi resurrecti onem a mortuis reseruat. unde subdit: Nam sic ionas fuit signum ninuinitis: ita et filius hois generationi isti. BEDA: Signum eis tribuitur: non de celo: quia indigni erant videre: sed de profundo inferni signum. incarnationis non diuinitatis: passionis non glorificationis. AMBRO. Ut autem iohannis typus signum diuine passionis est: ita etiam grauius que iudei commiserunt testificatio peccatorum est: simul aduertere licet et maiestatis oraculum et pietatis iudicium: nam quia ninuinitarum exemplo et denunciatum supplicium: et remedium demonstrat. unde etiam debet iudei non desperare indulgentiam: si uelint agere penitentiam. THEO. Sed ionas per eum suum a ventre ceti sua predicatione ninuinitas conuertit: christo uero resurgenti iudeorum generatio non creditur: unde iudicium fuit eis: de quo iudicium subditur duplex exemplum cum dicitur: Regina austri surget in iudicio cum uiris generationis huius: et edabit illos.

BEDA: Non utique preterit iudicium: sed copatione facti melioris. unde sequitur: Quia uenit a finibus terre. au. sapi. salo. et ecce plus quam salomon hic. Dic in isto loco non pronome: sed aduerbiu loci: et significat in presentia inter uos conuersas: quod incopabile est salomone presentior. CIRYL. Non autem dixit: Maior salomone ego sum: ut persuadent nobis humiliari: si fecerit sumus spiritalium gratiarum quod. Festinauit ad audiendum salomonem mulier barbara: per tam longam iter auditura scientiam uisibilium animantium: et uires barbari: uos autem cum assistatis et audiat de inuisibilibus et celestibus: ipsam sapientiam uos instruentem: et uerba signis et opibus comprobantem: alienam in uerbum et miracula insensibiliter preteritis. BEDA: Si autem regina austri quod electa esse non dubitat: surget in iudicio cum reprobis: ostenditur una ceterorum: bonorum. scilicet malo rursus resurrectio mortalium: et hoc non iuxta fabulas iudeorum mille annis ante iudicium: sed in ipso esse futura iudicio. AMBRO. In hoc quoque iudeorum plebem edans: ecclesie mysterium uehementer exprimit que in regina austri per studium percipiende sapientie de

Ca. XI. ...

notius orbis finibus cōgregat: vt pacifici salomōis
 verba cognoscat regina plane: cui? regnū ē indiuis
 sum: de oueris et distatibus populis in vnū corp?
 affurgēs. **GRE.** nisen? Sicut aut illa regina erat
 ethiopia: et loqe distās: sic in p̄cipio nigra erat ec
 clesia gentiū: et multū distabat a veri dei noticia. At
 cōtra pacificus christ? emicuit: tūc cecutiētib? iudeis
 et agnū diuine noticie et gēmas: obedientiā. s̄p̄cepto
 rū. **THEO.** Uel qz auster laudat i scriptura: sicut
 cālia? et vniuersa. Nā igit regnās i austro. i. i spiri
 tali cōuersatiōe. venit audire sapiām salomonis re
 gis pacifici or̄i dei nostri. i. i cōtēplationē erigif:
 ad quā null? puenit: nisi regnet in bona vita. **PO**
 nit aut cōsequēter exemplū de niuiuitis dicēs: **U**
 niuinitē surgēt i iudicio cū generatiōe hac: et cōdē
 nabūt illā. **CHRY.** Cōdēnatiōis iudiciū ex simi
 litas vel dissimilit? fit. ex similib? quidē sicut i pa
 bola de decē virginib?: ex dissimilib? aut sicut cum
 niuinitē condēnant eos qui erāt tēpore christi: vt
 sic fiat condēnatio clarior. Nā illi quidē barbari:
 hī vero iudei: hī refecti p̄phetis documentis: illi
 nūq̄ acceperāt auditū diuinū. illuc inuit sermo: huc
 vīs ille cūseriōne p̄dicabat: iste regnū celoz annū
 ciat. notū ē ergo cui libet: qz iudeos decebat potius
 credere: accidit autē cōtrariū. vñ subdit: Quia peni
 tentiā agerūt i p̄dicatione iōne: et ecce plusq̄ iōnas
 hic. **AMB.** Scdm mysteriū autē: ex duob? cōstat
 ecclesia: vt aut peccare nesciat: qz. s̄. p̄tinet ad austri
 reginā: aut peccare desinat: quod. s̄. p̄tinet ad niui
 nitas penitentiā agētes. P̄nā enī delictū abolet: sa
 pietia cauet. **AVG.** de cō. euā. Hoc aut lucas nar
 rat eo loco quidē quo matthe? sed aliquātō dispa
 ri ordie dicit: cū hoc discere debeam? p̄ euāgē
 listarū excellētissimā auctoritatē nō esse mendaciū.
 Sed qz nō hoc ordie cuiusq̄ sermonē digesserit:
 quo ille a quo p̄cessit cū p̄cessit: cuius ipsius ordinis
 nihil interfit ad rem: siue ita sit siue ita.

**Nemo lucernā accēdit et i absco
 dito ponit neqz sub modio s̄z supra
 candelabrū: ut q̄ ingrediunt lūmē ui
 deāt. Lucerna corpis tui ē ocul? tu
 us. Si oculus tuus fuerit simplex:
 totū corp? tuū lucidū erit: si aut ne
 quā fuerit: etiā corp? tuū tenebrosū
 erit. Uide ergo ne lūmē quod in te
 est tenebre sint. Si ergo corp? tuū
 totū lucidū fuerit nō habēs aliquā
 partē tenebrarū: erit lucidū totū.**
Et sic lucerna fulgoris illuabit te.

CIRYL. Dicebat iudei dñm exercere miracula: n̄
 p̄pter fidē: sed p̄pter applausus videntius. Repro
 bat igit p̄sentē calūniā: inducēs exemplū lucerne
 cū dicit: Nemo lucernā accēdit: et in absco dito po
 nit: neqz sub modio: sed supra candelabrū. vt qui in
 grediunt lūmē videāt. **BEDA:** De seipso domi?

hic loquit: ostēdens et supra dixerit nullū generati
 oni nequā: nisi signū iōne dandū: nequāqz tamen
 lucis sue claritatē fidelib? occultandā. Ipse quidē
 lucernā accēdit: que testā hūane nature flāma sue
 diuinitatis impleuit: quā p̄fecto lucernā nec creden
 tibus abscondere: nec modio supponere: h̄ ē sub mē
 sura legis includere: vel itra vni? iudee gētis terminos
 voluit cobibere. Sed supra candelabrū posuit. i. eccle
 siā: qz in nostris frōtib? fidē sue icarnatiōis afficit:
 vt q̄ ecclesiā fideliter igredi voluerit: lūmē veritatis
 palā queāt intueri. Deniqz p̄cipit ne opa tantūmō:
 sed et cogitatiōes: et ipas etiā cordis itentiōes munda
 re et castigare meminerit. nā sequit: Lucerna cor
 poris tui. **AMB.** Uel lucerna fides ē: iuxta quod
 scriptū ē: Lucerna pedib? meis verbū tuū dñe. verū
 b̄ enī dei fides nostra ē. Lucerna autē lucere nō po
 test: nisi aliūde lūmē accipit: vñ et virt? nostre men
 tis et sensus accēdit: vt mna q̄ perierat possit reperi
 ri. Nemo ergo fidē sub lege cōstituat: lex enī intra
 mensurā ē: vltra mensurā ḡsa: lex obumbrat. gratia
 clarificat. **THEO.** Uel aliter: qz iudei vidētes mi
 racula accusabāt ex corū mētis malicia: p̄pter hoc
 dicit dñs: qz accipiētes lucernā a deo: itellectū. lex
 emulatiōe obscurati miracula et b̄nficia nō cogno
 scebāt: sed ad hoc itellectū a deo suscepim?: vt supra
 candelabrū ponerem?: vt etiā alij q̄ igrediunt lūmē
 videāt. Sapiēs quidē iā igressus ē. q̄ vero addidit:
 adhuc ambulat: q̄n phariseis dicat: Oportet vos vti
 itellectu ad miraculorū noticiam: et aliis declarare:
 q̄n que vidētis sūt opa nō beelzebub sed filij dei. vñ
 fm hūc itellectū subdit: Lucerna corpis tui ē ocul?
 tu? **ORI.** Oculū q̄ppe appellat. p̄prie itellectum
 nostrū: totā autē animā quāuis nō corporeā hic tro
 pologice vocat corp?: illustrat enī ab itellectu ani
 ma tota. **THEO.** Sicut aut corpis ocul? si lucid?
 fuerit: corp? lucidū erit: si vero tenebrosus et corpus
 similiter tenebrosus: sic comparatur itellect? ad ani
 mam. vñ subdit: Si ocul? tu? fuerit simplex: totum
 corp? tuū lucidū erit: si aut nequā totū corp? tuū
 tenebrosū erit. **ORI.** Intellect? enī a suo p̄cipi
 pio i solo simplicitatis studio ē: nullā cōtinentem
 duplicitatē et volū et diuisionē in se. **CHRY.** Si
 ergo itellectū coruperim? q̄ pōt soluere passiones:
 totā lesim? animā: patimurqz dirā caliginē: p̄uersio
 ne excecati itellect?. vñ subdit: Uide ergo ne lūmē
 qd̄ i te ē: tenebre sint. Nō sensibiles dicit tenebras:
 sed intrinsecā habētes originē: et quas nobiscū passis
 deserim?: extincto nobis oculo aie: de cui? luminis
 virtute subdit dicēs: Si ergo corp? tuū totū lucidū
 fuerit: nō habēs aliquā partē tenebrarū erit lucidū
 totū. et sic lucerna fulgorē illuabit te. **ORI.** Id
 est si corp? tuū sensibile factū ē luminosum illustra
 to corpore a lucerna: adeo vt nō ampli? ite sit mēbrū
 tenebrosū: multomagis te nō peccāte: in tantum
 fiet lucidū totū tuū corpus spiritale: vt cōpens splē
 dore eius illustrati lucerne: dū lux q̄ erat i corpore
 re: q̄ cōstauerat eē caligo. dirigit quocūqz p̄cepit
 itellect?. **GRE.** nazan. Uel aliter: Ecclesie lucerna
 et ocul? ē p̄lat?. necesse ē ergo vt sicut oculo puro
 se habēte corp? dirigit: i puro vero existēte deuiat:
 sic et in plato qualitercūqz se habeat: oportet parit
 naufragiū pati ecclesiam vel saluari. **GRE.** xvij.

moral. Vel aliter appellatione corporis vnaqueq; actio intelligit: que intentione sua quasi intuitum oculi sequit. **U**bi dicit: Lucerna itaq; corporis e oculi. q; p bone iterois radiu: merita illustrat actiois. **S**i ergo ocul' tuus simplex fuerit: totu corp' tuum lucidu erit. Quia si recte intendim' p simplicitate cogitationis: bonu opus efficit: etiā si min' bonu esse videat. **E**t si ocul' tuus nequā fuerit: totu corp' tuum tenebrosu erit. Quia cū pueria intētiōe quid vel recte agit: et si splēdere corā homībus cernit: tñ apud examē iterni iudicis obscurat. vñ et recte subdit: **U**ide ergo ne lumen quod in te ē: tenebre sint. Quia si hoc quod bene nos agere credim': ex mala intētiōe fuscā: quā ipsa mala sunt q̄ mala eē et cū agim' nō ignoram'. **B**EDA: Cū aut subdit: **S**i ergo corp' tuu lucidu fuerit. Totu corp' nostru oia opera nostra dicit. Si igit bonu bona intentiōe patraueris: nō habēs i tua cōscia aliqūa partē tenebrosē cogitatiois. et si cōtigerit aliqūe proximoru tua bona actiōe noceri: tu tamē p tuo simplici corde: et hic grā et in futuro lucis gloria donaberis. Quod significat subdēs: Et sicut lucerna fulgoris il luminabit te. **H**ec cōtra hypocrisim phariseoz sub dolo signa querētū specialiter dicta sunt.

Et cū loqueret: rogauit illū quidam pharise' ut prāderet apud se. **J**esus aut igressus recubuit. **P**harise' aut cepit itra se reputas dicere: q̄re nō baptizat' esset añ prādium. **E**t ait dñs ad illū. **Q**uē uos pharisei qd de foris ē calicis et catini mūdatis: qd aut itus ē uestri: plenū ē rapina et iniquitate. **S**tulti: nōne qui fecit qd de foris ē: etiā id qd de itus ē fecit? **C**lerutū qd supēst date elemosynā: et ecce oia mūda sūt uobis. **S**ed ne uobis phariseis q decimatis mentā et rutā et oē olus: et preteritis iudiciū et charitatem dei. **H**ec autē oportuit facere et illa nō omittere. **H**e uobis phariseis: q diligitis primas cathedras i synagogis: et salutiōis in foro. **H**e uobis qz estis ut monumēta q nō parēt: et homies ambulātes supra nesciūt.

CIRYL. Phariseus quis tenax esset sui ppositi: dñm tñ i ppriā domū vocat. vñ dicit: **E**t dñi loque. roga. il. quidaz phari. vt prande. apud se. **B**EDA: **C**ōsulte lucas nō ait: **E**t cū h loqueret: sed cū loq; ref: vt oñdat eū nō statū finitis q̄ pposuerat verbis: sed aliquot iterpositis apd phariseū prādere rogatū. **A**VG. de cō. euā. **U**t enī h lucas narraret: digressus ē a mattheo circa illū locū ubi abo cōmemora-

uerāt qd dictū ē a dño de signo iōne. et de regia au stri: et de niniuitis: et de spū imundo. post que smone nē dicit matthe'. **A**dduc eo loquēte ecce mater ei' et fratres stabāt foris querētes ei loq. lucas aut i eo sermōe dñi cōmemoratis: etiā quibusdā q matthe' dixisse dñm ptermisit ab ordie que cū mattheo tenuerat: digredit. **B**EDA: Itaq; postq; nūciatis si bi foris matre et fratrib' ait: Qui enī fecerit volūtatē dñi: hic frater me' et soror mea et mater ē: vaf intelligi: rogat' pharisei itrasse cōmuniū. **C**IRYL. **S**ed ipse christ' qui eoz phariseozū nequicia nouerat: dispētatē cōdescēdit: satagēs cōmouere eos ad similitudinē optimoz medicoz: q̄ graui' firmantibus afferūt remedia sue idustrie. vñ sequit: **E**t igressus recubuit. **D**edit aut occasione verbis christ' idocilis phariseus scādalizat': qz cū opinaret eū iustū et ppbetā: nō cōformabat irrationabili eozū cōsentudini. vñ subdit: **P**harise': aut cepit itra se reputas dicere: quare nō baptizat' eēt añ prādium. **A**VG. de verbis do. **O**mī enī die pharisei aīq; prāderēt ob luebant se aqua: q̄si quotidiana lauatio possit coedis eē mūdatio. **A**pud seipm aut pharise' cogitant: voce nō sonuit. **I**lle tñ auduit q̄ interiora cernebat. vñ sequit: **E**t ait dñs ad illū: **N**ūc uos pharisei: qd de foris ē calicis et catini mūdatis: qd aut itus ē vñ plenū ē rapina et iniquitate. **C**IRYL. **P**oterat autē dñs et alijs vti verbis: cōmouēs phariseū insanū: ca ptat tñ tēpus: et ex his q̄ erat p manib' cōterit docerentū. **D**ora nāq; mēse et pabuli: sumit p exemplo calicē et catinū: oñdens qz mūdus et lotos decet eē syncere mīstrātes deo: nō solū a spurcicia corporali imo ab ea q̄ latet intrinsecus penes mentē: sicut ali quod vafor qbus seruit i mensa: bonū ē et extrinsecis et intrinsecis carere cōtagiis. **A**MB. **U**ide autē corpora nostra terrenoz: et fragiliū expōsiōne signūficari: que breui lapsu pēpitata frāgunt: et facile ca q̄ mens voluit iterne p sentis et gesta corpis prodit sicut illa que calix iteri' cōtinet: foris lucēt. vñ et in posteriorib' nō dubiū ē vocabulo calicis passiōe corporis declarari. **L**ernis igit qz nos nō exteriora hui' calicis et catini: sed interiora cōtamināt: qz dicit **Q**uod itus ē uestri: plenū ē rapina et iniquitate. **A**VG. **G**V. de verbis do. **S**ed **Q**uomō nō peccit homin a quo fuerat iuitatus: **M**agis quidē obiurgando peccit: vt correcto i iudicio peccet. **D**eide oñdit nobis: qz et baptisma quod semel adhibet p fidē mūdat: fides aut itus ē: nō foris. **F**idē autē cōtēnēt: pharisei: et quod foris erat lauabāt: itus ignatissimi manebāt: qd dñs iprobat dicēs: **S**tulti: nōne qui fecit quod de foris ē: etiā id qd de itus ē fecit. **B**E. **D**A. q. d. **Q**ui vtrāq; homis naturā fecit: vtrāq; mīdari desiderat hoc ē cōtra manicheos: q̄ aiām trā a deo: carnē vero putāt a diabolo creatā. **H**oc etiā ē cōtra illos q̄ corporalia peccata: fornicationē. s. et sur tum: talia peccata quasi grauiſſima detestant: spū talia vero que nō min' dānat apostol' vt lema cōtēnunt. **A**MB. **D**omin' aut quasi bonus pcepto docuit quomō nostri corpis mūdare cōtagium et beamus dicēt. **C**lerutū quod supēst date elemosynā et ecce oia mūda sūt vobis. **U**ides quanta remedia. **D**adat nos misericordia: mūdāt nos dei smocōnta quod scriptū ē: **I**n uos mūdi estis ppter sermone

[Marginal notes in a smaller script, including references to other biblical passages and commentary.]

quæ locut⁹ sū vobis. **AVG.** de elemosyna: Misericors monet misericordiā fieri: et qz seruare querit quos magno redemit p̄cio: post gr̄am baptisimi for didatos: docet denuo posse seruari. **CHRY.** Dicit autē: Date elemosynā: nō iniusticiā. ē enī elemosyna que caret iniusticia qualibet: hec oīa facit mun da: et ieiunio ē prestātor: qd̄ q̄uis sit laboriosus: il la tamē ē lucrosior. Illustrat animā: ipinguat: bo nā efficit et decorā. Qui cogitat misereri roganti: ci nā peccatis desister. Sicut enī medicus q̄ crebro vulneratis medet: fr̄agitur de facili in erūnis alioz: sic et nos si vacauerim⁹ egenoz auxiliis: facili cōtē nemus p̄sentia: et ī celū leuabimur. Nō parū ē igit elemosyne cataplasma: cū valeat oibus apponi vulnerib⁹. **BEDA:** Dicit autē: Quod supest. s. neces sario victui et vestimēto. Neqz enī ita faciēda iubet elemosyna: vt te ipm cōsumas inopia: sed vt tui cu ra corpis expleta: inopē quātū vales sustentēs. Uel ita intelligendū: Quod supest. i. qd̄ tā multo scelere p̄ occupatis solū remediū restat: Date elemosynā: qui sermo ad oīa q̄ vtili miseratiōe fuit: valet. nō enī so lū q̄ dat esuriētī cibū et. verū etiā q̄ dat veniā p̄can ritatqz orat p̄ eo: et q̄ corripit: et aliqua emēdatōia pena plectit: elemosynaz dat. **THEO.** Uel dicit: Quod supest. nā facultates president cupido cordi. **AMB.** Torus itaqz pulcherrim⁹ abb̄c dirigit lo cus: vt qm nos ad studiū simplicitatis iuuat: super flua iudeoz et terrena condēnet: Et tñ ipsis peccato nū abolitio p̄mittit. si misericordiā cōsequantur. **AVG.** de ver. do. Si autē mūdari nō possūt nisi cre dentes in eū: q̄ fide mūdāt cor: qd̄ est qd̄ dicit: Date elemosynā: et ecce oīa mūda sūt vobis: Attēdamus forte et ip̄e exponit. Illi enī de omnib⁹ suis fructib⁹ decimā partē detrahebāt: et elemosynas dabāt: qd̄ nō facile aliq̄s facit christian⁹. Ir̄iserūt ergo illum es hoc dicentē: quasi hominibus q̄ elemosynas nō fa cerēt. **Docet⁹** sciēs subiūgit: Sed vobis p̄baris itis q̄ decimatis mentā et rutā et oē olus: et p̄teritis iudiciū: et charitatē dei. Nō ergo ē hoc facē elemo synā facere enī elemosynā ē facere misericordiā: sed intellige: a te icipe. Quomō enī es misericors alteri: si crudelis es tibi: Audi scripturā dicentē: misere re aīe tue: placens deo. Redi ad cōscientiā tuā: quicūqz q̄ male aut ifideliter viuis: et ibi iuenis medicantē animā tuā: vel forte egestate obmutescēt. In iudi cūo et charitate fac elemosynā cū aīa tua. Quid ē iu diciū: Displace tibi. Quid ē charitas: Dilige deū: di lige primū. Hāc elemosynā si p̄mittis quantūuis ames: nihil facis qm tecum nō facis. **CIRYL.** Uel hoc dicit ī phariseoz reprehēsiōne: qz illa sola prece p̄ta arētius obseruari iubebāt a populis subiectis: que cū erāt illis reddituū secundoz. vñ nec mima clerū postpōnerēt: op⁹ autē ingerēde dilectiōis ad deū: et iudiciū iustā censurā negligebant. **THEO.** Quia enī deū contēnebant idifferēter sacra tractā tes: p̄cipit eis dilectionē dei habere. Per iudiciū ve ro dilectionē innuit primū: nā q̄ aliq̄s iuste iudiciz primo ex eius dilectiōe puenit. **AMB.** Uel iudi cium iō: qz nō oīa q̄ agūt ī iudiciū referūt. charitatē. iō qz nō ex affectu diligāt deū. Sed ne rursus fidei studiosos nos faciat operū negligētes: p̄fectionē fi delis viri breui sermone cōcludit: vt et fide et operib⁹

approbet dicēs: hec autē oportuit facere: et illa non omittēre. **CHRY.** Ubi quidē sermo iudaice mun datiōis agebat totaliter p̄teruit. Sed quia decima elemosyna quedā ē: et nondū erat tēpus exp̄sse inte rimēdi legalia: p̄pter h̄ dicit. **Docet oportuit facere.** **AMB.** Arrogantiā quoqz iactatiū iudeoz redar guit: dū p̄matus appetūt. Sequit⁹ enim: Ueb vobis p̄bariseis q̄ diligitis p̄imas cathedras ī synagogis: et salutatiōes in foro. **CIRYL.** Per ea q̄bus illos reprehēdit: nos facit meliores. Uult etenī nos am bitione carere: et nō plus venari apparentiā q̄ veri existentiā: qd̄ tūc pharisei agebāt. Salutari enī ab aliquib⁹ et p̄sidere eis: nō vere nos idoneos eē ostē dit: pluribus enī hec cōtingūt cū boni non sint. vñ subdit: Ueb vobis q̄ estis vt monumēta que nō ap parēt. Uolētēs enī ab hominibus saluari: et eis p̄sere vt magni estimētur: ab occultis sepulchris nō dis ferūt: que nitēt quidē extrīsecus ornamētis: sūt autē plena oī spurcitiā. **AMB.** Et quasi sepulchra: que nō apparēt specie fallūt: vñqz decipiūt trāseuntes vñ sequit⁹. Et homines ambulātes supra nesciūt. ita s. vt cū foris speciosa p̄mittāt: plena fetoris iccludāt. **CHRY.** Sed qz tales extiterit pharisei: nō ē mira bile. Si autē nos digni reputati fieri tēpla dei: fia mus repēte sepulchra solū fetore cōtinentia: hoc ē extreme miserie. **CIRYL.** At autē hic apostata iu lianus vitāda eē sepulchra: que christ⁹ ipse ait esse mūda: sed ignorauit vim verborū saluatoris. nō enī iussit a monumētis discedere: sed eis cōparauit p̄ba riseozū ficticiū populū.

Andens autē quidā ex legisperi tis ait illi: Magister: hec dicēs etiā contumeliā nobis facis. At ille ait: Et uobis legisperitis ne: qz onera tis homines onerib⁹: q̄ portare non p̄nt: et ipsi uno digito uestro nō tan gitis sarcinas. Ue uobis qui edifica tis monumēta p̄phetaz: patres au tez uestri occiderūt illos. Profecto testificamini qz consentitis opib⁹ pa trū uestrozū: qm quidē ipsi eos occi derūt: uos autē edificatis eozū sepul chra. Propterea et sapia dei dixit: Mittaz ad illos p̄phetas et aposto los: et ex illis occidēt et p̄sequētur: ut ingratur sanguis oim p̄phetarū q̄ effusus ē a cōstitutiōe mundi a ge neratione ista: a sanguine abel usqz ad sanguinē zacharie: q̄ perijt iter al tare et edē. Ita dico uobis requiret ab hac generatiōe. Ue uobis legispe ritis q̄ tulistis clauē scie: ipi nō intro

istis: et eos qui introibant prohibuistis.
Cum autem haec ad illos diceret: ceperunt pharisei et legisperiti graviter insistere: et os eius opprimere de multis: nisi dantes ei et querentes aliquid capere de ore eius ut accusarent eum.

CIRYL. Redargutio que mansuetos transferit in melius superbis hominibus contra intolerabilis esse solet.
vni cum saluator reprehederet phariseos: tamquam deviantes a recto calle: percellerat ex hoc legisperitorum caterua. vni dicit: Audens autem quidam ex legisperitis ait illi: Magister haec dices etiam nobis contumeliam facis.

BEDA: quoniam misera conscientia quam audito dei verbo sibi contumeliam fieri putat: et commemorata pena perfidorum se semper intelligit esse damnanda.
THEO. Erant autem alii legisperiti a phariseis. nam pharisei divisi ab aliis quasi religiosi videbantur: legis autem periti scribe erant doctoresque questiones legis soluentes.
CIRYL. Christus autem legisperitis invectionem ingerit: et deprimere vanum eorum supercilium. vni sequitur: At ille ait: Et vobis legisperitis vobis: quia homines oneratis oneribus: que portare non possunt et ipsi vno digito non tangitis farcinas. Errepto patenti utitur ad eos dirigendum. Erat lex onerosa iudeis: ut faterentur christi discipuli: ipsi vero fasces portabiles legis colligentes: et subditis supponentes: ipsi nullatenus operari curabant.

THEO. Quotiens etiam doctor facit quod docet: alleviat fasces: tradens ad exemplum seipsum. Quando vero nil agit eorum quod docet: tunc graues fasces videntur eis quod doctrinam suscipiunt: ut postea quod nec a doctore possunt portare.
BEDA: Recte autem audiunt quod sarcinas legis vno digito non tangerent: sed nec in minimis quidem ea proficerent: quia se contra morem patrum sine fide et gratia christi suare: et seruandas tradere presumebant.
GRE. Tales quoque non plures sunt iudices seueri peccantium: et debiles agonizantes: intolerabiles legislatores: et debiles portatores: nec appropinquare volentes: nec palpare vite honestatem: quia irremediabiliter erigunt a subiectis.

CIRYL. Postquam igitur reprobaui onerosas legisperitorum officinas: inducit communem invectionem in cunctos principes iudeorum dicens: Uel vobis quod edificatis monumenta in phetariis: et patres vestri occiderunt illos.
AMB. Bonum est hic locum aduersus superstitionem vanissimam iudeorum: quia edificatio sepulchra prophetarum: patrum suorum facta vanabatur: emulatio autem paterna scelera in seipsum suam retroquebatur. non enim edificatio: sed emulatio loco criminis estimatur. vni subdit: Profecto testificamini: consentitis operibus patrum vestrorum: quoniam quidem ipsi eos occiderunt: vos autem edificatis eorum sepulchra.

BEDA: Simulabant quidem se ob fauorem vulgi captiui: patrum suorum horreum perfidiam: memorias prophetarum: qui ab eis occisi sunt: magnifice ornando: sed ipso opere testificantur: quantum paterne nequicie consentiant: iniuriis agendo deum a prophetis pronuntiatum. vni subdit: Propterea et sapientia dei dicit: Mittam ad illos prophetas: et apostolos: et ex illis occidetur et persecuetur.
AMB. Dei sapientia christus est. Denique in mattheo habes: Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes.
BEDA: Si autem eadem sapientia dei prophetas apostolosque misit: cessarent heretici christo et virgine principium dare: omittant alium legis et prophetarum: alium noui testamenti dei predicare: quoniam sepe etiam apostolica scriptura prophetas non eos solum quod futura christi incarnatione: sed eos quod futura celestis regni gaudia predicat appellat. Sed nequaquam hos credideri apostolis in catalogo ordine perredos.
ATHANA. Siue autem occidatur: mors occisorum aliter contra eos clamabit: siue persequatur: memoriae suae iniuriarum emittit. Fuga enim persecutionis passorum in magnam reducat persequendum crimine. nemo enim propter mansuetum fugit: sed potius austerum et moribus ibi iniquis. Et ideo sequitur: Ut inquiratur sanguis omnium prophetarum: quod effusus est a constitutione mundi a generatione ista.
BEDA: Queritur quo sanguis omnium prophetarum atque iustorum ab vna iudeorum generatione requiratur: cum multitudine sanctorum siue ante incarnationem siue post ab aliis nationibus sint intercepti. Sed motus est scripturarum duas sepe generationes hominum bonorum malorumque commutare.
CIRYL. Et si ergo dicat demonstrative a generatione ista: non exprimit solum tunc astantes et audientes: sed quolibet homicidam: astruit enim simili similitudinem: hoc non in merito fit: eo quod et peiora omnibus ausus sunt: et nullo peritorum castigati fuerunt. sed cum vidissent alios peccasse et punitos fuisse: non fuerit meliores effecti: sed similia commiserunt: non autem ita quod per commissum aliorum alij luant penam.
THEO. Dicitur quod dno iudeos esse heredes malicie caym: ex eo quod subdit: Sanguine abel: usque ad sanguinem zachariae quod perierit inter altare et ede. Abel siquidem a caym occisus est. zacharia autem quem occiderunt inter altare et ede quod dicitur esse antequam zacharia filium ioiade sacerdotis.
BEDA: Quare igitur a sanguine abel quod primus martyrum passus est: etiam non est: sed quare usque ad sanguinem zachariae: querendum est: cum et multi post eum usque ad natiuitatem christi: et ipso mortuato innocentes pempti sint: nisi forte quia abel pastor ouium: zacharias sacerdos fuit: et hic in capite ille in azulo templi necatur: et vtriusque gradus martyres et laici. et altaris officio macipari: sub eorum iuramentum vocabulo.

GRE. nisen? Quidam autem dicit quod zacharias per hoc habens ipsum prophetie coniectis mysterium virginis intacte dei genitricis nequaquam sequestrauit illa a loco templi virginibus deputato: volens ostendere quod in parte conditoris omnem auctorem nouum ortum ostendere: quod emere vigoris celi bar? non auferret. Erat autem hic locus? medi? iter altare et ede in qua erat altare eneum situm: vbi per hoc autem occiderunt. Alium est cum audiret regem mundi reuerum: dispensatiue metu subiectiois aggrediuntur eum quod attestabat ostentum ipsi? mactantes sacerdotem in templo.
GRECVS: Hic autem aliam causam dicit esse iterum zachariae: cum enim occideretur infans: magnus iohannes cum coetaneis suis occidetur? erat: sed elizabeth eripiens filium de medio cedis: petijt eremum. vni cum satellites herodis elizabeth: et puerum non inueniret: conuertit iram in zacharia: occidens ipsum ministrante in templo. Sequitur enim: Uel vobis legisperiti quod tulistis clauem scientie.
BASI. Nec vos vobis: quod in tollerabilibus profertur dolozibus: eis conuenit a paulo post detrudedi erat in igne supplicium.
CIRYL. Clauem autem scientie ipsam dicimus esse legem. Erat enim lex umbra et figura iusticie christi. Decebat igitur legisperitos quasi indagantes legem moysi et dicta prophetarum referare: quod iam non populo iudeorum iam nunc notitie christi. Hoc ita in

sent heretici christo et virgine principium dare: omittant alium legis et prophetarum: alium noui testamenti dei predicare: quoniam sepe etiam apostolica scriptura prophetas non eos solum quod futura christi incarnatione: sed eos quod futura celestis regni gaudia predicat appellat. Sed nequaquam hos credideri apostolis in catalogo ordine perredos.
ATHANA. Siue autem occidatur: mors occisorum aliter contra eos clamabit: siue persequatur: memoriae suae iniuriarum emittit. Fuga enim persecutionis passorum in magnam reducat persequendum crimine. nemo enim propter mansuetum fugit: sed potius austerum et moribus ibi iniquis. Et ideo sequitur: Ut inquiratur sanguis omnium prophetarum: quod effusus est a constitutione mundi a generatione ista.
BEDA: Queritur quo sanguis omnium prophetarum atque iustorum ab vna iudeorum generatione requiratur: cum multitudine sanctorum siue ante incarnationem siue post ab aliis nationibus sint intercepti. Sed motus est scripturarum duas sepe generationes hominum bonorum malorumque commutare.
CIRYL. Et si ergo dicat demonstrative a generatione ista: non exprimit solum tunc astantes et audientes: sed quolibet homicidam: astruit enim simili similitudinem: hoc non in merito fit: eo quod et peiora omnibus ausus sunt: et nullo peritorum castigati fuerunt. sed cum vidissent alios peccasse et punitos fuisse: non fuerit meliores effecti: sed similia commiserunt: non autem ita quod per commissum aliorum alij luant penam.
THEO. Dicitur quod dno iudeos esse heredes malicie caym: ex eo quod subdit: Sanguine abel: usque ad sanguinem zachariae quod perierit inter altare et ede. Abel siquidem a caym occisus est. zacharia autem quem occiderunt inter altare et ede quod dicitur esse antequam zacharia filium ioiade sacerdotis.
BEDA: Quare igitur a sanguine abel quod primus martyrum passus est: etiam non est: sed quare usque ad sanguinem zachariae: querendum est: cum et multi post eum usque ad natiuitatem christi: et ipso mortuato innocentes pempti sint: nisi forte quia abel pastor ouium: zacharias sacerdos fuit: et hic in capite ille in azulo templi necatur: et vtriusque gradus martyres et laici. et altaris officio macipari: sub eorum iuramentum vocabulo.

GRE. nisen? Quidam autem dicit quod zacharias per hoc habens ipsum prophetie coniectis mysterium virginis intacte dei genitricis nequaquam sequestrauit illa a loco templi virginibus deputato: volens ostendere quod in parte conditoris omnem auctorem nouum ortum ostendere: quod emere vigoris celi bar? non auferret. Erat autem hic locus? medi? iter altare et ede in qua erat altare eneum situm: vbi per hoc autem occiderunt. Alium est cum audiret regem mundi reuerum: dispensatiue metu subiectiois aggrediuntur eum quod attestabat ostentum ipsi? mactantes sacerdotem in templo.
GRECVS: Hic autem aliam causam dicit esse iterum zachariae: cum enim occideretur infans: magnus iohannes cum coetaneis suis occidetur? erat: sed elizabeth eripiens filium de medio cedis: petijt eremum. vni cum satellites herodis elizabeth: et puerum non inueniret: conuertit iram in zacharia: occidens ipsum ministrante in templo. Sequitur enim: Uel vobis legisperiti quod tulistis clauem scientie.
BASI. Nec vos vobis: quod in tollerabilibus profertur dolozibus: eis conuenit a paulo post detrudedi erat in igne supplicium.
CIRYL. Clauem autem scientie ipsam dicimus esse legem. Erat enim lex umbra et figura iusticie christi. Decebat igitur legisperitos quasi indagantes legem moysi et dicta prophetarum referare: quod iam non populo iudeorum iam nunc notitie christi. Hoc ita in

Vertical text in the right margin, including references to 'Ca. XII' and various scriptural or commentary notes.

fecerunt: hęc eorū derogabāt diuinis miraculis: et cōtra ei⁹ dogmata clamabāt. Quid eū auditis: sic igitur tulerūt. i. abstulerūt clauē sciētie. vñ sequit: Ipi n̄ itroistis: et eos q̄ itroibāt: p̄hibuistis. S; et fides ē clauis sciētie: fit enī p̄ fidē vitatis cognitio: fm̄ illud Mathe: Nisi credideritis: n̄ itelligētis. Sustulerūt ḡ le gipiti clauē sciētie: n̄ p̄mittētes hoīes credere i xp̄o. **AVG.** de quēsti. euā. S; et clauis sciētie ē hūilitas cōuicti: quaz nec ipi itelligē: nec ab alijs itelligi volebāt. **AMB.** Arguūt ēt ad huc sub noīe iudeoz: et futuro supplicio statuit obnoxi: q; cū doctrinā s; bi diuine cognitiōis vsurpēt: et alios ipediāt: nec ipi qd̄ p̄fiterē agnoscat. **AVG.** de cō. euā. Nec autē oīa mathe⁹ narrat eē dicta postq; oīs i hierusalē venerat. Lucas at̄ hic narrat cū adhuc oīs iter age ret i hierusalē: vñ mibi similes vident eē smones: quoz ille alterū: iste alterum narrat. **BEDA:** Quāru at̄ vā p̄fidie simulatōis et ipietatis sue cimi na audierit pharisei: et legispiri ipi testant: q̄ n̄ resipi cere: h; doctorē veritatis isidijs moliūt aggredi. **Se quē. n.** Cū at̄ h; ad illos diceret: ceperunt pharisei et legispiri grauit̄ iustere. **CIRYL.** Sumit̄ at̄ iustere p̄ iustare vel iudicare vel seure. Ceperūt at̄ interrūpe re smone⁹ et plurib; vñ seq̄t: Et os ei⁹ opprimē de multis. **THEO.** Cū enī plures itterrogāt vnū d̄ di uerf matens: cū neqat simul ex oib; r̄idere: vides i fipietib; q; dubitet. h; igit̄ igeniābāt et illi nefarij s; ipm. S; et alit̄ q̄rebāt os ei⁹ opprimē. s. vt puocarēt eū ad aliqd̄ dicēdū. vñ posset dānari. vñ sequit: In fidiates ei et querētes aliqd̄ cape de ore ei⁹: vt accusa rēt eū. Ad p̄mo dixerat: Opprimē. nūc dicit Capere vel Rape aliqd̄ ex ore ei⁹. Interrogabāt eū nūc qui dē de lege: et arguāt eū q̄si blasphemū obloquentē de moyse: nūc vero de celare vt accusent eū tāq; is̄i diolum et hostē maiestatis cesaree. **CA. XII.**

Multis aut turbis cocurreti b̄ ita ut se inuicē coculcarēt cepit dicere ad discipulos suos: Attēdite a fermēto phariseozū qd̄ ē hypocrisis. Nihil enī optū est qd̄ n̄ reuelet: neq; absconditū qd̄ nō sciat. Qm̄ q̄ i tenebris dixistis: i lumine dicēt: et quod i aure locuti estis in cubiculis p̄dicabitur in tectis.

THEO. Pharisei qd̄ eonabāt iesū cape i smōe: vt populos ab eo abducerēt: h; at̄ i cōtrariū vertit. Magis enī adibāt populi p̄ millenarios cōgregati a deo cupiētes herere christo: vt se inuicē opprimerēt. tā validū qd̄ ē veritas: et dol⁹ ibecillis vbiq; vñ d̄r: Multis aut turbis circūstātib; ita vt se inuicē cocul carēt. ce. oi. ad di. su. attē. a fer. pha. qd̄ ē hypocrisis.

CIRYL. Quia enī cauillatores erāt: ob h; christus ab eis sibi cauere admonebat discipulos. **GRE.** nazan. Est aut qm̄ fermētū iudat: tāq; efficiēs panē vitalē. Est at̄ qm̄ vitupatur: significāt vetustā et acidā maliciā. **THEO.** Uocat igit̄ fermētū hypocrisim tāq; alteratē et corrupentē itentiōes hoīm qbus se igesserūt. Nihil enī sic alterat mores vt hypocrisis.

BEDA: Nā sicut modicū fermētū totam farine massam corrupit: sic simulatio animū: tota virtutū sinceritate et veritate fraudabit. **AMB.** Pulcher rimū aut locū tenēde simplicitatis emulade fide sal uator: iteruit: ne iudaice more p̄fidie alia p̄manus i affectu: alia voce simlem⁹: cum vltio tpe occulta cogitationū accusantiū: aut etiā defendētū secre tū nostre mētis aperitura videant. vñ subditur: Ni hil autē opertū ē: qd̄ nō reuelet: neq; absconditū: qd̄ nō sciat. **ORI.** Aut ergo de illo tēpore h; dicit: qm̄ iudicabit de⁹ occulta hominū: aut id dicit: q; quā tūciq; conef aliq; occultare bona aliozū ifamijs: bonū naturaliter latere nō pōt. **CHRY.** q. d. oīs scipulis: q̄uis nūc quidā vocēt vos seductores et ma gos: deteget oīa temp⁹: et arguet eozū calūniā: et ves trā declarabit virtutē. vñ quēcūq; vobis i puo an gulo palestine locut⁹ sūt: hec audacter et frōte dete cta et qualibet sublata formidine toti obī p̄dicare. Et iō subdit: Quoniā q̄ i tenebris dixistis: i lumine dicent: et qd̄ i aure locuti estis: et i cubili p̄dicabit tectis. **BEDA:** Vel h; dicit: q; q̄ iter tenebras quon dā p̄surarū carcerūq; vmbas locuti vel passi sunt apostoli: nūc clarificata p̄ orbē: i ecclesia lectis eoz actib; publice p̄dicant. Sane qd̄ dicit: P̄dicabit tur i tectis: iuxta more p̄uincie palestine loquitur: vbi solēt i tectis residere. nō enī tecta n̄ o mox cul minib; sublimata: h; plano scemate faciūt equalia. ergo dicit: P̄dicabit i tectis. i. cūctis audietib; pa lā dicet. **THEO.** Vel h; pponit phariseis. q. d. Pharisei q̄ i tenebris. i. qd̄ in opacis cordib; vris tē tate me conamini i lumine dicet: Ego enī sum lux: et i me luce notū fiet: q̄cquid vestra machinaf cali go: et qd̄ i aure locuti estis: et i cubiculis. i. q̄cqd̄ mu tis susurris vestris aurib; istillastis: p̄dicabit in tectis. i. ita mibi fait audibile: ac si i tectis p̄dicatur fuisset. Dic etiā itelligere potes q; lux sit euāgeliz: tecta vero alte apostolorū anime. Quotquot vero cōciliati sūt pharisei: diuulgata sūt postmodū et au dita i euāgelio luce: stāte magno p̄cone spiritus fan cto super apostolorum animas.

Dico autē vobis amicis meis ne terreamini ab his q occidūt corpus et p⁹ hoc nō habēt ampl⁹ qd faciāt. Qndam aut vob quē timeatis: Ti mete eū q postq; occiderit: h; pote statē mittere i gebēnā. Ita dico vobis hūc timeate. Nonne qnq; passe res ueneūt dipondio: et un⁹ ex illis nō ē in obliuioe corā deo? S; et ca pilli capitis uestri oēs numerati sūt. Nolite ergo timere: multis passeribus pluris estis uos.

CIRYL. Quoniā gemia ē cā p̄fidie: q̄ aut ex inoli ta malicia aut ex accidēti metu nascit: ne q̄s metu territ⁹ dei: quē corde cognoscit negare cogat: pul chre addit: Dico autē vobis amicis meis: ne terrea

aris ore tuo dñm iesu: & credas i corde tuo: q̄ deus
 eū a mortuis suscitauit: saluus eris. Totū christi my-
 steriū i his interpretat: decet enī p̄r̄ ortū a deo patre
 verbū i vnigenitū ex ipsi⁹ substantia fateri dñm oim̄
 nō tāq̄ ab extrinseco: & furtiuū sortitū dñm: s̄ existē-
 tē reuera & naturaliter dñm: sicut & p̄r̄. **A**dsequēter
 q̄ fateri: q̄ de⁹ hunc a mortuis suscitauit: ipm̄. s. fa-
 ctū hominē: & passū in carne p nobis: sic. n. resurre-
 xit a mortuis. Quisq̄s ḡ sic cōfitebit̄ christū corā ho-
 minib⁹: videlicet deū & dñm: christ⁹ eū cōfitebit̄ cor-
 rā agēl̄ dei: tūc ipis eū descēdēz cū factis angel̄ i glo-
 ria p̄ris sui i seculi cōsumatiōe. **EVSE.** Quid autē
 erit gloriōs⁹ q̄ ipm̄ vnigenitū dei v̄bū attestari p
 nobis i diuio iudicio: ac ip̄o effectu remuneratiōez
 testimoniū p̄mere iditū i aiām e⁹: cui testimoniū p̄-
 bideb̄. nō. n. manēs extra eū: cui testimoniū reddē:
 s̄ habitās i eo & iplēs eū lumie suo testimoniū da-
 bit. **L**ū autē corroborasset eos spe bōa p̄ tāta p̄missa
 ierū eos iudicit̄ terribilib⁹ minis dicē: Qui at̄ ne-
 gauerit me corā hoib⁹: denegabit̄ corā angelis dei.
CHRY. Et i dānatiōe mai⁹ supplicii: & i bōis ma-
 iorē recōp̄satio ponit̄. q. d. Tu h̄ cōfiteris: aut negas
 ego at̄ illic. Honor. n. maiorq̄ retributio cū augm̄
 to i futuro seculo te p̄stolat. **EVSE.** Opportune
 at̄ hāc cōminatiōe p̄dit̄: ne cōfessionē ip̄i cōtēnes
 rēt p̄ pena q̄ ē negari a filio dei: qd̄ ē a sapia dene-
 gari: & a vita deficere: & lumie p̄uari: & oib⁹ destitui
 bonis. **S**z & bec cūtra pati corā p̄re q̄ ē i celis & an-
 gelis dei. **CIRYL.** Negātes at̄ sūt p̄mo qd̄ q̄ imi-
 nēte p̄cūtiōe fidē postposuerūt: abnegāt̄ et̄ b̄sūm
 doctores & discipuli. **CHRY.** Sūt etiā alij abne-
 gatiōis mōi: quos paul⁹ describit̄ dicēs: **L**ōsitenē
 se nosse deū: factis at̄ negāt̄. Et iterū: **S**iq̄s suoz &
 marie domesticoz curā n̄ h̄: fidē negauit: & i fidelē
 ē deterrit⁹. Itē auariciā fugite: q̄ ē idolatria: postq̄
 ḡ tot sūt modi negatiōis: palā q̄ toridē sūt cōfessio-
 nis: quos q̄cūq̄ suauerit: audiet illā b̄tissimā vocez
 q̄ christ⁹ laudauit oēs q̄ cōfessi fuerit eū. Attēde at̄
 verbōz cautela: In greco. n. dicit̄ q̄s cōfitebit̄ i me
 oēs q̄ nō p̄p̄is virib⁹: s̄ adiūt̄ sup̄na grā christi
 sui aliq̄s cōfitebit̄. De negāte v̄o n̄ dicit̄: i me: s̄ me.
 nā destituit̄ grā denegat̄: redarguit̄ tū: q̄ destitūtō
 p̄p̄i q̄ deserit̄ fit. **BEDA.** Ne at̄ ex eo q̄ ait eos
 q̄ se negauerit eē denegādos: vna cūctoz h̄ ē eoz q̄
 studio: & eoz q̄ i firmitate vel ignorātia negāt̄ cōdi-
 tio putaret̄: cōtinuo subiecit̄: Et ois q̄ dicit̄ verbū i
 filiū hois: remittet̄ illi: ei autē q̄ i spiritū sanctū blas-
 phemauerit n̄ remittet̄. **CIRYL.** Sz si h̄ vult inu-
 ere saluatoz q̄ si qd̄ iniuriōsus verbū dicat̄ a nobis
 i hominē cōem: obtinebim⁹ si peniteam⁹ veniam.
 Nulla difficultas ē i smone: qz cū naturalis bon⁹
 fit de⁹: emēdat volētes penitere. verū si ad ipm̄ christū
 sū retorqueat̄ smō: q̄lter icōdēnabilis ē q̄ dicit̄ v̄
 b̄sū eū. **AMB.** Utiq̄s filiū homis christū itelligi
 mus: q̄ de spū sancto generat⁹ ex virgine ē: eo q̄ pat̄r̄
 e⁹ i teris sola sit v̄go. Nūqd̄ ergo maior spū sanct⁹
 christ⁹: et̄ i christū peccātes veniā cōsequāē: i spiri-
 tū sanctū delinquētes remissionē n̄ mereant̄ adipi-
 sci: Sz vbi vnitas pat̄ris ē: nulla cōp̄atiōis ē q̄stio.
ATHANA. Viri quidē antiq̄: studiosus orige-
 nes: & mirādis theognost⁹ h̄c cōscribūt̄ eē spirit⁹
 sancti blasphemā: qm̄ q̄ digni reputati sūt dono spi-

ritū sancti p̄ bap̄tismū regrediunt̄ ad peccādū. ob h̄
 enī autē illos nec veniā obtinere: put̄ paulus dicit̄:
 Impossibile ē eos q̄ facti sūt p̄ticipes spū sancti: &
 p̄laphi sūt reuocari sursum ad p̄niam. Addit autē vter-
 q̄ itētiōe p̄p̄iā. nā origenes eam h̄ sic explicat̄:
 De⁹ qd̄ p̄ oia p̄currit: & singula cōtinet: virt⁹ at̄ fi-
 lij ad sola rōnalia extēdit̄: spūs v̄o sanct⁹ sol⁹ iest p̄-
 ticipatib⁹ eū i dono bap̄tismatis. Quā ḡ cathecumē-
 ni peccāt & gētilēs: peccāt i filiū q̄ i eis manet: p̄nt
 tū veniā obtinere: cū digni sūt dono regeneratiōis.
 qm̄ vero bap̄tizati delinquit̄: dicit̄ h̄ nephas attige-
 re spiritū: ad quē cū puenisset: peccauerūt. & iō irres-
 uocabile fore dānatiōe. Theognost⁹ vero ait: q̄ q̄
 p̄mū & scdm̄ excessit̄ limē: minorē penā meref̄: sed q̄
 tertiuū quoq̄ p̄trāsit: nō ampli⁹ accipiet veniā. **PRIS-
 MŪ** qd̄ & secūdū limē vocauit doctrinā p̄ris & filij.
 tertiuū v̄o i p̄ticipatiōe spū sancti: scdm̄ illd̄: **L**ū v̄ne-
 rit spūs v̄itatis: docebit̄ vos oēm v̄itatē: nō tāq̄ do-
 ctrina spūs dogma filij sup̄t: s̄ qz filij cōdescēdit
 imp̄fectis: spūs vero signaculū ē eoz: q̄ p̄ficiūt̄. Sic
 igit̄ n̄ qz sup̄t spūs filij: expers ē venie blasphemā
 spūs: s̄ qd̄ qz imp̄fectoz ē remissio: p̄fectis v̄o nul-
 la restat excusatio: s̄ cū filij sit i p̄re: ē i illis i q̄bus ē
 p̄r̄. nec abest spūs. Indiuisibilis ē. n. scā trinitas. Ad
 bec: si oia p̄ filiū scā sūt: & oia i ip̄o cōstitūt̄: cur̄ ip̄e n̄
 mirū i oib⁹: vt̄ necessariū sit peccātē i filiū: i patrē &
 i spiritū sanctū peccare. factū at̄ bap̄tisma i noīe pa-
 tr̄ & filij & spū sancti dat̄: & sic peccātes p̄ bap̄tismū
 i sanctā trinitatē ererēt blasphemā. **L**etex si phar-
 risei bap̄tismū nō susceperāt: q̄lter redarguebat̄ eos
 ac si blasphemasset̄ i spiritū sanctū: e⁹ nodū erāt facti
 p̄ticipes: p̄fertiz cū n̄ de peccatis simplr̄: s̄ d̄ blasphe-
 mia eos i crepabat̄. Differūt at̄ qm̄ q̄ peccat̄: trāsgre-
 dit̄ legē: q̄ v̄o blasphemāt̄: i ip̄as offēdit̄ deitatē. **S**z
 aliter: **S**i eis q̄ delinquit̄ p̄ bap̄tisma n̄ idulget̄ vin-
 dicta reatuū: q̄lter apl̄us penitētī i corintho condo-
 nat̄: **R**etrogressos v̄o galathas parit̄: quousq̄ christi
 n̄ denuo formet̄ i eis. **L**ur at̄ & nouatū arguim⁹ in
 terimētē p̄niam p̄ bap̄tismū: apl̄us at̄ ad bebr̄eos
 n̄ dissipat̄ p̄niam p̄ctoz: **S**z ne putaret̄ scd̄z ritū legi
 p̄nīe causa ml̄ta fore: & quotidiana bap̄tismata: ob
 h̄ peitere qd̄ monet̄: vnica at̄ fore i sinuat̄ p̄ bap̄tis-
 ma renouatiōe. Talia v̄o cōsiderās recorro ad v̄i
 sp̄sationē q̄ fit i x̄po: q̄ de⁹ exis h̄o fact⁹ ē: tāq̄ de⁹
 suscitāt̄ mortuos: sicut carne vestit⁹ sitiebat̄: labora-
 bat̄: & patiebat̄. Quā igit̄ aliq̄ spectātes hūana vidēt
 oīm̄ sitietē & patietē: & obloquit̄ i saluatoz: velut
 i hoīez: peccāt̄ qd̄: p̄nt̄ tū cito cū penituerit accipe
 veniā: p̄tēdētes p̄ cā fragilitatē corpis. Quā v̄o rur⁹
 aspiciētes aliq̄ opa deitatis dubitat̄ de natura eoz
 potis: ipi quoq̄ nimis peccāt̄. **S**z & his penitētibus
 cito pōt̄ ignosci: eo qz & ipi excusationē h̄nt̄ ab ope-
 rū magnitudie. Quā v̄o diuinitat̄ opa retorqueūt ad
 diabolu: merito irreuocabile ferūt sūam: qm̄ arbi-
 trati sūt diabolu fore deū: & verū deū nihil pl⁹ q̄ de
 mones i opib⁹ putauerūt h̄re. Ad hāc ḡ p̄fidiā phar-
 risei puenērāt. saluatoz. n. oñdēte p̄ris opa: mortu-
 os suscitās: cecos illūmās: & similia faciens: b̄ mōi
 opa dicebat̄ eē beelzebub: eū nāq̄ dicē poterāt vidē-
 tes mūdi ordinē: & erga eū p̄uisionē: q̄ mūd⁹ a beel-
 zebub ē creat⁹. Quādiu igit̄ ad hūana spectātes mē-
 te claudicabāt̄ dicētes: **N**ōne h̄ ē carpētarij filij: &

THEO. Hoc dicit dñs refellēs auaroz intēdēs que vident coaceruare diuitias: qñ diu victuri. **S**iquid te opulētia lōgeuū efficiet: Quid igit mani sede sustines mala: incerta cā quietis: nā dubiū est an debeas attingere seniu: cui gratia thesaurizas.

Dixit autē similitudinē ad illos dicēs: **H**ois cuiusdā diuitis uberes fructū ager attulit et cogitabat intra se dicēs: **Q**uid faciā q n̄ habeo quo cōgregez fructus meos? **E**t dixit: **H**oc faciā. **D**estruā horrea mea: et maiora faciā: et illuc cōgregabo oīa q̄ nata sūt mihi et bona mea: et dicaz aīe mee: **N**ia habes ml̄ta bona posita i annos pl̄mos: reqesce: comede bibe: epulare. **D**ixit autem illi de⁹: **S**tolte hac nocte aīam tuā repetūt a te. **Q**ue autē passi cur⁹ erūt? **S**ic ē q̄ sibi thesaurizisat: et n̄ ē i deū diues

THEO. dicto q̄ ex affluētia opū nō ptēdat vīta humana: ad hū fidē pabolā subdit dicens: **D**ixit autē fili ad il. di. **D**o. cuius. diui. vbe. fru. ager attulit.

BASI. Nō facturi quidē ex vbertate fructuū ali qd̄ boni et magis diuina lōganimitas pateat: que vīs ad malos suā bonitatē extēdit: plūes sup iustos et iustos. **Q**ue vō sunt q̄ h̄ hō bñfactori recōpēsat? **N**ō meminit cois nāe: nec arbitrat⁹ ē oportē qd̄ su p̄stare: dispēsari egētib⁹: et horrea qd̄ crepabāt p̄ copia cōditoz: auar⁹ tñ anīm neq̄q̄ iplebat: nolēs vterib⁹ cedē pp̄ auariciā: noua nō valens suscipere pp̄ similitudinē: pp̄ qd̄ impfecta ei⁹ vilia et steriles cure vī subdit: **E**t cogi. in. se. di. **Q**uid fa. q̄ nō ha. q̄ cō. fru. meos: **C**onq̄rif eque paupib⁹: an nō que p̄mit inopia dicit: qd̄ faciā: vñ vict⁹: vñ calcianita: talia et locuples p̄fert. **U**rgēt. n. ipius aīam diuitie a pm priaris emanātes: ne forte cū exierit. p̄sint egenti bus: a fili gulosoꝝ q̄ mallēt edacitate crepare q̄ idi gētib⁹ de reliq̄is iptiri. **GREGO.** xv. moza. **P** an gustia ex satietate nata. dicēs. n. qd̄ faciā: p̄fecto in dicat: q̄ voroz suor effectib⁹ p̄sint sub quodā rerū false laborabat. **BASI.** Erat quidē i p̄mptu dicē **A**perī horrea: cōducabo egenos: sed cogitat nō vt distribuatur: sed vt cōgregez. **S**equit enim: **E**t dixit: hoc faciā. **D**estruā horrea mea. **B**ene facis: nam digna destructōe nequiciē p̄mptuaria: dissolue horrea ex quib⁹ nullā cōsolatōnem accepit subdit. **E**t maiora faciā. **E**t si et hoc impleueris: nūquid destrues iterum: quid stultius q̄ in infinitū laborare: **H**orrea sunt tibi si vis pauperū dom⁹. **S**ed dicēs: **L**ui inuīriam facio pp̄a retinēdo: **N**am et sequit⁹: **E**t illuc cōgregabo oīa que nata sunt mihi: et bona mea. **H**ic mihi que tua: vnde ea sumēs in vitā tulisti: sic qui p̄ueniēs spectacula p̄hiberet adueniētes appropian do sibi: quod ad vsum cōmunē ordinal. **S**iles sunt diuites qui cōmunia que p̄occupauerūt estimāt sua esse. **S**i enim quilibet sue necessitatis sufficiētia

recipiens: relinqueret superflūū indigētī: non esset diues nec paup⁹. **CIRYL.** Attēde et alr eē friuolū ei⁹ vbi cū dicit: **L**o. d. q̄ na. sūt mihi. qñ n̄ putaz ea et i uinit⁹ obtinē: s̄ fruct⁹ eē laborū suor. **BASI.** **E**terum si fateris ea tibi diuinitus puenisse: an iniust⁹ est deus inequaliter res nobis distribuens: **C**ur tu abūdas: ille vero medicat: nisi vt tu bone dispēsatis onis merita cōsequaris: ille vero patiētē b̄auis de corez. **E**t tu nōne spoliator es: que dispēsanda susce pisti. pp̄ia reputādo: **E**t panis famelici quē tu tes nes nudi tunica: quā in cōclauī cōseruas: discalciant calceus qui penes te marcescit: indigētis argentū qd̄ possides inhumatū: quo circa tot iuriarī: quot dare valeres. **CHRY.** **S**ed et in hoc errat: q̄ bona putat que sunt indifferētia. rerū enī quedā sunt bone: quedā male: quedā medie. **B**ona quidē sunt castitas et humilitas et huiusmodi: que cum homo eligit fit bonus. **H**is autē opposita sunt mala: q̄ hō dūz eligit fit malus. **M**edia vero sunt vt diuitie: q̄ quādoq; quidē ordinant in bonū. s. ad elemosynā: quādoq; ad malū. s. ad auariciā. et similiter inopia quādoq; ad blasphemā: quādoq; ad sapiētā s̄m affectum vtentū. **CIRYL.** **D**iuēs igit non parat p̄manētia horrea sed caduca: et quod stulti⁹ est: vite longitudinem sibi tarat. **S**equit enim: **E**t dicam anime mee. **A**nima habes multa bona posita in annos pl̄mos **S**ed o diues fructus quidē habes in horreis: s̄ annos plurimos vnde poteris obtinere? **ATHA.** **S**iquis autem sic vīnat: quasi quotidie moriturus: eo q̄ incerta est naturaliter vita nostra non peccabit. **S**emp enim maior timor plurimū voluntatis dīs soluit. **S**ed ecōtrario diues lōgeuitatem sibi repro mittēs ad voluptates aspirat. **S**equit enim: **R**equit esse. s. a labore. **C**omede: bibe: epulare. magno. s. ap̄ paratu. **BASI.** **T**am improuid⁹ es erga bona aīe: vt escas corporeas anime ascribas: siquidē virtutes habet: si fecūda est operationū bonarū si deo adbe sit: bona plurima possidet: et bono gaudio gaudet. **U**ex quia tot⁹ carnalis es passioib⁹ subiectus a ventre nō ab aīa clamas. **CHRY.** **N**ō aut decet vacare delitijs et ipinguare corp⁹: et attenuare aīam: fa scēq; ei grauari: et tenebras obducē: spissūq; velamē eo q̄ i delitijs dñatiū aīe seruit: seruile vō corpori dñat. **A**liūtorū aut indiget corp⁹ nō delitijs vt natrias: nō vt scidat et fluat. **N**eq; n. aīe soli: sed et ip̄i corpi sunt nociue delitij: eo q̄ ex forti fit debile: ex sano egrotatiū: ex agili graue: ex formoso d̄forme: ex iuvene veterosū. **BASI.** **P**ermisus aut ē delibere in oib⁹ et manifestare p̄positū pp̄: vt condignā mēat sui effect⁹ inīam. **S**z oū i abdito loq̄ eloꝝ quia ei⁹ examināt in celo. **U**nde sibi respōsa p̄ciūt **S**equit enim: **D**ixit autē illi de⁹: **S**tolte hac nocte aīam tuā repetūt a te. **A**udi cōueniēs tibi stulticie nō mē: quod tibi null⁹ iposuit hoīm: s̄ ip̄e de⁹. **GRE.** xv. moza. **E**adē nocte sublat⁹ est: qui multa tempa fuerat p̄stolat⁹: vt. s. qui in lōgū sibi subsidia colligēdo p̄spererat: subsequētē diē vel vñū minime videret. **CHRY.** **D**icit autem repetūt a te. **E**xposcebāt enim eam forsā terribiles quedā virtutes ad hoc misse: quoniā si de ciuitate in ciuitatem trāseintes egenus ductore: multo magis aīa absoluta a corpore: et ad futuram vitam transmigrans indigebit

ducatu. Ob hoc multoties recusat anima: et regreditur in profundum: cum debet exire a corpore. *sp. n. stimulat nos conscientia peccatorum: sed precipue cum debemur trahi ad terribile iudicium.* *LUC. n. tota cogeries criminum innotuit: et per oculos posita mentem precellit. et sicut carcerati semper quodammodo dolorosi sunt: tunc autem precipue cum debet iudici presentari: sic et anima maxime in ipso tempore de peccato cruciatur et dolet.* Multo autem magis cum fuerit euulsa. *GRE. xxv. mora.* In nocte autem ablata est anima: que in obscuritate cordis est emissa. In nocte ablata est: que considerationis lucem habere noluit: ut quod pati poterat prouideret. *Subdit autem: Que autem parasti: cui erunt.* *CHRY. hic. n. ea desideres: non solum nullum inde percipies commodum: sed et sarcinam peccatorum portas super humeros proprios. Et que quidem a te cogesta sunt: plerumque in manus inimicorum peruenient: a te vero super his ratio requiret.* *Sequitur: Sic est qui sibi thesaurum. et non est in deum diues.* *BEDA: Dic. n. stultus est: et in nocte rapiendum.* Ergo qui uult esse in deum diues: non sibi thesaurizat: sed pauperibus possessa distribuat. *AMB. Frustra. n. congregat opes: qui se his nescit uti. neque. n. nostra sunt: que non possumus auferre nobiscum: sola uirtus comes est defunctorum: sola nos sequemur: que tabernacula defunctis acquirit eterna.* *Dixitque ad discipulos suos: Iohannes dico uobis: Nolite solliciti esse anime uestre quid manducetis: neque corpori quid induamini. Anima plus est quam esca: et corpus plus quam uestimentum.* *THEO. Paulatim dominus perhibet ad perfectiorem doctrinam. Docuit enim supra cauendum esse ab auaricia: subdiditque parabola diuitis insinuans per eam quod stultus est qui superflua cupit. Deinde procedit sermone: neque de necessariis sinit nos sollicitudinem gerere: auaricie radice euellens. unde dicit: Ideo di. uobis. q. d. plus quam stultus est qui sibi maiorem uitae mensuram attribuit: et exinde magis efficitur cupidus. Nolite. solli. esse anime ue. quid manducetis. Non quia intelligibilis anima comedat: sed quia non uidet aliter animam posse contineri manere corpori: nisi dum nutrimur. vel quia animam corporis est nutrimentum suscipere: agrum anime nutrire attribuit: nam et uirtus nutritiua dicitur anima: ut sic intelligat: Ne solliciti sitis nutritiue parti anime quid edatis: potest autem etiam corpus mortuum uestiri. unde subdit: Neque cor. ue. quid induamini. *CHRY. Quod autem dicitur nolite solliciti esse: non idem est quod non lite operari: sed nolite rebus mundanis mente affigi. Adtingit enim aliquem operantem nihil sollicitum esse.* *CIRYL. Preminet autem anima cibo: et corpus uestimentum. unde subdit: Anima plus est quam esca: et corpus plus quam uestimentum. q. d. Deus qui quod maius est exhibuit: quomodo non dabit quod minus est. Non ergo mentem nostram intentione modicis insistat: nec intellectum nostrum seruiat ad uestitum et victum querendum: magis autem cogitet quecumque saluent animam et subleuent ad regnum celorum.* *AMBRO. Nihil autem moralius ad faciendam fidem omnia credentibus a deo posse conferri: quam quod aere ille spiritus vitale collegium anime corporisque conubernio fuerit deratum non deficit: nisi cum uenerit dies summa morientis. Cum igitur anima indumento corporis uestiatur: et uigo**

re anime corpus anime: absurdum est ut uice nobis copiam defuturam putemus: qui uicem uigilantem substantiam consequamur. *Cōsiderate coruos: quia non seminant neque metunt quibus non est cellarium neque horreum: et deus pascit illos. Quāto magis uos plures estis illis. Quis autem uestrum cogitando potest adijcere ad staturam suam cubitum unum. Si ergo neque quod minimum est potestis: quid de ceteris solliciti estis.* *CIRYL. Sicut supra erigendo nos ad spirituales audaciam per aues indurit dicens: Multis passeribus pluris estis uos: sic et nunc ex uolatilibus firmam et indubitabilem fiduciam nobis adducit dicens: Cōsiderate coruos: quia non seminant neque metunt. sed acquirunt cibum: quibus non est cellarium neque horreum. sed deus pascit illos: quanto magis uos plures estis illis.* *BED. i. cari uos ualeatis: quia rationale animal sicut homo: sublimi ordinatum est in rerum natura quam in uolatilibus: sicut sunt aues.* *AMBRO. Magni autem quod fide sequamur exemplum: nam uolatilibus celi quibus nullum exercitium cultoris: nullum de messium fecunditate prouentus est: indeficientem prouidentia diuina largitur alimentum. Uerum est igitur eam inopie nostre auaricia uideri etenim illis ideo sine labore pabuli usus exuberat: quo fructus ad escam communem datus: spali quodammodo scit uedicare diuinitate. Nos contra amissimus: dum prouidentiam dei non sequimur: ubi prouidentia nihil: nec certa copia ubi incertum est. *CHRY. Cum autem possit dominus exemplum ab hominibus sumere quod mitem eterna curauerunt: beliam dico: moysen: et iohannem: et ceteros hominum comedentium uolatilium: sequens uerum testium: quod ad apostolum transmittit et formica et alia hominum: quod nales quosdam moyses inseruit aditorem. *THEO. Iohannes autem omnia membra aliorum uolatilium: coruorum mentem facit: quia pullos coruorum spali prouidentia deus nutrit. nam corui parturunt quod non autem nutriunt: sed negligunt pullos suos: quod miro modo ab aere pabulum quodammodo delatum ad os prouent quod hiates suscipiunt: et sic nutriunt. foras etiam et talia per synodoche dicta sunt: toto significato per pre. in mattheo dominus remittit ad uolatilium celi: hic uero spali ad coruos: tamquam gulosiores et rapaces. *EVSE. In coruis etiam aliquid plus significat. amb. n. colligenti b legumina prompte alimentum: uel ceteris uero carnibus coruis difficilius est ad habendum: nec tamen hominum aures defectum pabuli patiuntur pro prouidentia dei diffusam ubique. Ut fiat ad idem et etio syllogismo dicens: Quis autem ue. cogi. potest adij. ad sta. su. cubi. unum. *CHRY. Nota quod aiaz quod de semel dedit deus et eadem prouidentia: sed corpus quotidie sumit incrementum. prouidentia igitur aiaz quod non recipientem augmetur: de solo corpore facit incrementum: oas intelligit quod non augetur pro solo alimentum: sed prouidentia diuina per b quod nullum nutrimentum accipiendo aliquid ad suam staturam adijcere potest. unde concludit: Si ergo neque quod minimum est potestis: quid de ceteris solliciti estis. *EVSE. q. d. Si nullum sua cura corpore ream ingeniat est sibi staturam. Sed neque termino tempore uite potest aliquid breuissimum tempore horreum excogitando adijcere: cur oportet superflue de necessariis uite cogitare******

CHRY. Sicut supra erigendo nos ad spirituales audaciam per aues indurit dicens: Multis passeribus pluris estis uos: sic et nunc ex uolatilibus firmam et indubitabilem fiduciam nobis adducit dicens: Cōsiderate coruos: quia non seminant neque metunt. sed acquirunt cibum: quibus non est cellarium neque horreum. sed deus pascit illos: quanto magis uos plures estis illis. *BED. i. cari uos ualeatis: quia rationale animal sicut homo: sublimi ordinatum est in rerum natura quam in uolatilibus: sicut sunt aues.* *AMBRO. Magni autem quod fide sequamur exemplum: nam uolatilibus celi quibus nullum exercitium cultoris: nullum de messium fecunditate prouentus est: indeficientem prouidentia diuina largitur alimentum. Uerum est igitur eam inopie nostre auaricia uideri etenim illis ideo sine labore pabuli usus exuberat: quo fructus ad escam communem datus: spali quodammodo scit uedicare diuinitate. Nos contra amissimus: dum prouidentiam dei non sequimur: ubi prouidentia nihil: nec certa copia ubi incertum est. *CHRY. Cum autem possit dominus exemplum ab hominibus sumere quod mitem eterna curauerunt: beliam dico: moysen: et iohannem: et ceteros hominum comedentium uolatilium: sequens uerum testium: quod ad apostolum transmittit et formica et alia hominum: quod nales quosdam moyses inseruit aditorem. *THEO. Iohannes autem omnia membra aliorum uolatilium: coruorum mentem facit: quia pullos coruorum spali prouidentia deus nutrit. nam corui parturunt quod non autem nutriunt: sed negligunt pullos suos: quod miro modo ab aere pabulum quodammodo delatum ad os prouent quod hiates suscipiunt: et sic nutriunt. foras etiam et talia per synodoche dicta sunt: toto significato per pre. in mattheo dominus remittit ad uolatilium celi: hic uero spali ad coruos: tamquam gulosiores et rapaces. *EVSE. In coruis etiam aliquid plus significat. amb. n. colligenti b legumina prompte alimentum: uel ceteris uero carnibus coruis difficilius est ad habendum: nec tamen hominum aures defectum pabuli patiuntur pro prouidentia dei diffusam ubique. Ut fiat ad idem et etio syllogismo dicens: Quis autem ue. cogi. potest adij. ad sta. su. cubi. unum. *CHRY. Nota quod aiaz quod de semel dedit deus et eadem prouidentia: sed corpus quotidie sumit incrementum. prouidentia igitur aiaz quod non recipientem augmetur: de solo corpore facit incrementum: oas intelligit quod non augetur pro solo alimentum: sed prouidentia diuina per b quod nullum nutrimentum accipiendo aliquid ad suam staturam adijcere potest. unde concludit: Si ergo neque quod minimum est potestis: quid de ceteris solliciti estis. *EVSE. q. d. Si nullum sua cura corpore ream ingeniat est sibi staturam. Sed neque termino tempore uite potest aliquid breuissimum tempore horreum excogitando adijcere: cur oportet superflue de necessariis uite cogitare******

BED. Illi ergo tegēdi corpis curā reliquite: cui?
 videtur cura factū eē vt tate stature corp^h habeatis.
AVG. de q̄. euā. Lū autē de augēda corpis statura
 loquitur: dicit q̄ mīmū est h̄. f. deo corpa opari.

**Cōsiderate lilia agri quō crescūt
 Non laborāt neqz nent. Dico autē
 vobis: nec salomon in omni gloria
 sua uestiebat sicut unuz ex istis. Si
 autē fenū quod hodie est in agro: et
 cras in clibanū mittit deus sic uestit
 quāto magis nos pusille fidei? Et
 uos nolite querere quid māduccetis
 aut quid bibatis: et nolite in sublime
 tolli. Nec autē omnia gētes mūdi
 querūt. Pater autē uester scit quo
 niam his indigētia. Tērutamē que
 rite primū regnū dei et iusticiā eius
 et hec omnia adijciēt vobis.**

CHRY. Sicut sup^o domin^o de alimentis mone
 bat: ita nūc monet de uestitu dicēs: Cōsiderate
 lilia agri: quō crescūt: nō laborāt neqz nent. vt. s. sibi
 faciāt indumēta. Sicut autē supra cū dñs dixit: Nō
 semināt volatilia. nō reprobauit sementē s̄ supflua
 curā: sic cū dixit: Nō laborāt neqz nent. nō op^o inē
 emittit: sed cogitātionē. **EVSE.** Siquis autē morta
 liū vult decorari p̄ciosō uestitu: videat oculatē q̄
 de etiā vīqz ad flores qui ex terra oriunt^r: multiplicē
 sui sapientiā ppagās: ornauit hos diuersis colorib^o
 tenuib^o mēbris: floz auro lōge meliozes ticturas
 accōmodās: adeo q̄ nec penes aliquē regē delicio
 sum: nec etiā ipm salomonē qui apud antiquos tā
 in diuitijs et in delitijs ceber fuit: tā p̄ciosū op^o fu
 erit inuentū. vnde sequit^r: Dico at̄ vō. qz nec salo. in
 oī glo. sua uestit. sic vñ ex istis. **CHRY.** Nō vlt
 hic volatiliū exēplo: cignū mēmorās aut pauonē
 sed lilia. Vult. n. vtriqz declarare hypbolē. f. ab infir
 mitate rerū: que tñ sunt fortite decorē et a p̄cio de
 coris qui cōcessus est lilijs. vnde postmodū non vo
 cat ea lilia sed fenū cū subdit: Si autē fenū qd̄ i agro
 est hodie. nec dicit: Cras non entia: sed subdit: Sed
 cras in clibanū mittet. neqz dicit simplr: De^o uestit
 sed dicit: De^o sic uestit. qd̄ multā habet exp̄sionē. et
 subdit: Quāto magis vos: qd̄ est exp̄mētis p̄ciositas
 tem et pudētā humani generis. Deniqz cū increpa
 re doceret: vlt et hic moderātia nō infidelitatis: sed
 paucitatis fidei: arguēs cū subdit: Pusille fidei. vt p
 hoc magis exercet nos ad dictōz p̄suasione: vt nō
 solū nos cogitem^r de uestib^o sed nec affectem^r vesti
 mētōz decorē. **CIRYL.** Sufficit enī pudētibus
 solū causa necessitatis aptū habere uestitū: et ciboz
 modestiā nō excedēt: qd̄ satis est. Sufficiūt etiam
 sanctis que sunt in christo spiritalis delitie et subse
 quēs gloria. **AMBRO.** Nō ociosū autē videt^r: q̄
 nos vel hōi ofert vel certe pl^o pene q̄ hōib^o in salo
 mone p̄fert et p̄e claritate coloris angeloz celestiu
 gloriā purem^o exp̄ssam: qui vere mūdi isti flores sūt

q̄ eozū claritatibus mūdus omia: et bonū odorem
 sanctificatōis aspirat: qui nulla solitudine p̄pedi
 ti: nullo vsu laboris exerciti: diuine in se liberalitatē
 grām: et celestis seruāt dona nature. vnde bene et h
 uestit^r gloria sua salomō: et alibi cooptus ostēdit q̄
 infirmitatē corporee nature velut virtute quadam
 mētis ad opertā opoz gloriā uestiebat. Angeli vero
 quoz natura diuinior exp̄s manet iniurie corpalis
 recte h̄ maximo viro p̄ferūtur: nec tamē in nobis
 mīam dei deipare debem^o: quib^o p̄ resurrectōis gra
 tiam dñs filēm angeloz spēm pollicet. **CIRYL.**
 Absonū autē erat discipulos debentes nozā et exē
 plar cōuerfatōis honeste alijs tradere: in ea incidē:
 a quib^o discedēdū esse oportebat eos cōsulere. Et iō
 dñs subdit: Et vos nolite querere quid māduccetis:
 aut quid bibatis. In hoc etiā dñs cōsuluit nō modū
 cū studio sacrarū p̄dicationū: monēs discipulos so
 licitudinē humanā abijcere. **BED.** Notādū tamē
 est q̄ nō ait: Nolite querere aut solliciti esse de cibo
 aut potu aut indumēto: sed qd̄ māduccatis aut biba
 tis: vbi mibi videt^r argui q̄ sp̄cto victi l' uestitu cōi
 lautiora sibi vlt austeriora p̄ his cū quib^o vitā ducūt
 alimēta vel indumēta requirūt. **GRE. nisen^o.** S; di
 ces: aliqui obtinuerūt dominia: honozes: et diuitias
 cū orassent: qualr ergo p̄hibēs nos talia orādo q̄rē
 Et quidē q̄ oīa hec ad diuinū cōsiliū p̄tineāt oībus
 pater: hec tñ a deo ofertur petētib^o vt discētes deum
 nos exaudire in minorib^o petītōib^o: eleuemur ad al
 tiorē affectū. sicut in pueris videm^o: q̄ mox nati ma
 ternis adherēt vberib^o: si vō pubuerit puul^o spernit
 māmā: q̄rit aut monile aut aliqd̄ talū: quib^o ocu
 lus delectat^r: postq̄ aut mens cū corpe creuerit: cō
 dens cūctis p̄teritib^o desiderijs: q̄rit a parētib^o q̄ cō
 ueniūt vite p̄fecte. **AVGV.** de que. euā. Prohibi
 ta aut solitudine de alimētis: cōter ne extollātur
 admonuit dicens: Nolite in sublime tolli. P̄mo
 ei h̄ ad necessitatē cōplēdā hō q̄rit: cū aut his abū
 dauerit incipit de talib^o sup̄bire. Tale ē hoc: ac si se
 vulnerat^r aliqd̄ iactet: qz habeat mīta emplastra in
 domo: cū h̄ illi bonū eēt vt vulnera nō habēt: et ne
 vno quidē indigēt ēplastro. **THEO.** Vel eleuari
 onē nihil aliud vocat q̄ vagū mētis motū: alias ali
 ud meditātis: et ex h̄ salietis ad aliud et sublimia co
 gitātis. **BASI.** Et vt intelligas h̄mōi eleuariōem:
 memēto vnitatis p̄pe inuētutis: si qñ manēs sol^o co
 gitasti de vita et p̄motōib^o discurrēs a p̄ncipatu in
 p̄ncipatū: amplex^r es diuitias: edificasti palatia: ami
 cis bñ fecisti: vlt^r es inimicos. ē aut p̄ctū tal̄ abstra
 ctio: intēta. n. circa supflua delectatio a veritate se
 ducit. vñ ueniētē subdit: Dec. n. om. gē. mū. q̄runt
 .f. voluptatē: diuitias: et h̄mōi. **GRE. nisen^o.** Adbi
 bē. n. solitudinē reb^o apparētib^o ppuz ē eoz q̄ nul
 lā supponit spem futuri seculi: neqz metum iudicij
BASI. Sed de necessarijs vite subdit: P̄ aut ve.
 scit: qñ his indiget. **CHRY.** Nō dicit: De^o: s; p̄
 vt ipos ad maiore p̄mouēt fiducia. Quis. n. est p̄ q̄
 patiat^r necessaria filijs nō ministrare: sed et aliud
 adijcit: Nō. n. poteris dicē: qz pater quidē ē: ignorat
 tñ his nos indigere: nā qui naturā creauit: ei^o indigē
 gentiā nouit. **AMBRO.** Ostēdit autē cōsequēter
 nec ad p̄sens: nec in reliquū fidelibus gratiā defur
 turā: si modo qui diuina desiderat: frenā nō q̄rant

tatis: filius hominis ueniet.

THEO. Postq̄ suū discipulū modestū statuit dominus: spoliās eum qualibet uite cura ⁊ eleuati one iam nūc ad ministrandū inducit dicens: Sint lumbi vestri precincti. i. temp. p̄clines ad exequēdū quedā opera domini nostri: Et lucerne ardentē. i. nō ducatis uitā in tenebris: sed assit vobis lux rōis: ostēdens vobis agēda ⁊ fugiēda. Est enī hic mūdus nō: cincti vō lumbos sunt qui practicā exequitur nam talis est ministratiū habit⁹ quib⁹ oportet ad eē ⁊ lucerne ardētē. i. discretōis donū: vt valeat dino scere practic⁹ non solum quid oporteat agere: sed ⁊ quomodo: aliqd̄ in p̄cipio supbie homies ruit. Notandū autē q̄ p̄mo iubet lumbos p̄cingi: secūdo lucernas ardere. nam p̄mo quidē est opatio: deīde speculario que est illustratio mētis. Ideo studeam⁹ exercere virtutes vt duas lucernas habeam⁹ ardentē. i. conceptū mētis iugiter in anima emicātē: q̄ nos illustramur: ⁊ doctrinā q̄ ceteros illuminam⁹.

MAXI. Uel lucernas accēdas docz habē p̄ oīes ⁊ p̄ceptōem ⁊ spiritalē dilectōem. **CIRYL.** Uel subcingi significat agilitatē ⁊ p̄mp̄ritudinē ad sustinēda mala intuitu diuini amoris. Lucerne autē accēso significat: vt non patiamur aliquos in tenebris ignotiāe viuere. **GREGO.** in home. Uel aliū lūbos p̄cingim⁹ cū carnis luxuriā per cōtinētā coartamus. vixit enī luxuria in lūbis est: feminis in vmbilico. a p̄ncipali igit̄ seru lumborū nomie luxuria designat. Sed quia min⁹ ē mala nō agere: nisi etiā quib⁹ studeat bonis opib⁹ insudare addit: Et lucerne ardētē i manib⁹ vestris. Lucernas quippe ardētē in manib⁹ tenemus: cū per bona opera primis nostris lucis exempla monstramus. **AVGV.** de que euāgē. Uel docet ⁊ lūbos p̄cingere p̄pter cōtinētiam ab amore rerū seculariū: ⁊ lucernas ardentē habere vt hocipm̄ vero sine ⁊ recta intētiōe fiat.

GREGO. in home. Sed si vtqz̄ boz̄ agit: restat vt quis ille est totā spem suā in redemptoris sui aduentū cōstituat. vnde subdit: Et vos siml. homi. epe. do. su. quādo reuer. a nuptiis. Ad nuptias q̄p̄ pe domin⁹ abiit: quia ascēdēs in celū: supnā sibi m̄titudinē angelorū nou⁹ homo copulauit. **THE.** Quocidie etiā in celis desponsat̄ sanctorū animas: quas et paul⁹ vel ali⁹ similis offert virginē castā. Redir autē a nuptiis celebratis in celis: forsan quidem vniuersaliter in cōsummatōe toti⁹: quādo vēiet de celo in gloria patris: forsan etiā singulis boz̄ astās inopināte particulari vniuscuiusqz̄ cōsummatōi.

CIRYL. Cōsidera etiā q̄ a nuptiis quasi a solennitate venit: in qua semp̄ existit diuinitas: nihil. n. potest icorruptibili nature inferre tristitiā. **GRE.** nisenus: Uel aliter cōsummatōis nuptiis: ⁊ desponsata sibi ecclesia: ⁊ admissa ea in thalamū secretorū: p̄ nolabant̄ angeli reditū regis ad naturalē beatitudinem: quib⁹ similem fieri decet nostrā vitā: vt sicut illi sine malicia cōuersantes parati fuerit dominū cū regressum recipere: sic ⁊ nos vigilātes ad obediētiam p̄ptos nos faciam⁹ cum aduenerit pulsans. Sequit̄ enī: Ut cum vene. ⁊ pulsa. cōse. aperi. illi.

GRE. in home. Venit quippe cū ad iudiciū p̄perat: pulsa vero cum iam p̄ egritudines molestā esse

mortem vicinā designat: cui cōfestim aperimus: h̄ hūc cum amore suscipimus. Aperire enī iudici pulsanti nō vult: qui exire de corpe trepidat: ⁊ cū quez contempsisse se meminit: videre iudicem formidat. Qui autē de sua spe ⁊ operatōe securus est: pulsanti cōfestim aperit: qz̄ cū temp⁹ p̄pinque mortis agno uerit: de gloria retributōis hilarescit. vnde subditur Beati serui illi: quos cū venerit do. mune. vigilātes. Vigilat qui ad aspectū veri luminis mētis oculos apertos tenet: qui seruat opando quod credit: qui a se torporis ⁊ negligētie tenebras repellit. **GRE.** nisenus: Propter hāc igit̄ vigiliā obseruandā supra domin⁹ monuit: vt sint lūbi p̄cincti: ⁊ lucerne ardētē: lumē ei oppositū oculis pellit somnolētiā oculorū. Lumbi etiā cingulo p̄stricti reddūt corp⁹ insusceptibile somni: nam qui p̄cinctus est castitate et pura cōscientia illustrat⁹ p̄seuerat in somnis. **CIRYL.** Ann igit̄ domin⁹ veniēs suos insomnes iuenerit ⁊ p̄cinctos: cor illuminatū habētēs: tunc eos p̄mulgabit beatos. Sequitur enī: Amē dico vobis quia p̄cinget se. Et quo p̄cipim⁹ q̄ similia nobis retribuet: dū succētis se p̄cinget. **ORI.** Erit enī p̄cinct⁹ iusticia circa lūbos suos s̄m iustiaz. **GRE.** Per quam p̄cigit se. i. ad retributōem preparat.

THEO. Uel p̄ciget se in eo q̄ nō totam vbertatem bonorū largit̄: sed hanc cohibet s̄m certā mensurā. Quis enī deū capere potest quātus est: vnde seraphin mibi velari dicunt̄ p̄pter excellentiā diuini splēdoris. Sequitur: Et faciet illos discumbere. i. omnino requiescere. Sicut enī discumbēs torum corpus facit pausare: sic in futuro aduētū sancti totaliter requiescēt. hic enī non habuerūt requiē corporis: illic vero simul cum animab⁹ spiritualia corpa incorruptōem sortita: plena gaudebūt quiete. **CIRYL.** Faciet igit̄ illos discumbere: quasi fessos recollans: apponēs delitias: ⁊ statuēs vapsidē donorum suoz̄ mēsam. **DIONY.** in epistola ad tyrtū. Discubitu enī opinamur quietē a multis laborib⁹: ⁊ vitā sine lesione: ⁊ cōuersatōem diuinā in lumine ⁊ regione viuentiū vniuerso sancto affecto adimpletam: ⁊ copiosam donatōez̄ omniū donorū s̄m quā leticia adimplens. hoc est enī q̄ iesus facit eos recubere dans eis p̄petuā quietē: ⁊ distribuēs eis bonorum multitudinē. vnde sequit̄: Et trāsies̄ mini. illis.

THEO. Quasi vicē equalē eis reddēs: vt sicut ipi ministrauerūt ei: ita ⁊ ipse eis ministrēt. **GRE.** i. ho. Trāsies̄ vō dictū est cum de iudicio ad regnū redit vel dñs nobis post iudiciū trāsit: q̄ ab humanitatis forma in diuinitatē sive oteplatoez̄ nos eleuat. **CIRYL.** Nouit autē dñs lubricū fragilitatis hūane ad peccādū. sed qm̄ bon⁹ est despare nō finit: sed maḡ miseret ⁊ dat nobis p̄niam in salutis antidotū. ⁊ iō subdit: Esti venerit in secū. vigi. ⁊ si in ter. vigi. vene. ⁊ ita inuene. beati sunt serui illi. Diuidūt. n. excubātes in mensis ciuitatū ⁊ hostiū seruātes aggressūs: noctē in tres aut quatuor vigilias. **GREGO.** in home. Prima ergo vigilia p̄imeū tempus est uite nostre. i. pueritia: secūda adolecētia vel iuuentus: tertia autem senectus accipitur. Qui ergo vigilare in prima vigilia noluit: custodiat in secūdam. Et qui in secūda noluit: tertiē vigilie remedia nō amittat. vt qui cōuerti in pueritia neglexit saltem

In tempore iuuentutis vel in senectute respiciat.
CIRYL. De p̄ma tamē vigilia mentōem nō facit quia pueritia nō punita deo: sed veniā meret. **Secūda** vero et tertia etas debet obediētia deo: et vitas honestā ducere ad volūtatem ipsius. **GRECVS:** Uel ad primam vigiliam pertinent diligentius v̄tientes quāsi primum gradum sortiti: ad secundam v̄o medie conuersationis mensurā tenētes: ad tertiā v̄o qui sunt infra hos: et inde de q̄ta putādum est: et si cōtingat de q̄nta. Diuerse enī sunt conuersationū mēsure: et boni remuneratoz meritis vnicuiq; qd̄ dignū est. **THEO.** Uel quia vigilie sunt hōre noctis: puo cātes sopore hōib; intelligas etiā in vita n̄ra eē q̄dā dā horas que faciunt nos beatos si insomnes reperi fuerim? Rapiūt tibi aliq; facultates: defuncti sunt tibi filij: accusat̄ es: sed si in his tempib; non feceris cōtra dei mādāta quicq; vigilāte te inueniet in secūda et tertia vigilia. i. in tpe malo p̄nciosū somnū animab; lentis inferentē. **GRE.** in hōme. ad excutiendā vero noctre mētis desidīa etiā exteriora dāna per similitudinē ad mediū deducūt. nam subditur: **Doc autē scito: qm̄ si sci. paterfa. qua hora fur veni. vigila. vti. et nō sine. p̄fo. domū suā.** **THEO.** Quisdam hūc furē intelligūt esse diabolu: domū: animā p̄m̄familias: hominē: nō tamē videt̄ bec acceptio r̄sonare sequētib; aduēt̄ enī oī compas hūc furi tanq; ex inopinato pueniēs fin illud apli. **Dies domini sicut fur: ita in nocte veniet. vnde et h̄ subdit: Et vos esto. para. quia qua hora. nō pu. si. hora. veniet.** **GRE.** in hōme. Uel aliter: Nesciēte patrefamilias fur domū perfodit: quia dū a sui custodia sp̄s dormit: improuisa mox veniēs carnis n̄re habitaculū irrūpit: furi autē resisteret si vigilaret: quia aduēt̄ iudicis qui occulte aīam capit: p̄cauēs ei penitēdo occurreret: ne inpenitēs periret. **Dozā** vero vltimam domin; iccirco nobis voluit esse incognitā: vt duz illam p̄uidere non possumus: ad illā sine intermissione p̄paremur.
Ait autē ei petrus: Domine ad nos dicis hāc parabolā: an et ad omnes? Dixit autē dominus: Quis putas est fidelis dispensator et prudens quē constituit dominus super familiā suā ut det illis in tempore tritici mēsurā? Beat; ille seru; quē cū uenerit dñs inuenerit ita facientē. Vere dico uobis: quoniā supra omnia que possidz cōstituet illuz? Q. si dixerit seruus ille in corde suo: morā facit dominus meus uenire: et ceperit p̄cutere seruos et ancillas: et edere et bibere: et inebriari: et ueniet dominus serui illi in die qua non sperat: et hora qua nescit: et diuidet eum: partēq; eius cū infidelibus ponet.

THEO. Petrus cui iam omnia ecclesia fuerat quāsi omnium curam gerēs: inq̄sirit vtrū ad omnes domin; parabolā protulisset. vnde dicit: **Ait autē ei petrus: Domine ad nos dicis parabolā hanc: an ad omnes? BED.** Duo domin; in p̄missa parabola mouerat: et se videt; subito venturū: et illos paratos cum expectare debere. **Sed** de quo horā: an de vtroq; petrus interrogauerit: quosue sibi socijs suis cōparauerit cum ait: **Ad nos dicis: an ad omnes: nō facile patet. Et** quidē in eo q̄ ait: **Nos et omnes: nō alios q̄ apostolos apostolorūq; similes et ceteros fideles vel christianos: et infideles: vel eos q̄ vritim. i. sigillatim moriētes: sui iudicis aduentū nolentes volētēsq; suscipiūt: et eos qui eos qui in vniuersali iudicio viti sunt in carne reperiēdi significare putand; est. Mirū est autē si petrus dubitauerit: vel obibus sobrie et pie et iuste vinendū expectātibus beatū spem: vel inopinatū singulorū et omnium futurū esse iudiciū. vnde restat intelligi his. s. duobus iam bene cognitīs ea que nescire poterat: quēsi: videt; si sublimia illa vite celestis instituta: quib; possessa vendere sacculos qui nō veterascerēt facere: lumbis p̄cinctis: lucernisq; ardētibus vigilare preceperat: ad apostolos solū similesq; eorū: aut ad omnes qui saluandi sunt pertinēat. **CIRYL.** Validā autē mentem habētibus conueniūt ardua: et excellētia mandatorū sanctorū: his vero qui nōdum ad hanc virtutem contigerūt: conueniūt ea a quib; omnis facultas excludit. vnde domin; exemplo manifestillimo vtitur: ostendēs mandatū p̄missum conuenire his qui admissi sunt in gradū discipulorū. Sequit̄ enim: **Dixit autē dominus: Quis putas est fidelis dispensator? AMBRO.** Uel aliter: **Superioris** quidem in omnibus p̄cepti forma est generalis: verum series sequētis exempli dispensatoribus: hoc est sacerdotibus videtur esse proposita. vnde sequit̄: **Dixit autē dominus: Quis putas est fidelis dispensator et prudens quē constituit dominus super familiā suā: vt det illi in tempore tritici mēsurā? THEO. q. d.** **Predicta** parabola cōmuniter omnes fideles attiguit: sed quid vobis apostolis et doctoribus conueniat audiatis. **Quero** enim quis dispensator inueniatur in se habens fidelitātē et prudentiā. sicut enī in dispensatoribus facultatum: siue aliquis incautus sit fidelis domino existens: siue etiam prudens sit et infidelis: disperit res domini: sic et in rebus diuinis opus est fidelitate et prudentiā. noui enim multos deum colentes et fideles: quia vero nō poterūt prudenter ecclesiastica tractare negocia: nō solum possessiones: sed etiā animas destruebat: et tētes in peccatores in discretā virtute: per immoderata penitentis mandata: vel importunā mansuetudinē. **CHRY.** Querit autē hic dominus: nō quasi fidēlem et prudentē dispensatorē ignorās: sed volēs inuenire raritātē rei: et huiusmodi p̄sulatus magnitudinem. **THEO.** Quisquis ergo fidelis fuerit inuētus et prudens: p̄uideat familie domini: vt singulis temporib; det tritici mēsurā vel sermonē doctrinē: quo pascitur anime: vel operū exemplū quo vita informetur. **AVGV.** de que. cūā. **Mēsurā** autē dicit. p̄pter modū capacitatis quozuicq; audiētū. **ISIDO.** Additū est etiā in tempore: q̄ beneficium**

[Marginal notes in a smaller hand, including references to other biblical passages and commentary.]

nō suo tempore datū reddidit castus: et nomē beneficii perdit. Idem est panis esuriēti quidē appetibilis: satisfatio autē nō multū. De his autē serui dispensatoris primō subdit dicens: **Beat⁹** ille seru⁹: quē cuz venerit dominus: inuenerit sic facientē. **BASI.** Nō dicit agentē a casu: sed sic facientē. nō enī vincere solum cōuenit: sed etiā certare legitime. hoc autē est sic singula exequi: sicut recipim⁹ in mandatis. **CIRYL.** Sic ergo fidelis seru⁹ et prudēs: opportuno tempore distribuit prudētē cibaria famulis: hoc est spiritalia: et cetera. **THEO.** Uel sup omnia bona sua cōstituet eum: nō solum super suā familiā: sed et tam terrena q̄ celestia ei obediāt: qualis fuit iesus naue et helias: alter soli: alter nubib⁹ mādans: et omnes sancti quasi dei amici rebus dei vtuntur. Quicūq; etiā vitā virtuosē pagit: et seruos suos. i. inā et cōcupiscētā recte disposuit: exhibēs tempib⁹ singulis mensurā fructū: ut quidē ut afficiat in habētis odio deū. cōcupiscētie vero ut necessario vtatur carnis pūis: ordinās eam in deū. Talis inq; constituet super omnia que possidet domin⁹: dignus omnia per speculatiū intellectū intueri. **CHRY.** Domin⁹ autē nō solum ex honore bonis reseruat: sed et minus pene in malos corrigi auditore: unde seq̄tur: **Qd si dixerit seru⁹ ille in corde suo: moras facit domin⁹ meū venire.** **BED.** Nota inter vitia seruū mali accipit: q̄ tardū dominū sui reditū putauerit. Nō autē inter boni virtutes annumeratū: q̄ hūc animū sperauerit: sed tñ fideliter ministrauerit. Nil ergo meli⁹ est: q̄ vt patieter sustineam⁹ ignorare qd fieri nō potest: sed tantū laborem⁹ vt idonei inueniatur. **THEO.** Et eo autē q̄ nō considerat hora finis multa peccata eueniūt: nam si cogitarem⁹ dñm venire et presto esse terminū vite nostre: min⁹ vtiq; peccaremus. unde sequit⁹: **Et ceperit pcutē pueros: et ancillas: et edere: et bibere: et inebriari.** **BED.** In hoc seruo cūctōm prestulū malorū narrat dñatio: qui neglecto domini timore nō modo ipsi luxurie vacat: sed etiā subditos iniurijs stimulat: quibus et ty pice possit intelligi pueros et ancillas pcutere: corū da infirmorū prauo exemplo vitare. Edere autē: bibere: et inebriari facinoribus et seculi illecebris q̄ hominē dementat occupari. de eius autē pena subdit: **Geniet domin⁹ seruū illi die qua nō sperat. s. iudicij.** **BASI.** Non quidē diuidet corpus et hoc quidē exponat tormentis: illud vero dimittat. nam fabulosam est hoc neq; iusti iudicij cū deliquerit totū: dimidiū pati penam. nec anima sequestra criminosa cōsciētā possidēs: et cū corpore mala coopans: sed diuisio ei⁹ ē ppetua alienatio anime a spiritu. Nūc enī rñ non sit gratia spiritus

indignis: videt tamē et cūq; adesse conuersionē eorū expectās ad salutē: tūc vero totaliter amputabit ab anima. Spirit⁹ ergo sanct⁹ et brauiū est iustorum: et prima condēnatio peccatorū: quū eū idigni amittēt. **BED.** Uel diuidet eū a fidelū consortio segregādo: et eis qui nunq; ad fidē pertinuerāt sociando. unde sequit⁹: **Patrē eius cū infidelib⁹ ponet.** quia q̄ suorū et domesticorū curam non habet: fidem negauit: et est infideli deterior: vt ait apostolus. **THEO.** Recte etiā infidelis dispensator: cū infidelib⁹ pte accipit: et: quia vera caruit fide.

Ulle autē seru⁹ qui cognouit uolūtatem domini sui: et nō se p̄pauit: et nō fecit s̄m uolūtate eius plagis uapulabit multis: qui autē non cognouit et fecit digna plagis uapulabit paucis. **O**mnī autē cui multū datum est: multū queret ab eo: et cui cōmē clauerūt multū: plus petent ab eo.

THEO. Dic nobis dñs mai⁹ aliquid et terribili⁹ dñdit. nō. n. solum dispensator infidelis accepta p̄uabitur gratia vt nihil eū iunet ad vitādū supplicia: sed magis fiet ei dñatio causa dignitatis immēsitās. vñ dicit: **Ulle autē seru⁹ q̄ cognouit uolūtate dñi sui et nō fecit s̄m uolūtate ei⁹ uapulabit multū.** **CHRY.** Non enī similiter in omnib⁹ omnia iudicant: sed maior cognitio sit maioris pene materia. vñ sacerdos eadē peccatō cū populo: multa grauiora patiet. **CIRYL.** Homo. n. p̄spicax qui turpiorib⁹ suā uolūtate inclinauit: inexcusabile p̄uātū omisit: q̄ ppter maliciā recedēs a dñi uolūtate: sed hō rusticā rōnabili⁹ implozabit ueniā uindicātis. unde subditur: **Qui autē nō cogit se. digni pla. uapu. patiet.** **THEO.** Dic obicit aliq; merito punit qui sciēs uolūtate dñi nō p̄sequit. Sed cur punit ignorās: q̄ cum ipse scire potuisset noluit: sed pigrītās ipse fuit ignorantie sue causa. **BASI.** Sed dices: si hic qdē multa sustinet uerba: hic autē pauca: qualr dicit qdā q̄ non imponit sine sp̄licis. Sed sciēdū ē q̄ hō qd hō dicit nō numex penarū: sed oriam indicat. p̄t. n. aliq; eē dign⁹ inextinguibili flāma: vel remissio: et in deficiēte r̄me: vel miti⁹ torquēte vel forti⁹. **THEO.** Qstē dicit autē dñs q̄re doctorib⁹ et sciētib⁹ interior pena debeat eū dñs: **Omnī au. cui mult. da. ē. mul. que. ab eo: et cui cōmē. ml. pl. pe. ab eo.** **BAS.** qdē doctorib⁹ grā faciēdi miracula: sed commēdat eis sermonis et doctrine grā: sed in dato quidē nō dicit aliquid pl⁹ petendū: sed in cōmēdato sine deposito: nam grā ubi in cōmēto eget: et a doctore req̄rit ampli⁹. nō. n. deest eū torpere: sed augere uerbi talentū. **BED.** Ualiter: **Multū sepe dat etiā quibusdā puatis quib⁹ etiā cognitio dñice uolūtatis et exequēdi q̄ cogitūt facultas impēdit.** **Multū autē commēdat illi: cui cū sua salute dominici quoq; gregis pascendi cura cōmittit: maior ergo gratia donatos si deliquerit: maior uindicta sequet.** **Mitissima autē oīm pena erit eorū qui p̄ter peccatū quod originalit̄ traxerūt nullū insuper addiderūt: et in ceteris qui addiderūt**

redit degeneres abiturat heredes. Caro quippe cupidi-
tatis suis quas sibi ipsa generavit. tamque sentibus mu-
di doluit esse cōfiram. Sed velut corpis quedam atque
aie nūr voluptas motui prave cupiditatis insidit.
ergo quidam in vna domo cōspirātibz vitijs in-
cōiuncta cōfensio nulla videbat esse diuisio. vbi vō
chrisi? ignē quo delicta cordis exureret: vel gladiuz
quo secreta penetrans misit i terras: tunc caro atque
aia regeneratiōis inouata mysterijs copula postea
tatis eliminat: vt diuidant parētes i filios: vñ item
peris motū intēperantiā abdicat: et aia declinat in
cōfōrtū culpe. Filij quoque i parētes diuidunt: duz
renouati homines vitia vetusta declināt: voluptasque
adolefcentior seriore dom? refugit disciplinā. **BE-**
DA. Vel aliter: Per tres significat q̄ fidei trinitati
habere: p̄ duo infideles qui a fidei vnitāte dissentiūt.
p̄ autē otabol? ē cui? filij imitādo eram? s; post
q̄ venit ignis ille celestis: nos ab inuicem sepauit et
ōndit alter: patrē qui ē i celis. Mater synagoga: si-
lia ē ecclesia primitiua: que et eā de qua genus ducit
synagoga fidei persecutricē sustinuit: et ipsa eidē sy-
nagoga fidei veritate cōtradixit. socrus synagoga:
murus ecclesia de gētibz: qz sp̄s ecclesie chrisi?
fili? ē synagoga s̄m carnē. Synagoga ergo in nuzū
et in filia ē diuisa. que credētes de vtroque populo p̄-
sequit: sed et ille in socrū et in matrē sūt diuisi: quia
volunt carnalem circūcisionem suscipere.

Dicebat autē ad turbas: **C**uz ui-
deritis nubē oriētē ab occasu statim
dicitis nymb? uenit: et ita fit. et cum
austru flantē dicitis: qz est? erit et fit
Hypocrite faciē celi et terre nostis
pbare: hoc autē tēpus quomodo nō
pbatis? **Q**uid autē et a uobis ipsis
nō iudicatis quod iustū est.

THEO. Cū de predicatiōe disceptasset. et eam nō
minime gladiū: poterat audietes turbari nescietes
q̄ diceret. et iō dñs subdit: qz sicut aereas dispositio-
nes q̄ quedā signa cognoscūt sic deberēt eius adue-
tum cognoscere. et hoc ē qd dicit: Cū uideritis nu-
bem orientē ab occasu: statim dicitis: Nimbz uenit
et ita fit. et cū austrū flantē dicitis: qz estus erit: et ita
fit. **U**erba mea et opa mea me iudicāt cōtrarium
uobis potestis igit cōiectare qz nō ueni p̄ pacez dare
sed imbrē et turbine. Ego enī sum nubes et uenio ab
occasu. ab hūana natura p̄dē multa iduta pecca-
torū caligine. **U**eni etiā ponē ignē. i. estū icitare. **S**ū
enī auster uētus calid? et opposit? boreali frigidita-
ti. **B**EDA: Vel q̄ ex elemētōzū imutatiōe statum
aurari qz uoluerūt: facillime p̄noscere potuerūt.
Postet etiā si uellet tēpus aduētus dñi ex dictis in-
telligere p̄p̄detari. **C**IRYL. **P**rophete enī multi
sane p̄nunciauerūt chrisi? mysteriū. Dicebat ergo si
p̄ndētes essent ad futura. p̄spectū intēdere: nec igit
nosare futuras tēpestates post vitā p̄sentē ualerēt.
erit enī uētus et pluuia: et suppliciu futurū p̄ ignem
et h̄ significat cū dicit: **N**imb? uenit. dicebat etiam
salutis tēpus nō ignozare. **S**alutatoris: per

quē p̄fecta pietas itrauit mundū. Et h̄ significat cū
dicit: Dicitis qz estus erit. vñ i eoz reprehēsiōe sub-
dit: **H**ypocrite: faciē celi et terre nostis pbare: **S** au-
tem temp? quō nō pbatis? **B**ASI. **E**t autē notan-
dū qz necessarie sūt hūane uite siderū cōiecture: dñs
mō qz ultra mensurā nō p̄quirat eozū iudicia. **E**st
n. nōnulla de plurijs futuris p̄cipere. plura quoque
de estib? et ipetu uētozū vel p̄ticularib? vel vniuersa
libus vel uolētis vel leuib?. **Q**uāta uero cōmoditat
ex eozū cōiectura uite p̄stet qz nescit? **I**nterest enīz
naute p̄nosicari. p̄cellarū picula: uiaiozū mutatio-
nē aeris: colono fructuū copā. **B**EDA: **S**; ne ali-
quid de turba se p̄phetice lectiōis ignaros tēporū
curfus pbare nō posse causarent: uigilāter adiun-
git: **Q**uid autē et uobis ipsis nō iudicatis qd iustum
ē. **Q**uidēs eos et i lras nesciāt: naturali tñ igenio pos-
se dinoscē eū q̄ opa fecit q̄ null? alius fecisset supra
hominē et deū eē: vñ post hui? seculi iniusticias: au-
stū creatoris iudiciū eē uenturū. **O**RI. **N**isi autēz
esset nobis natura insitū id quod iustū est iudicare:
nūq̄ saluator: hoc diceret.

Cū autē uadis cū aduersario tuo
ad principē: i uia da operaz liberari
ab illo: ne forte trahat te ad iudicē:
et index tradat te exactori: et exac-
tor mittat te in carcerē. **D**ico tibi: n̄
exies inde donec etiam nouissimuz
minutum reddas.

THEO. **P**ostq̄ oñdit dñs laudabilē discōrdia
ex h̄c docet laudabilē pacē cū dicit: **C**ū autē uia. cuz
aduer. tuo ad p̄n. i uia da ope. li. ab illo. q. o. cuz tra-
hit te aduersari? ad iudiciū da operā. i. oibus modis
excogites vt absoluaris ab illo. **U**el da operā. i. et si
nihil habeas: mutuuz accipe: vt absoluaris ab illo:
ne te corā iudice cōueniat. vñ sequit: **N**e forte tra-
hat te apud iudicē et iuder tradet te exactori et exa-
ctor mittat te i carcerē. **C**IRYL. **I**n quo angusti
as patieris donec etiā nouissimū asseze eriget. **E**t h̄
ē qd subdit: **D**ico tibi: nō erabis ide donec etiā no-
uissimū minutū reddas. **C**HRYS. **U**ides mihi de p̄-
sentibus iudicib? dicere: et de itinere ad p̄sens iudi-
ciū et de carcere hui? mūdi. p̄ hec enī que apparent
et in p̄romptu sūt irrationabiles homines se corrigē-
re cōsueuerūt. frequēter. n. nō solū ex futuris bonis
uel malis cōmonet: sed etiā ex p̄sentib? p̄pter gros-
siores auditores. **A**MB. **U**el aduersarius noster
diabol? ē q̄ ferit illecebras delictoz: vt habeat i sup-
plicio p̄ticipes: quos habuit i errore confortes. **A**d-
uersari? etiā nobis ē ois uicioz usus. **D**eniqz aduer-
saria ē nobis mala cōsciētia: que nos et hic afficit: et
in futurū accusabit et p̄det. **D**em? igit operā vt duz
in h̄ sum? uite curriculo constituti: tēq̄ a malo ad
uersario: ita ab improbo liberemur actu: ne oū im?
cū aduersario ad magistratū i uia nostrū condēnet
errozē. **Q**uis autē ē magistratus: nisi penes que ois
potestas ē: **D**ic autē magistratus tradit reū iudici: ci-
s. cui uiuoz et mortuoz tribuit p̄tatem. **S**icut chrisi? o
p̄ que occulta redarguunt: et improbi operis pena

GRE. i ho. **S** cū magno flore audiendū ē qd of: Succidite eā: vt qd terras occupat. Unusq; n. iuxta modū suū inq;stū locū vite pntis tener: si fructus bone opatiōis nō exhibet: velut i fructuosa arbor terā occupat: q; i eo loco i quo ipse ē: r alijs opandi occasione negat. **BASI.** Propriū enī ē diuine ppiciatiōis nō ilēter penas infligere: s; pmittere minas reuocādo ad pniām: sicut nintuitis fecit. r nūc cultori dicit: Succide eā: puocās quidē ipm ad curā ei: suscitās vero sterile aīam ad pducēdos debitos fruct. **GRE.** nazan. **I**git nec nos feriam? subito: sed pualeam? misericordia: ne secem? sicū potestem adhuc fructū facē: quā forsītā curabit peitri custodia studiū. vñ r hic subdit: Et ille rīdens dixit illi: dimitte illā h̄ āno vsq; oū fodiā circa illā. **GRE.** i ho. Per cultore vinee ppositoy ordo expmū q; p sunt ecclesie: dñice vinee curā gerūt. **THEO.** Vel paterfamilias de? p̄ ē: cultor vo chūit? q; sicū apurari vt sterile nō pmittere: q̄si ad patrē dicēt: Si p legē r pphetas fructū pnie nō dederūt: meis eos irrigabo passioib? r doctrinis: r forsitan dabit obedientie fructū. **AVG.** de ver. dñi. Vel colon? q; iter cedit ē oīs sanct? q; itra ecclesiā orat. p eis q; sūt extra ecclesiā dicens: Dñe dimitte illā h̄ āno. i. tpe isto sub grā vsq; oū fodiā circa illā: Circūfodere ē hūilitatē r patientiā docere. Fossa enī ē humilis terra. Nere? aut i bono itellige: sordes sunt s; fructū dāt: sordes cultoris dolor ē peccatoris. Qui aut agūt penitētiā: i sordib? agāt r veraciter agāt. **GRE.** i ho. Vel peccata carnis stercora vocant: ex stercore igitur ad fructū reuiuiscit arbor: q; de cōsideratiōe peccati ad bona se opa resuscitat anim? **S** sūt pleriq; q; increpationes audiūt: r tñ ad pniām redire contēnūt. ppter qd subdit: Et siquidē fecerit fructum. **ACG.** de ver. do. Bñ. ferit. Sinaut i futurū succides eā. qñ. s. i iudicio venies iudicare viuos r mortuos. interim mō parat. **GRE.** i ho. Qui aut nūc nō vult ad fecunditatē pinguescere: p increpationez illic cadit: vñ iā resurgere per pniām nō valet.

Erat aut docēs in synagoga eorum sabbatis. Et ecce mulier q; habebat spiritū infirmitatis ānis decem r octo: r erat inclinata: nec oīno poterat sursum respicere. Quaz cū uideret iesus: uocauit eā ad se: r ait illi: Mulier: dimissa es ab infirmitate tua. Et iposuit illi man?: r cōfestim erecta ē: r gloriificabat deū. Rñdēs aut archisynagog? indignās: q; sabbatis curasset iesus: dicebat turbe. Sex dies sūt in qbus opari. In his ergo uenite r curamini: r nō in die sabbati. Rñdēs aut ad illū dñs dixit: Hypocrite unusq; uestrū sabbato nō soluit bouē suū aut azi-

nūz a p̄sepio r ducit adaqre? **W**ac aut filiā abrae quam alligauit sathanas ecce decē r octo ānis: nō oportuit solui uiclo isto die sabbati? Et cū hec diceret erubescāt oēs aduersarij ei?: r oīs popul? gaudebat i uniuersis q; gloriose fiebāt ab eo.

AMB. Cito qd de synagoga dixerat idicauit: ad ipam utiq; arborē uenisse se mōstrat: q; i eadē pdicabat. vñ of: Erat at docēs i synagoga eorum sabbatis.

CHRY. Docet quidē n̄ seorsū: s; i synagoga eorum sabbatis i nullo dubitās: nec aliqd̄ legē moysi statuēs. sabbato aut: q; tūc iudei legi uocabāt. **CIRYL.** Ad expugnationē at corruptiōis r mortis r iudicē diaboli cōtra nos: pdit icarnatiōe vbi. r h̄ apparet ex ipis euctib?. **Seq̄. n.** Et ecce mulier q; habebat spiritū infirmitatis ānis. **Dicit at spiritū infirmitatis q; mulier hec patiebat atrocitate diaboli: derelicta a deo pp. ppria crimia vel pp trāsgressionem ade: ob quā hūana corpa infirmitatē r mortē icurrerūt. Dat at sup B de? diabolo p̄tatem: vt hoies mole aduersitatis dep̄si: uelit ad meliora trāfire. Sen? at infirmitatis ondit dicit: Et erat inclinata: nec oīno poterat sursum respicere.**

BASI. Butoz: siq; caput hūi deflexū ē: terra cernit. Caput hois erectū ē i celū: oculi supna cōspiciūt. cōuenit enī q̄rere supna: transeedere trena ituitū.

CIRYL. Quidens aut dñs aduentū suū i hūc mūdū dissolutiū eē hūanarū passioū: mulierē sanauit. vñ seq̄: Quā cū uidisset iesus uocauit ad se r ait illi: Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Uox aptissima deo plena maiestate supna fugat enī morbū impatorū motu: q; ēt man? illi i ponit. **Seq̄. n.** Imposuit illi man? r cōfestim erecta ē r gloriificabat deū. In quo oportet p̄edere sacra carnem induisse uirtutem diuinā. Erat enī ipi? dei caro: nō at alic? alteri? q; sepatim exiit filio hois a filio dei: sicut falso aliquibus uisū ē. **S** igitate synagoge p̄sul: postq; uidit feminā hūmi repētē solo tactu erectā: r diuina referētē magnalia ardēs dñi gloria irretit iuidia: arguitq; miraculū q;si uideret sollicitari p sabbato. vñ seq̄: Rñdēs aut archisynagog? idignās q; sabbato curasset hominē iesus dicebat turbe. Sex dies sūt i qbus oportet opari: i his uenite r curamini r n̄ i die sabbati. Porat ceteris dieb? disp̄s r pprijs uacātes opibus n̄ sabbato uide r mirari. pdigia dñi. **S** dic: lex p̄hibuit ab opere manuali die sabbati abstinere: nūqd ab eo qd uerbo r ore fit. **Esses** q; cōcedere r potare ac loq; r psalere i sabbato. **Et si nec legē legis: cur tibi sabbatus? Ceterū si manuale opus lex p̄hibuit: quō manuale op? i feminā v̄bo p̄t erigē?** **AMB.** Deniq; r oculi ab opibus mūdi cēnit: nō ab opibus qd? sempiterna r iugis opatio ē: sicut fili? ait: P̄r me? vsq; mō operat: r ego oport. vt ad similitudinē dei secularia nra opa n̄ religiosa cessarēt. vñ dñs specialr ei r̄dit. **Sequit enī.** Rñdit at ad illum dñs r dixit Hypocrite unusq; uestrū i sabbato n̄ soluit bouē suū aut asinū a p̄sepio: r ducit adaqre? **BASI.** Hypocrite ē q; in theatro assumit alienā p̄sonā: sic r i uita p̄nti q; dā-

[Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss, partially legible.]

alia gerit i corde: et alia superficialit ostendit hominibus
CHRISTUS. Non igitur dicit hypocrita pncipē synagogor
 se qz facie bebat legis cultoris. Mēs vero e^o erat
 se qz facti e^o iudi. n. eni turbat pp sabbatū qz violat: s; qz
 op^o fieri iussit: sicut cū palytico iussit grabatū tollē
 trā tulit simonē ad mai^o cōvincēs nos p dignitatē
 patris cū dicit: **P**er me vsq; mō opatur: et ego opes
 ro: hic aut vbi totū faciēs verbo: nihil aliud adicit
 et bis q ipi faciebāt: calūniā soluit. **C**IRYL. Ar
 gūit aut archisynagog^o et hypocrita: dū bñta qui
 di adquat i sabbato. mulierē vō nō magis genere
 qz fide filiā abraē nō dignā putat solui ab egritudi
 nis vinculo. vñ subdit: Dic at filiā abraē quā alligā
 vit sathanas: ecce. xviii. anis nō oportuit solui a vīcu
 lo isto die sabbati: **M**allebat siquidē mulierē tāq;
 quadrapedia cernere terrā: qz hoīm staturā recipe:
 dūmō christ^o nō magnificare. **N**ō ēt erat eis qd
 niderēt: sed ipi sibi erāt irrefragabilis rephēio.
 vñ sequit: **E**t cū hec diceret erubescēbāt oēs aduer
 sari ei^o. sed popul^o qñ cōmoda ex miraculis vñ: le
 tabat de signis. vñ seq^o: **E**t oīs popul^o gaudebat in
 vniuersis q gloriose fiebāt ab eo. **N**ā claritas opoz
 oīm questionē soluebat apud eos: q nō querebāt
 mētib^o patris. **GRE.** i. ho. **M**ystice aut h significat
 ficulnea istructuosa: qd mulier inclinata. bñana
 erit natura ad peccatū et volūtate corruēs: quia fru
 ctū obedientie ferre noluit: statū rectitudinis amisit. et
 h significat ficulnea resuata: quod mulier erecta.
AMB. Uel sic^o synagogā figurat. Deniq; i mulie
 re i firma qñ ecclesie figura succedit: q cū mēsurā ley
 gis et resurrectionis impleuerit: i illa qere ppetua i sub
 lime erecta fastigiū inclinationē nre infirmitatis sen
 tire nō potuit. nec aliter curari potuisset hec mulie
 reniq; q lege impleuit et grām: nā i decē vbis legis p
 fictio ēi octauo nūero resurrectionis plenitudo.
GRE. i. ho. Uel aliter: Sexto die hō fact^o ē: atq; eo
 d^o sexto die opa cūcta oñi pfecta sūt. Senari^o aut
 nūerus i trigonū duct^o. xviii. facit. qz q hō qui sexto
 die fact^o ē: pfecta opa hōe noluit: sed añ legē: sub le
 ge atq; i exordio ichoātis grē ifirm^o extitit. xviii. an
 nis mulier curua fuit. **AVG.** de ver. do. **Q**d ergo
 significat triennū i arbore: h. xviii. āni i illa muli
 ere: qter senū. xviii. faciūt. **C**urua aut erat: surū aspi
 cere nō poterat: qz surū corda sine cā audiebat.
GRE. i. ho. Oīs eni peccator: terrena cogitans: cele
 stia nō re iurēs: surū respicē nō valet: qz dū deside
 ria iherona sequit: a mētis sue rectitudie curuat. et
 hoc semp videt: et sine intermissione cogitat. **V**ocauit
 ei oīs: et erexit: qz illuminauit et audiuit. **V**ocat eni
 qz: sed nō erigit: qz plerūq; videm^o q agēda sūt: s;
 opa nō implem^o. visitata eni culpa obligat mentē: vt
 neq; nāq; surgē possit ad rectitudinē. **C**onat et labi
 tur: qz vbi dñi spēre pstitit: ibi cū noluerit cadit.
AMB. Op^o aut sabbati signū futuri ē: q vnusq;sq;
 pmer lege et grā: p misericordiā dei corporee fra
 gilitatis molestijs eruet. **E**t ut aliud aīal indica
 uit: i vt ostēderet futuri: vt iudaic^o et gētilis popu
 lus: firim corpis estusq; mūdi hui^o dñici fōtis vber
 tate opponat: et sic p euocationē duoz populozū ec
 clēi i salū i futurū. **BEDA:** Filia aut abraē ē aīa
 quocūq; fidelis: vel ecclesiā de vtroq; populo ad sū

dei vnitātē collecta. **I**dē ergo mystice ē bonem vel
 afimū solutū a p̄seprio potū duci: qd ē filiā abraē a
 vinculo nostre inclinatiois erigi.
Dicebāt ergo: cui simile ē regnū
 dei: et cui simile estimabo illud? **S**i
 mile ē grano synapis: qd acceptū hō
 misit i hortū suū et creuit: et factū ē i
 arbore magnā et uolucres celi rege
 uerūt i ramis ei^o. **E**t iterum dixit:
Cui simile estimabo regnū dei? **S**i
 mile ē fermento qd acceptū mulier
 abscōdit i farina fata tria: donec fer
 mentaretur totum.
GLO. Erubescētib^o aduersariis et populo gaude
 te de his q gloriose fiebāt a christo: pfectū euāgelii
 psequēter sub quibusdā similitudinib^o māifestat. vñ
 dicit: **D**icebat ergo: **C**ui simile ē regnū dei: et cui si
 mile estimabo illud: simile ē grano synapis. **AMB.**
 Alio loco granū synapis legif vbi cōferf. ergo si re
 gnū celozū sicut granū synapis est: et fides sicut gra
 nū synapis: fides ē vtiq; regnū celoz: qd itra nos ē
 granū quidē synapis res ē vilis et simplex: si teri ces
 perit: vim suā fūdit. **E**t fides simplex pmo videt: s; si
 atterat aduersis: grām sue virtutis effūdit. **S**ana sy
 napsis martyres sūt. habebāt odore fidei: sed latebāt
Venit psecutio: cōtriti sūt gladio: p toti^o mūdi imi
 nos grana sui sparere martyriū. **I**pe etiā oīs granū
 est synapis. **T**eri voluit: vt diceremus christi bon^o
 odor sum^o. seminari voluit velut granū synapis: qd
 acceptū hō misit i ortū suū. **I**n hortō eīs christus cap
 tus et sepult^o ē. vbi etiā resurrexit et fact^o ē arbor.
 vñ sequit: **E**t factū ē i arbore magnā. **D**ñs. n. noster
 granū ē cū sepelit i terra: arbor cū eleuat i celū. **E**st
 etiā arbor mundū obumbrās. vñ sequit: **E**t requies
 uerūt volu. celi i ramis ei^o. **P**t̄tes celozū et qñq;
 spiritalib^o factis euolare meruerūt. **R**am^o ē petr^o.
Ram^o ē paul^o: i quozū synus et quosdā disputatio
 num recessus: q eram^o lōge assumptis virtutū remi
 giis aduolam^o. **G** semia i hortū tuū christū hort^o vñ
 qz loc^o ē plen^o flōrū: i quo grā tuis opis effloreat: et
 multiplex odor varie virtutis exalet. **C**IRYL. **U**
 aliter: **R**egnū dei ē euāgelii p qd acqrim^o posse re
 gnare cū christo. **S**icut igit synapis semen superaf
 quidē quātitate a semibus olerū alioz. **R**escit aut
 adeo et pluriū fiat vmbaculū auit: sic et saluatori
 doctria penes paucos erat i pncipio. s; postea rece
 pit augmētū. **BEDA:** **H**ō aut christ^o ē hort^o est ec
 clesia: ei^o discipulis colēda q bñ dicit granum acce
 pisse: qz dona q nobis cū p̄e tribuit ex diuinitate:
 nobiscū accipit ex hūanitate. **R**euit aut euāgelij p
 dicatio cūctū diffemata p orbē. **R**escit et i mente
 cuiusq; credētis: qz nemo rep̄te fit pfectus. **R**escē
 do aut nō herbarū q velociter arefūt: sed arborū i
 star exurgit. **R**ami hui^o arboris dogmatū sūt diuer
 sitates: i qbus aīe caste virtutū p̄nis ad supna ten
 dētes nidificāt et requiescūt. **T**HEO. **U**el hō qui
 libet granū synapis. i. euāgelicū sermonē accipientes

et I bozo aie sue ferēs arborē magnam facit: vt et ra mos pducatur: et celi volatilia. i. q̄ trenis supeminēt: i ramis pdicatiōis. i. i expāsis cōsideratiōib⁹ requie scūt. Paul⁹. n. quāsi granū modicū accepit ananie rudimentū: sed plātans illud i viridario suo: produ xit multas et bonas doctrias: i q̄bus habitāt q̄ sunt intellectu excelsi: puta dionysi⁹ hierothe⁹ et alij q̄ plu res. Deide simile dicit fermento regnū dei. Sequit. n. Et iterū dicit: Cui simile est iabo illud: simile est fer mēto. **AMB.** Pleriq̄ fermentū chriſtū putāt: q̄a fermentū et farina v̄tute nō specie generi suo p̄stat Sic et chriſt⁹ ex patrib⁹ eq̄lis corpore: sed dignitate i compabilis p̄minebat. igit̄ sancta ecclesia typum mulieris figurat. de qua subdit: Nō acceptū muli er abscōdit i farine sata tria donec fermentet totū. **BEDA:** Satiū ē gen⁹ mēsure iuxta gen⁹ puincie palestine: vñū et dimidiū modium capiēs. **AMB.** Farina h⁹ mulieris nos sum⁹: que dñm Iesum in iteriorib⁹ nre mētis abscōdit donec nra secreta pe netrاليا calor sapie celestis obducatur. Et q̄ i tribus mēsuris abscōditū dicit esse fermentū: cōgrue visus ē vt dei filiiu crederem⁹ abscōditū i lege: ac opertū i p̄phetis: euāgelicis pdicatiōibus adimpletū: me tñ seq̄ iuuat quod ipse dñs docuit: fermentū ē spirita lem doctrinā ecclesie. Ecclesia aut̄ renatū homines i corpe et aia et spū fermēto spiritali sanctificat. cuz tria hec pari quadā cupiditatū lāce cōsentiūt: et eq̄ lis aspirat cōcordia voluptatum. Itaq̄ si i hac vita tres mēsure i eodē māserint: donec fermentet et si ant vñū: erit i futurū diligētibus chriſtū i corrupta cōmuniō. **THEO.** Uel p femia itelligas animā: tria vero sata trinā partē ei⁹: rōnabile: irascibile: et cōcupiscibile. Si igit̄ aliq̄s i hac trina pte condide rit verbū dei: faciet h totum spiritale: vt nec rōnale peccet i documētis: nec ira aut cōcupiscētia enoz miter feratur: sed cōformet verbo dei. **AVG.** de ver. do. Uel tria sata farine: gen⁹ hūanū est: qd̄ de tribus noe filiis ē reparatū. Mulier q̄ abscōdit fer mentū: dei sapia est. **EVSE.** Uel aliter: Fermētū dñs nomiat spiritū sanctū: qñ virtutē pcedētē ex se mine. i. v̄bo dei. Tria aut̄ sata farine: significāt nori tiā patris et filij et spū sancti: quā mulier. i. diuina sap iētia et spū sanct⁹ largit̄. **BEDA:** Uel fermentū dilectionē dicit: q̄ feruere facit et excitat mentē. Ab scōdit ergo mulier. i. ecclesia fermentū dilectiōis in sata tria: qz p̄cipit vt diligam⁹ deū et toto corde: ex tota aia et ex tota v̄tute. Et h donec fermentet totū. i. donec charitas totā mentē i sui pfectōe cōmutet qd̄ hic inchoat: sed in futurū perficiet.

Et ibat p ciuitates et castella docēs et iter faciēs in hierusalē. Ait at illi qdaz: Dñe: si pauci sūt q saluantur. Ipse aut̄ dixit ad illos: Cōtē dite itrare p angustā portā: qz mul ti dico vobis querēt itrare et non po terūt. Cū aut̄ itrauerit paterfamili as: et clausit ostiū incipietis foris sta re: et pulsare ad ostiū dicētes: dñe a

peri nob: et rñdēs dicit vobis: Ne scio vos unde sitis. Tūc incipietis di cere: māducauim⁹ corā te et bibim⁹ et in plateis nris docuisti. Et dicit vobis: Nescio vos unde sitis. Di scedite a me oēs operarij iniquitatis. Ibi erit flet⁹ et stridor dentiu: cū ui deritis abraā isaac et iacob: et omēs p̄phetas i regno dei: vos aut̄ expel li foras. Et ueniet ab oriente et occi dēte et a glone et austro: et accūbent i regno dei. Et ecce sunt nouissimi q erant primi: et sunt primi qui erant nouissimi.

GLO. Premissis similitudinib⁹ de multiplicatio ne euāgelice doctrine: ei⁹ diffusiōi vbiq̄ pdicādo in tendit. vñ dicit: Et ibat p ciuitates et cast. do. et iter faciēs i hieru. **THEOPHI.** Nō enim sola puia lo ca visitabat: sicut faciūt q̄ simplices fallere volūt. ne q̄ solas ciuitates vt ostētatores faciunt: et gloriā q̄ rentes: sed sicut cōis dñs et p̄ oibus puidēs omia circuibat. Nō aut̄ visitabat municipia: vitās hieru salē: ac si timeret legisperitorū rēphēsiones aut mo tem q̄ poterat ide cōtingere. vñ subdit: Et iter faciēs i hierusalē. Nā vbi plures erāt egroti: ibi se medicus magis igerebat. Sequit. Ait aut̄ quidam illi: dñe si pauci sūt q saluantur. **GLO.** Que quidē q̄stio ad h ptinere videt̄: de quo supra agebat. nā i p̄missa simi litudie dixerat: vt requieuerit volucres celi i ramis ei⁹: p qd̄ itelligi pōt multos eē q̄ salutis requie cōle querenē. Et qz ille vñ p oibus q̄sierat: dñs nō sin gulariter ei rñdet. vñ sequit. Ipse aut̄ dixit ad illos: Cōtēdite itrare p angu. por. **BASI.** Sicut. n. i via terrena erit? a recto multā latitudine by: sic q̄ egre ditur a tramite ducēte ad regnū celozū i multa lati tudine erroris reptur. Rectū aut̄ iter ē angustū: q̄li bet declinatiōe piculosa exiit: siue dextrosū siue sinistrosū: sicut i pōte a quo vtrinq̄ diuertēs flu mini imergit. **CIRYL.** Angusta etiā porta eum nā et patientiā sanctorū significat. Sicut enī puri gnariū victoria attestat militis strenuitatē: sic p̄ clarū efficiet valida p̄fessio laborū et tētationū. **CIRYL.** Quid ē ergo qd̄ dñs alibi dicit: Jugū meū suauē ē: et on⁹ meū leue: Nō quidē cōtradicit sed b viciū ē p̄pter tētationū naturā: illud vero p̄pter af fectū trāseuntū. Est enī molestū aliqd̄ nature faci le reputari qñ id affectātes amplectimur. Si etiam via salutis angusta erit introitu: tamē p eā puenit ad latitudinē: cōtrario vero lata deducit ad interi tū. **GRE.** xi. mor. Dicitur aut̄ anguste porte introi tū p̄misi: cōtēdite: qz nisi mētis cōtēntio ferueat: vnda mūdi nō vincit: p quā aia semp ad ima reuor cat. **CIRYL.** Nō videt̄ aut̄ dñs satisfacere querē ti. vtrū pauci sint q saluent: dñ declarat viā p quā qsq̄ pōt fieri iust⁹. S; dicēdū: q̄ mos erat saluato ris nō videre it̄rogātibus sm q̄ eis videbat: quo

... et dicit vobis: Nescio vos unde sitis. ...

rius iustitia querebat: sed respiciendo quod utile audien-
tibus foret. Quid autem comodi pueniret audientibus:
scire an multi sint qui saluentur: an pauci. **Necessarius**
autem magis erat scire modum quo aliquid puenit ad salu-
tem. Dispersarunt ergo ad questionem vaniloquium nihil
occurrit: sed transfert suum sermone ad rem magis necessariam.
AVG. de ver. do. **Uel aliter:** Confirmavit dominus quod
audiret. **scilicet pauci sunt qui saluantur:** quia per angustam por-
tam pauci intrant. **Alio autem loco hoc idem ipse ait:** **Arta**
est via que ducit ad vitam: et pauci sunt qui ingrediantur per illam.
Uel subdit: **Quia multi uolunt intrare.** **BEDA:**
Solutus amore puocati. Et non poterunt itineris aspici-
tere deterriti. **BASI.** Vacillat enim anima: quandoquidem
de considerat eterna eligendo uirtute: quam presentia respi-
cit: sperando illecebras. hic intuetur ocia carnis: illic
subiectionem ipsi. hic ebrietatem: illic sobrietatem. hic
offolutos risus: illic copiam lachrymarum. hic coxas:
illic orationes. hic fistulas: illic fletus. hic luxuriam: il-
lic castimoniam. **AVG.** de ver. do. **Non autem contrari-**
um est dominus qui dicit quod pauci sunt qui intrant per angustam por-
tam. **Et alibi dicit:** **Multi ab oriente et occidente uen-**
ient. pauci sunt in comparatione peccatorum: multi in socie-
tate angelorum. **Uir uidentem grana quam area tritura est:** sic
tota massa pressura est de area hac: ut impleat horreum
celi. **CIRYL.** Quod autem detestabiles sint: qui intrare
non possunt: exemplum declarauit subdicens: **Num-**
quam intra uertice. et clau. ostium: incipietis for. sta. et pul-
sare ostium dicentes: Domine aperi nobis. Sicut si pifami-
lias qui multos ad conuiuium uocauit: ignes cum conui-
uio: ostio recluso postmodum: pulsantes adueniant.
BEDA: Est autem paterfamilias christus: qui cum ubique
et communitate sit: illis iam in se dicit: quos in celo per
sensu sua uisione legitur: sed quasi foras est bis quos in
hac peregrinatione certantes occulte adiunat. **Intrabit**
uero cum tota ecclesia ad sui contemplationem pducet.
Claudet ostium: cum reprobus locum penitentiae tollet: qui
foras stans pulsabit. i. a iustis segregati: misericordiam
dei quam contempserunt frustra implorabunt. uel sequitur:
Et respondet uobis: nescio uos unde sitis. **GRE.**
ii. mox. Scire dei probare est: sicut et nescire mentiri.
Uir uerax dicit qui labi per mendacium dedignat: non quod
si mentiri uelit nesciat: sed quod falsa loquor ueritatis amor
re continet. Ueritatis igitur lumine tenebras quas res
probat ignorat. Sequitur: Tunc incipietis dicere madau-
cauim? coram te: et bibim?: et in plateis nostris docuim?
Uel CIRYL. Hoc israelitis conuenit qui secundum ritum legi-
osfferetes deo uictimas edebant et gaudebant. Audies
bit quod in synagogis libros moysi: qui in suis scriptis
non de sua sunt: sed qui dei dei tradebat. THEO. **Uel**
simpliciter ad israelitas dicit: eo quod ex eis christus secundum
carne natus est: et cum eo comedebat et bibebat: et eum p'dica-
tem audiebant. Sed et christianis hec congruent. nos
enim comedimus corpus christi: et bibimus sanguinem eius
quotidie: ad mensam mysticam accedentes: docetque in pla-
teis animarum nostrarum. BEDA: **Uel mystice man-**
ducit coram domino et bibit qui uerbi per abulum anide susci-
pit. uel quasi exponendo subdit: In plateis nostris
docuisti. Scriptura. n. in obscurioribus. cl. est: quod quasi
exponendo fragit: et madaucado glutit. Potest et in ap-
tionibus: ubi ita sorbet sicut inuenit. Non autem festiuita
tu epulatio iuuat: quem fidei pietas non comedat. non
facientia scripturarum notum deo facit: quem opeque iniqui

tas indignum ostendit. uel subdit: **Et dicit uobis: Nescio**
uos unde sitis. Di. cedite a me operari iniquitatis. **BA-**
SI. Illis forsitan loquitur quos describit apostolus in pri-
ma persona dicens: **Si quis uoluit hoim loquar et angelorum**
et habeat omnem scientiam: et distribuero omnes facultates
meas in cibos pauperum: charitate autem non habuero ni-
hil mihi pdest. Quod enim non sit diuini amoris intuitu:
sed ad acquirendum ab hominibus laudem: non inuenit
laudem apud deum. **THEO.** **Attende etiam quod detestabi-**
les sunt illi: in quorum plateis dominus docet. uel si docentes
eum audierim: non in plateis sed in angustiis et humili-
bis cordibus: non erim? detestabiles. **BEDA:** **Dis-**
plex autem ostenditur gehene pena. s. frigoris et feruoris.
uel sequit: Ubi erit fletus et stridor dentium. Fletus enim de
ardore: stridor dentium de frigore solet excitari. Uel
stridor dentium p'dit indignationis affectum: quod si sero peni-
tet: sero sibi irascatur. **GLO.** **Uel stridebunt dentes qui**
hic de edacitate gaudebant: flebunt oculi qui hic per cocum
piscetias uagabantur. Per utrumque autem uera ipiorum res-
urrectionem designat. THEO. **Pertinet etiam B ad**
israelitas cum quibus loquebatur: qui ex h marie pcellunt
quod gentiles cum patribus requiescunt: ipsi uero excluduntur: uel
addidit: Cum uideritis abraam isaac et iacob et oes pro-
phetas in regno dei: uos autem expelli foras. et uenient
ab oriente et occidente et ab adlone et austro et accum-
bent in regno dei. **EVSE.** **Predicti enim presens ante tempora**
legis: secundum euangelicam formam errorem multorum deorum
de relinquentes: assumpserunt sublimis dei notitiam: quibus
res facti sunt multi gentiliu: ob simile uita. scilicet aut eorum
alienationem sunt passi ab euangelica disciplina. uel sequit:
Et ecce sunt nouissimi qui erant primi: et sunt primi qui
erant nouissimi. **CIRYL.** **Iudeis enim qui primu locum**
tenebant platee sunt gentes. THEO. **Nos autem ut uide-**
tur primi sumus: qui ab ipsis cum uulibus rudimenta accepimus:
et forsitan erim? nouissimi respectu gentiliu: qui
circa fine uite crediderunt. BEDA: **Multi etiam pri-**
us feruentes postea torpescunt: multi prius frigidi subito in
ardescunt: multi in seculo despecti in futuro sunt gloriosi
caedi. Alii apud homines gloriosi in fine sunt damnandi.
In ipsa die accesserunt quidam phari-
seorum dicentes illi: Exi et uade hic quia
herodes uult te occidere. Et ait illi:
Ite et dicite uulpi illi. Ecce eijcio
demonia et sanitates p'ficio hodie et
cras: et tertia die consumor. Ueruntum
oz me hodie et cras et sequenti die am-
bulare: quia non capit pphetam p'ire extra
hierusalē. Dies in hierusalem qui occidis
pphetas et lapidas eos qui mittunt ad
te. Quoties uolui congregare filios
tuos: quemadmodum auis nidum suum
sub pensis: et noluisti. Ecce relinq'et
nobis domum ueram deserta. Dico autem uo-
bis: quia non uidebitis me donec ueniat
cum dicetis: benedictus qui uenit in nomine domini.

CIRYL. Predicta dñi vba: phariseorū aios puos cauerut ad irā. videbāt. n. populos iā cōcritos fides ei⁹ arripere: itaq; quasi perdētēs officiū populis p̄sidē di: z deficiētēs i lucro: simlātēs se eum diligere: sua dēt illi vt ide discederet. vñ dī: **In ipā die access. qui. pba. vi. illi. Eri. z va. bic. qz. hero. vult occi. te. Chriſt⁹** aut q renes z corda scrutat: eis leni⁹ z figurali⁹ m̄ det. vñ **Seq̄t. Et ait illi. Ite z dicite vulpi illi. BE. DA.** Propter dolos z insidias herodē vulpē appella- lar: qd̄ plenū fraudis ē aial: i fouea ppter insidias la- tens: odore fetēs: nūq; rectis itinērib⁹ incedēs: que oīa hereticis cōueniūt quoz typū herodes tenet : q̄ chriſtū. i. humilitatē christiane fidei i credētib⁹ co- nanſ extingere. **CIRYL.** Vel aliter videt bic sermo mutat⁹ eē z nō spectare ad psonā herodis: vt a liq̄ putauerūt: sed magis ad pbarisaicas fictioēs. pe- ne. n. ipm phariseū oñdit ppe manentē dum dicit: **Ite z dicite vulpi huic. sicut i greco habet. vñ h̄ p̄ce- pit dicendū qd̄ poterat vrgerē phariseoz turbā. Ec- ce inqt̄ eiꝯ demonia: z sanitates perficio hodie z cras: z tertia die cōsumoz.** Hoc se p̄mittit operatu- rū: qd̄ iudeis displicebat. s. q; imundis imparet spiri- tū: z eripet a morbis infirmates: vsq; dū pp̄ia sp̄o- te sustineret crucis patibulū. Qui vero pharisei cre- debāt q; manū trepidaret herodis: q̄ dñs erat virtu- tū: h̄cludit dicens: Verūtñ oportet me hodie z cras z sequēti die ambulare. **Nō dicit oportet: nequaq; sibi necessitatē iguētē oñdit: s; magis arbitrio p̄- prie volūtatē p̄gere quo volebat : quousq; finē ve- nerade crucis subiret: cui⁹ iā chriſt⁹ iminere temp⁹ oñdit: cū dicit: Hodie z cras. THEO.** Ac si dicat: **Quid de morte mea cogitatis: ecce fiet p̄ modicum.** Quod aut dī: Hodie z cras. h̄ multos dies signifi- cat: sicut z nos i cōmuni smone soliti sum⁹ dicere **Hodie z cras sit h̄ qd̄ fiat i tāta distātia tēporis. Et vt euāgelicū sermonē euidētius exponam⁹: nō itel- ligas q; oportet me hodie z cras ābulare : sed sistas hodie z cras: deinde sic iugas : At sequēti die ambu- lare: sicut z pluries numerādo cōsueim⁹ dicē die dñica: z secūda feria z tertia egrediar. q. cōputando duas: vt tertia denotet: sic z dñs quasi cōpnādo di- cit: Oportet me hodie z cras: z postea tertiū die ire hierusalē. **AVG.** de q̄sti. euan. **Uel mystice ab illo- bec dicta itelligit. vt referant ad corp⁹ ei⁹ qd̄ ē ec- clesia. Expellunt enī demonia cū relictis illis sup̄sti- tionib⁹ credūt i eū gētes z pficiunt sanitates cum sm̄ p̄cepta ei⁹ posteaq; fuerit diabolo z huic secu- lo renūciatū vsq; i finē resurrectiois: q̄ tanq; tertia cōsumatōis: h̄ ē ad plenitudinē angelicā. p corpis ēt immortalitē pficiet ecclesia. **THEO.** Sed q; illi dicebāt ei: **Extas bic. q; herodes te querit occidere: i galilea loquētes vbi regnabat herodes: oñdit q; nō i galilea: s; i hierusalē p̄ordinatū fuerat ei pati. vñ se- quit: Quia nō capit p̄betā p̄ire extra hierusalē. Cū audis: Nō capit. i. nō decet extra hierusalē p̄betā iteremi: nō putes viā coactiā iudeis i ductā: s; quā- tū ad eozū affectū sanguis auidū cōueniēter hoc di- cit: velut siqs p̄donē atrocissimū vidēs dicat: **Nō oportet h̄c viā i qua p̄do insidiat viatorib⁹ immu- nez eē a sanguie: sic z nō oportebat alibi q; vbi mo- rabant p̄dones p̄ire dñm p̄betarū: nā assueri pro- p̄betarū sanguinib⁹: occidēt z dñm. vñ seq̄t. Hierns********

salē hierusalē que occidit p̄betas z lapidas eos q; mittunt ad te. **BEDA:** Hierusalē nō sata z edifi- cia ciuitatis. sed habitatores vocat: quā patris plā- git affectu. **CHRY.** Geminatio enī verbi misere- tis ē. aut nimū diligētis: nā tāq; ad amicā negligē- tem amatozē: z iō puniēdā dñs loq̄t. **GRECVS:** Sed z nomis geminatio vehemētē reprehensioe oñ- dit: nā q; nouit deū: quomō dei mistros p̄sequit. **CIRYL.** Quod aut eēnt imemores diuinorū bono- rū oñdit subdēs: Quoties volui cōgregare filios tu- os: quēadmodū auis nidū suū sub p̄nis z noluiſti. **Manudixit eos p̄ sapiētissimū moysen: monuit p̄ p̄betas. voluit sub aliis. i. sub regmie sue vtatis il- los habere: at illi caruerūt tā v̄siderabilib⁹ bonis i- gati exites. **AVG.** in enchi. Dicit aut: Ego volui z tu noluiſti. q. d. Illud aggregari mea volūtatē se- per efficace: te nolēre feci: q; iqrata semper fuit. **BEDA:** Pulchre aut q; herodē de sua nece tractan- tē vulpē vocauit: seipm̄ aui cōparāt: q; vulpes frau- dulēter semp auib⁹ insidias intēdit. **BAS.** Filios etiā hierusalē pullis i nido comparauit: ac si dicat: aues q; i altū cōsueuerūt volare: excepte sūt a nociu- mētis insidiantū: tu tñ eris vt pull⁹ egēs alieno sus- fragio. **Mate** igit̄ auolāte aufereris a nido: q̄n̄ ipo- tēs ad tutelā. z debilis ad fugā. vñ seq̄t. **Ecce relin- do. ve. deserta. BEDA:** Nam ciuitatē quā nidi⁹ vocauerat etiā nūc domū iudeozū appellat. Occiso enī dñō venerūt romāi: z quasi nidū vacuū diripiē- tes: tulerūt locū z regnū. **THEO.** Uel dom⁹ v̄ra i. templū: ac si dicat: q̄d̄ diu virt⁹ erat i vobis: templū erat meū: sed postq; fecistis ipm spelūcā latronū: nō ē de cetero dom⁹ mea sed vestra. Uel domum dicit totā gentē iudeozū: iuxta illud: **Dom⁹ iacob b̄dicō te dño. per qd̄ oñdit q; ipse erat q; gubernabat eos: z eripiebat ab hostiū manib⁹.** Seq̄t. **Dico aut vobis: nō videbitis me donec veniat: cū dicitis: B̄dicō q; ve. in no. do. AVG.** de con. euā. Huic narratiōi luce nō videt aduersari q; turbe dixerūt: Veniente dño in hierusalē: b̄dicō q; venit i noie dñi: q; non dū illuc venerat: z nondū dictū erat. **CIRYL.** Hi scēsserat enī domū a hierosolymis tāq; indignos existētes sui p̄sentia deserēs: deinde multis miracu- lis factis. rursum hierosolymā redit: vbi ei turba oc- currit dicens: **Osanna filio dauid. Benedicō q; venit in nomie dñi. AVG.** de con. euan. Sed q; nō di- cit lucas quo inde tunc accessit dñs: vt nō veniret nisi eo tempore quo iā illud diceret: Perseuerat q; p̄pe in itinere suo donec veniat hierusalē. De illo suo aduentu quo i claritate vēturus ē hoc significat. **THEO.** Tūc enī z inuiti cōfitebunt cū saluatozē: z dñm: quādo nullus erit eis inde p̄fectus. Dicens aut: **Nō videbitis me donec veniat zc. nō significat illā horā: sed tēpus crucis. q. d. postq; crucifixeritis me: nō āplius videbitis me: donec veniā. **AVG.** de con. euan. Intelligēdus ē ergo lucas velle poccū- passe anteq; ei⁹ narratio dñm p̄duceret hierusalē aut eidē ciuitati iā appropinquantē talia respōdi- se m̄sonētib⁹ vt caueret herodē: qualia matth⁹ di- cit eē locutū cū iā puenisset hierusalē. **BEDA:** Uel dicit: nō me videbitis. q. d. nisi p̄nam egeritis z cōfessi fueritis me filiū oipotēntis patris: in seculō ad aduentū faciē meā non videbitis. **CA. XIII.******

Ca. XI

[Marginal notes in Latin script, partially illegible due to bleed-through and angle.]

88

Et factū est cum introisset iesus in domū cuiusdā principis phariseorū sabbato māducare panē: et ipi obfuerunt eū. Et ecce hō quidā hydropic⁹ erat ante illū. Et rīdēs iesus dixit ad legispositos et phariseos dicens: Si licet sabbato curare? At illi tacuerūt. Ipse uero ap p̄bēsus sanauit eū ac dimisit. Et rīdēs ad illos dixit: Cui⁹ uestru⁹ asinus aut bos in puteū cadet: et nō cōtinuo extrahet illuz die sabbati. Et nō poterāt ad hec respōdere illi.

CIRYL. Quāuis dñs maliciā phariseorū cognosceret: tñ eorū fiebat cōiūua ut p̄deset p̄ntib⁹ p̄ eba et miracula. vñ subdit: Et fa. est cū in. in do. cu. p̄n. pha. sab. mē. pa. et ipi obf. eū. si. f. reuerentiā legis cōtēneret: et an q̄c̄q̄ phibitorū facēt i die sabbati. Itaqz hydropico ueniēte in mediū: interrogat de rephēdit insolentiā phariseorū: eū arguere uolētū. vñ dicitur Et ecce homo quidā hydropic⁹ erat ante illū. Et respōdēs iesus dixit ad legispositos et phariseos: si licet sabbato curare. **BED.** Quō dicit rīdēs iesus: ad h̄ respicit qd̄ p̄missuz est: Et ipi obf. eū. Dñs. n. nouit cogitātes hoīm. **THEO.** In sua aut̄ interrogatiōe peridet eos sicut amētes: oeo. n. b̄ndicēte sabbato ipi phibēt opari bona in eo. dies aut̄ q̄ bonorūz op̄rā nō admittit: maledicta est. **BED.** Sed merito interrogati tacēt: qz oīra se dictū q̄c̄q̄ dixerit uident. Nam si licet sabbato curare: q̄re saluatore an curet obfuerūt: si nō licet: q̄re ip̄o sabbato pecora curant. vñ seq̄t: At illi tacuerūt. **CIRYL.** Neglectis igit̄ iudeorū insidijs: liberat a morbo hydropicū: qui metu phariseorū remedia n̄ postulabat pp̄ sabbatū: sed solū astabat ut ex aspectu mis̄t̄ ei⁹ saluaret eum. Quō dñs cognoscēs nō postulat ab eo si uellet salu⁹ fieri: sed p̄m̄ eū sanauit. vñ seq̄t: Ip̄e uo app̄. sana. eū ac dimisit. **THEO.** In quo nō h̄ p̄spexit dñs: ne scandalizaret phariseos: s̄ ut b̄nificiat egētī remedijs oec̄t. n. nos cū magna resultat utilitas nō curare si stulti scandalizēt. **CIRYL.** Sed qz pharisei in epte tacuerūt: soluit ch̄rist⁹ inscribibilē eorū iprudētiā cōsi deratōib⁹ serijs ad h̄ vtēs. vñ seq̄t: Et rī. ad il. dixit: Cui⁹ uestru⁹ asinus aut bos i puteū. et nō cō. ex. il. die sabbati. **THEO.** q. d. Si phibuit lex miserijm sabbato ne curā habeas filij tui piclitāt̄ in sabbato: s̄ qd̄ dico filij q̄i nec bonē p̄teris si piclitātē uideris. **BED.** In quo sic obfuerunt suos phariseos cōuincit: ut eosdē etiā auaricie cōdēner. q̄ in liberatōe aialis sue auaricie cōsulebat. Quāto ḡ magis ch̄rist⁹ hoīm qui multo melior ē pecore debuit liberare. **AVGV.** de cō. euā. Quōdruent aut̄ hydropicū aialis qd̄ cecidit i puteū op̄auit: hūore. n. laborabat: sic illā mlierē quā alligatā dixerat et ip̄e soluebat: ut ad aquā ducatur. **BED.** Quōpetēti ḡ exēplo soluit qd̄em: ut ostēdat eos violare sabbatū in ope cupiditat̄ q̄ eū violare

arguerūt in ope charitatis. vñ seq̄t: Et nō po. ad h̄ rī. illi. **Dystice** aut̄ hydropic⁹ op̄at ei⁹ q̄ flux⁹ carnaliū uoluptatū exuberās aggrauat. hydropic⁹. n. morbus ab aquoso hūore uocabulū trahit. **AVG.** de q̄. euā. Vel hydropicū recte op̄am⁹ diuini auaro. sic. n. ille q̄tomagis abūdat humore inordinato: tāto apli⁹ fitit: sic et iste q̄to est copiosior diuitijs q̄b⁹ nō bene utit: tāto ardētī⁹ talia cōcupiscit. **GRE.** xiiij. mo. Recte ḡ hydropic⁹ ante phariseū curat: qz p̄ alteri⁹ egritudine corpis in altero exprimit lāguor seu egritudo cordis et mētis. **BED.** Bñ aut̄ in exēplo bouē et asinū noīat: ut l̄ sapiētēs et hebetes: l̄ vtrūqz p̄p̄m significet. s. iudeū iugo legi p̄ssū: et gētīlē nullā rōne domitū: omnes enī a puteo cōcupiscētie de mersos domin⁹ extrahit.

Dicebat aut̄ et ad inuitatos parabola: intēdēs quō p̄mos accubitus eligerēt: dicens ad illos: Cū inuitat⁹ fueris ad nuptias nō discubas in p̄mo loco: ne forte honoratioz te sit i uitat⁹ ab illo: et ueniēs is q̄ te et illuz uocauit dicat tibi: da huic locū: et tē incipias cū rubore nouissimū locuz tenere. **Sz** cū uocat⁹ fueris: uade recūbe in nouissimo loco: ut cum uenerit qui te inuitauit dicat tibi: Amice ascēde sup̄ius. Tūc erit tibi gloria corā simul discubentibus: quia ois qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat exaltabitur.

AMB. Prius curat⁹ est hydropic⁹ in quo flux⁹ carnis exuberās aie granabat officia: sp̄s extiguitat ardorē. Peinde docet humilitas: dū in cōiūniō nuptiali appetētia loci sup̄ioris arceat. vñ d̄r: Di. aut̄ ad inui. pa. intē. quō p̄. accu. eli. of. ad il. Cū inui. su. ad nup. nō ois. in p̄. loco. **CIRYL.** P̄osilire enim p̄mpte ad honores q̄ nobis nō cōuēiūt: idicat nos temerarios eē: et n̄ra facta vitupio replet. vñ seq̄t: Ne for. hono. te sit iui. ab eo: et ve. is q̄ te et il. iui. di. ti. Da huic lo. et tūc inci. cū ru. no. lo. tenē. **CHRY.** Et sic qz cōcupiuit: neq̄qz obtinuit ab̄itios⁹ honoris s̄ pass⁹ ē repulsā et satagēs q̄l̄r abūdet honorib⁹ nō honorat. et qz nihil ē eq̄pollēs modestie: auditozem ad oppositū ducē. Nō solū phibz abire p̄matū: sed uenerari ultia. vñ seq̄t: Sz cū uo. su. va. re. in no. loco. **GRE.** Si. n. aliq̄s nō uult alijs p̄locari: h̄ p̄uēit ex diuina sn̄a. vñ seq̄t: Et cū ve. q̄ te inui. di. ti. Amice: ascē. sup̄i⁹. Nec dices nō graui⁹ obiurgat: s̄ lenit̄ in iūgit. suffic. n. monitio apud discretos: et sic p̄ hūilitate aliq̄s coronat honore. vñ seq̄t: Tūc erit ti. gl̄ia eo. si. discubētib⁹. **BASI.** Occupare igit̄ locū ut in in cōiūnijs iuxta mādātū dñicū cōueniēs ē: s̄ rur⁹ sus in hūc cōtētiō se irruē reprobuū tāqz iterēprozijs ordis et causatiū tūml̄t et o eo mota cōtē⁹ eq̄pabit vos litigātib⁹ de p̄matu. Quapp sicut hic dñs dicit

Expedit diuiniu faciēti cōmittere accubit^o ordines. sic et in patiētia nos mutuo sustinebimus honeste et fm ordinē oīa psequētes: nō ad apparētia pluriū nec videbimur humilitatē ptractare p uehemētē cōtradictōem: magis autē p humilitatē patiētia ob- tinebim^o. **Mat^o** est. n. et repugnātia supbie iudiciū q̄ ex pmo accubitu quādo cū cū impio obtinemus

THEO. Nemo autē putet pmissam ch̄isti doctri- nā modicā esse et indignā culminis dei vbi. nō enī piū dices esse medicū pollicitū sanare podagrā: ictū vō digiti l' dētis dolozē nolētē curare. **Poro** quōd pua passio vane gl̄ie: q̄ v̄sabat p̄mos p̄rētes accu- bit^o. Decebat igit hūilitatis mgr̄m oēs ramū p̄aue radicis āputare: s; et illud cōsidera: quia p̄sto cena et passiōe p̄mat^o corā saluatore veratē miserōs oppo- tunitatē hēbat monitio. **CIRYL.** Ostēso igit taz modico exemplo ambitiosoz cōtēptū: et nō ābitio- soz exaltatōem: adicit magnū puo gnālē sniam p ferēs cū subdit: Quia oīs q̄ se exal. bu. et q̄ se hu. exal qd̄ dicit fm diuini iudiciū: nō fm humanā cōsue- tudinē: fm quā plures cōcupiscētēs honozē cōsequū- tur: alij vō se humiliatēs inglorij remanēt. **THE.** Poro nō finalr nec oīb^o hominib^o est reuerēd^o: q̄ se honozib^o ingerit: sed dū a quibusdā honozat. alij detrahūt ei: et q̄nq; etiā ipsi honozātes. **BEDA:** Sed qm̄ hāc admonitōem euāgelista pabolam vo- cat: breuiter intuectū qd̄ mystice significet: quisquis nuptias ch̄isti et ecclesie inuitat^o adierit: mēbus ec- clesie p fidē cōiūct^o nō se extollat. q. sublimior ceteris de meritīs gloriādo. Dabat. n. locū honozarioz post inuitato cū illoz q̄ se in ch̄isto secuti sunt agi- litate p̄reit: et cū ruboz nouissimū locū tenet qm̄ de alijs meliora cognoscēs q̄cqd̄ de sua op̄ione celsuz sentiebat humiliat. Sed recūbit aliq̄s in nouissimo loco fm illud: Quāto magn^o es: humiliā te i oibus. Veniēs autē oīs quē humilē inuenerit: amici noīe beatificās ascēdē supi^o p̄cipiet. Quicūq; n. hūiliaue- rit se sic puul^o: h̄ ē maior in regno celoꝝ. pulchre at̄ d̄: Tūc erit tibi gl̄ia: ne nē q̄rē icipias qd̄ tibi suaf i fine. **Pōt** ē et h̄ in hac vita intelligi: q; quotidie oīs suas nuptias inīt: supbos despiciēs: et hūilibus sepe tāta sui spūs onera p̄stās: vt discubentiū. i. fide- liū cet^o eos admirādo gloriificet. Ex cōclusiōe vō gnā- li q̄ subdit m̄ifeste claret p̄cedētē oīi fmonē typi- ce itelligēdū. Neq; n. oīs q̄ se corā hōib^o exaltat hūi- liat: aut q̄ se in sp̄cū hōim hūiliat: exaltat ab eis: s; q̄ se de meritīs eleuat humiliabit a dño: et qui se de beneficijs humiliat: exaltabit ab eo.

Dicebat autē et ei qui se inuitaue- rat: **Cū** facis prandiū aut cenā noli uocare amicos tuos neq; fratres tu- os: neq; cognatos: n; uicios: n; diui- tes: ne forte et ipi te reinuitēt: et fiat tibi retributio. Sed cū facis conui- uiuz: uoca paupes debiles claudos et cecos. et beatus eris: quia non ha- bent retribuere tibi. Retribuet eniz tibi in resurrectione iustoz.

THEO. Et duab^o partib^o cena cōposita. s. et vo- cantib^o et vocatis: partē vocatorū ad humilitatē iaz monuerat. Consequēter vocantē monēdo remies- rat retrahēs eum ne gratia hōim cōiuuaret. vñ d̄: Dicebat autē ei qui se inuitauerat: **Cū** facis prandiū aut cenā: noli uocare ami. tuos: n; fra. neq; cognā. neq; uicinos diuites. **CHRY.** Multe cause sunt quib^o amicitie sed cōtrahit: et illicitas quidē p̄ter mitem^o. P̄ponem^o aut naturales et morales. na- turales quidē puta patris ad filiū: fratris ad fratē: et alioz huiusmodi. quod significat dicens: Neq; fra- tres neq; cognatos. morales autē sunt puta cōiūua fact^o est: aut cōiūcin^o est: et q̄tū ad hos dicit: Neq; uicinos. **BED.** Fratres igit et amicos et diuites al- terutrū cōiūua celebrare nō quasi scel^o interdicat: s; sicut cetera necessitatis humane cōmercia: ad p̄me- renda vite celestis p̄mia: nil valere ostēdit. vñ subdit **Ne** forte et ipi te reinuitent: et fiet tibi retributio. **Nō** ait: Et fiat tibi peccatū. Cui simile est id qd̄ ali- bi dicit: Et si bene fecerit^o bis qui vobis bene faciūt que vobis est gratia: Sūt tñ quedā mutua fratris uicinozq; cōiūua que nō solū in p̄iti retributōe: sed et damnatōem p̄cipiūt in futuro: que aut colla- tōne omniū celebrat^o aut vicib^o solēt cōtubernalib^o in quib^o ad hoc cōuenit vt feda gerant copia vini: et incitef libidinis diuersa voluptas. **CHRY.** Non igit hac specie alijs beneficia cōferam^o: vt nobis re- tribuat. **Hec** enī frigida est intētio: vnde talis ami- citia celeri euanescit. Si vero paupere uocaueris: deū nunq; obliuiscētē habebis debitorē. vnde seq̄- tur: Sed cum facis conuiuiū: uoca paupes: debiles claudos: et cecos. Quāto enī minor est frater: tanto magis p̄ eū ch̄ist^o accedit et uisitat. **Nā** qui magnū suscipit sepe p̄ vanā gl̄iam facit: sed utilitas pluries querit vt p̄moueat p̄ illū. Possem quidē p̄les p̄po- nere ab h̄ celeberrinos sanctorū colētes: vt illis me- diatib^o ampliozē grām obrineat p̄ncipuz. Non igit illos queram^o qui nobis retribuere p̄nt. Sequit enī **Et** beat^o eris: q; nō h̄nt retribuē tibi. **Nō** ergo tur- bemur: cū nō recipim^o beneficij recōp̄sātōem: si cū receperim^o: qm̄ si receperim^o nō ampli^o recipimus illic: sed si minime retribuatur homo: tūc tibi de retri- buet. vnde sequit: Retribuet. n. in resurrecti. iustoz.

BED. Esti oēs resurgūt: iustoz tñ resurrectio erit: quia in hac resurrectōe beatos se esse non dubit^o. Ergo qui paupes ad diuiniu uocat: in futuro p̄mia recipiēt. Qui aut amicos: fratres: et diuites uocat: re- cipit mercedē suā. Sed si hoc p̄p̄er deū facit in eē plū filiozū iob: sicut cetera fraterne dilectōis officia ipē qui iussit remunerat. **CHRY.** Sed dicit imi- dus est paup et sordid^o: laua eū: et fac tecū in mensa sedere. Si vestes sordidas habet: mudū indumentū exhibeas. ch̄ist^o accedit p̄ eū: et tu frimola loqueris.

GRE. nisen^o **Nō** g negligas iacētēs qm̄ nullo sint digni: cogita qd̄ sint: et p̄ciositatē eoz inuenies. Sal- uatoris induerūt imaginē: futuroz bonoz heredes regni clauigeri accusatores et excusatores idonei: si loquētes s; inspecti a iudice. **CHRY.** Decet ḡ eos surfū in solaria suscipere: si nō pl; saltē deozū vbi sit subingalia et famli x̄p̄s suscipias: fiat saltē paup edū- tu^o. vbi. n. ē elemosyna: nō audet intrare diabol^o. est nō secū cōsedeas: mitte saltē eis de mensa fercula.

ORI. Mystice deo qui vanā gliaz vitat: vocat ad spiritale cōmuniū paupes. i. ipitos: vt dicit debiles hē lēsa sciam hūtes: vt sanet claudos. i. declinātes a rōe: vt rectas semitas faciūt. **CECOS.** i. q. carēt optēplā tōne vitatis: vt verā lucē videāt. qd̄ aut̄ dī: Nō pūt retribuere tibi. i. nō nouerūt respōsum pferre.

Hec cū audisset quidā de simul discipulib⁹ dixit illi: **Beat⁹** qui manducabit panes in regno dei. **At** ipse dixit ei: **Nō** qdā fecit cenā magnā et uocauit multos. **Et** misit suū suū hora cene dicere inuitatis ut uēirēt qz iam pata sunt oia. **Et** ceperūt sil oēs excusare. **Prim⁹** dixit ei: **Villā** emi: et necesse habeo exire et uidere illā. **Rogo** te habe me excusatū. **Et** alter dixit: **Iuga** boum emi quinqz et eo pbare illa. **Rogo** te habe me excusatū. **Et** ali⁹ dixit: **Uxorē** duxi: et iō nō possum uenire. **Et** reuers⁹ seruus nūciāuit hec dño suo. **Tūc** irat⁹ p̄familias dixit suo suo: **Exi** cito i plateas et uicos ciuitatis: et paupes ac debiles et cecos et claudos introduc huc. **Et** ait seru⁹: **Dñe** factus ē ut impasti: et adhuc locus est. **Et** ait dñs seruo: **Exi** in uias et sepes et cōpelle intrare: ut impleat dom⁹ mea. **Dico** aut̄ uobis: q̄ nēo uiroz illoz qui uocati sunt gustabūt cenā meā.

EVSE. Docuerat supra domin⁹ p̄pare cōmuniū respēdere nequeitibus: cum sit recōpensandū in resurrexōne iustoz: et ideo quidā intelligēs vnum et idem esse resurrexōem iustoz et regnū dei: recōpēs sūdem p̄dictā commēdat. **Sequit̄** enī: **Hec** cum audisset qui de simul discū. dixit illi: **Bea.** qui mādu. panē in regno dei. **CIRYL.** homo iste animalis erat: nō diligēter percipiēs ea que christ⁹ p̄tulerat: putauit. n. corporeas esse remuneratōnes sanctorū. **AVGV.** de ver. do. **Uel** quia in longīqua iste spirabat: et panis iste quem desiderabat: ante illum discūbebat. **Quis** enī est panis regni dei: nisi q̄ dicit **Ego** sum panis uiuif qui de celo descēdi: nolite parare fauces sed eoz. **BED.** Sed quia nōnulli hūc panē fideren⁹ quasi adorādo percipiūt: dulcedinem uero eius attigere ueraciter gustādo fastidiūt. **Sub** iecta parabola domin⁹ taliz torporē celestib⁹ epulis dignū nō esse redarguit. **Sequit̄** enī: **At** ille dixit ei: **Homo** quidā fecit cenā magnā: et uoca. multos.

CIRYL. homo iste de⁹ pater est: sū q̄ imagines ad similitudinē ueritatis figurant. **CHRY.** Quoz tians. n. punitiua suā uirtutē indicare uult de⁹: vñā

pardus: leo: et huiusmodi nūcipat: quādo uero misericordiā exprime uult dicit homo. **CIRYL.** Dic ergo cōditor omnīū atq; glorie pater parauit cenā magnā in chris̄to peractā. **In** nouissimis. n. tempib⁹ bus et quasi in occasu nostri seculi illuxit nobis dei filius: et mortē pro nobis sustinēs: dedit nobis pp̄ū corp⁹ comedere: unde et agn⁹ in uespe immolabatur iuxta legē moſaicā: merito igit̄ cena dictū est patuz in chris̄to cōmuniū. **GRE.** in home. **Uel** facit cenā magnā: quia societate nobis dulcedinis eterne p̄parauit. qui uocauit multos: sed pauci ueniūt: qz nō nunq̄ ipsi qui ei p̄ fidē subiecti sunt: eterno ei⁹ cōmuniō uiuēdo cōtradicit. **Hec** aut̄ distare inter delicias corpis et cordis solet: qz corpales delicie cū non habent: grane in se desiderū accēdūt: cū uero habite edunt: comedentē p̄tin⁹ in fastidiū p̄ satietatē uertūt. **At** cōtra: spirituales delicie cum nō habēt i fastidio sunt: cū uero habent: in desiderio. **Sed** superbia pietas cōtēptas illas delicias ad memorie n̄se oculos reuocat: atq; ut fastidiū nos rū repellere debeat inuitat. unde sequit̄: **Et** misit seruū suū hora cene dicere inuitatis ut uenirēt. **CIRYL.** Iste seru⁹ qui missus est ipse chris̄t⁹ est: qui cū esset naturaliter de⁹ et uer⁹ dei filius: exinanuit seipm̄ formā serui accipiēs. **Meli⁹** est aut̄ hora cene: nō enim a principio uerbū patris nostrā naturā suscepit: sed in nouissimo tempore. **Subdit** aut̄: **Quia** parata sunt oia. **Par** rauit enī pater in chris̄to bona collata mundo per ipm̄: peccatorū amotōem: spūs sancti participatōez adoptōis splendorē: ad hoc uocauit chris̄t⁹ per euāgelica documēta. **AVGV.** de uer. do. **Uel** aliter: **Homo** iste mediator est dei et hominis chris̄t⁹ iesus. **Misit** ut uenirēt inuitati. i. per missos uocati pp̄betas: qui oī inuitabāt ad cenā chris̄ti: sepe missi sunt ad populū israel: sepe uocauerūt ut ad horā cene uenirēt. **Illi** inuitates acceperūt: cenā repudiarūt. p̄phetas legerūt: et chris̄tū occiderūt: et tūc nobis cenā nesciētes parauerūt. **Parata** iam cenā. i. immolato chris̄to missi sunt apostoli ad quos missi fuerāt aī pp̄betē. **GRE.** in home. **Per** hūc ergo seruū qui a patrefamilias ad inuitādū mittit: p̄dicatorū ordo significat. sepe aut̄ solet euenire: ut persona potens famulū habeat respectū: cūq; per eū domin⁹ aliqd̄ mādāt: nō despiciat p̄sona loquētis serui: qz seruū i corde mittētis reuerētia dñi. **Uert** ergo de⁹ qd̄ rogari debuit: non rogare. dare uult quod uix sperari poterat: et tñ simul oēs excusant. **Sequit̄** enī: **Et** cepe. om. si. excusare. **Ecce** hō diues inuitat: et paupes occurrē festināt. ad dī inuitamur cōmuniū: et nos excusam⁹. **AVG.** de uer. do. **Tres** aut̄ fuerūt excusationes de qd̄ subdit: **Prim⁹** dixit ei: **Uil.** emi: et ne. ha. eri. et uide. illā: ro. te. ha. me. excusatū. **Ulla** uilla ēpta dñatio notat: q̄ supbia castigat uitiū p̄mū. **p̄m⁹** enī hō dñari uoluit: qui dñū h̄se noluit. **GRE.** in ho. **Uel** p̄ uillā terrena substātia designatur: **Exi** ergo uidere illam: qui sola exteriora cogitat p̄pter substātiā. **AMBRO.** Sic igit̄ emerite militie uiro cōdemnēdarū stipēdiū p̄scribit facultatū: qz neq; ille qui studiis intentus inferioribus: possessiōes sibi terrenas coemit: regnū celi poscit adipisci: cum domin⁹ dicat: **Uende** omnia tua et sequere me. **Secd⁹**: **Et** alter dixit: **Iuga** bouū emi quinqz: et eo pbare illa.

Handwritten scribbles or initials in the right margin.

AVGV. de ver. domini: Quinq; iuga bouū sensus carnis huius quinq; numerant. In oculis visus est: in auribus auditus: in naribus odoratus: in faucibus gustus: in omnibus membris tactus. Sed quia iuga sunt in tribus prioribus sensibus facilius apparet. Duo sunt oculi: due aures: gemine nares. Ecce tria iuga: et faucibus. i. sensu gustandi geminatio quedam inuenitur. quia nihil gustando sapit nisi lingua: et palato tangatur: voluptas carnis que ad tactum pertinet oculi re geminat: est et forissecus et intrinsecus. Dicitur autem iuga bouum: quia per sensus istos carnis terrena requirunt. Boves enim terram versant: homines autem remoti a fide terrenis dediti: nolunt credere aliquid nisi ad quod sensu corporis perveniunt quinq; partito. **N**ō inquit ergo credo: nisi quod video. Si talia cogitarem quinq; illis iugis bouū a cena impediremur ut noveritis aut istorum quinq; sensuum non delectatione que mulcet: et ingerit voluptate: sed curiositate: quandā notatā fuisse. Non ait: quinq; iuga bouū emi: eo pascere illa: sed eo pbare illa. **G**RE. in home. Corporales etiā sensus quia interna coprehendere nequeunt: sed sola exteriora agnoscunt: recte per eos curiositas designatur: que dum alienam querit vitam discutere: semp sua intima nesciens studet exteriora cogitare. Sed notandum quod is qui propter villam et is qui propter probanda iuga bouum a cena sui inuitatoris se excusat: humilitatis verba permiscet. unus enim dicit: Rogo. et venire contēnit: humilitas sonat in voce: superbia in actōne. Sequitur: Alii dicit: Uxorē duxi: et ideo non possum venire. **A**VGV. de ver. do. Ista est voluptas carnis que multos impedit: utinā foris et nō intus. Qui enim dicit: Uxorē duxi: carnem amplectatur: carnis voluptatibus iocundatur: a cena excusatur: obseruet ne fama interna moriatur. **B**ASI. Dicit autem: Non possum venire. eo quod intellectus humanus vergens ad mundanas illecebras debilis est ad agendum. **G**RE. in home. Quātis autem bonū sit coniugium: atque ad propagandam soboles diuina puidētia constitutum: nōnulli tamē per hoc nō fecunditate prolis: sed desideria expectant voluptatis. Et iccirco per rem iustā significari potest: nō incongrue res iniusta. **A**M B R O. Uel coniugium nō reprehendit: sed ad maiorem honorem vocat integritas: quā mulier inupta cogitat que sunt domini: ut sit sancta corpe et spiritu: que aut nupta est: cogitat que sunt mundi. **A**V G. de ver. do. Jobānes autem dicit: Omne quod est in mundo concupiscentia carnis est: et concupiscentia oculorum et ambitio seculi inde cepit ubi euāgelium terminū posuit. Concupiscentia carnis uxore duxi: concupiscentia oculorum quinq; iuga bouū emi. Ambitio seculi: villā emi. Aperte autem in totum commemorati sunt quinq; sensus per solos oculos: quorum est in quinq; sensibus principat: propterea cum prope ad oculos pertineat visus: ipsum videre per omnes quinq; sensus solemus appellare. **C**I R Y L. Quos autem intelligem fuisse eos qui reuerunt predictorum causa venire: nisi pfides iudeorum: quos per totā sacram paginā de his redargutos esse vident. **O**R I G E. vel aliter. Di qui villā emerūt et refutāt cenam: sunt qui receperūt alia dogmata diuinitatis: nec experti sunt verbū quod possidebat. Is autem qui quinq; paria bouum emūt: est qui naturā intellectualem cōtem-

nit: et sensibilia sequit. unde incorporeā naturā cōprehendere nō potest. Qui autem uxore duxit: est qui cōiunctus est carni: voluptatū magis amator: quā dei. **A**M B R O. Uel tria genera hominum a cōsorzio istius cene estimem: et cludi: gentiliū: iudeorū: et hereticorū. iudei corporali mysterio iuga sibi legis imponūt. Quinq; autem iuga sunt verborū decē: vel quinq; libri veteris legis. At vero heresis velut eua femineo rigore fidei tentat affectū. Et aplos dicit avariciā esse ingiēdā: ne impediti more gentili ad regnū christi pervenire nequeam: ergo et ille qui villā emit alienus a regno est: et ille qui iugū potius legis quā gratie munus elegit: et ille qui se pro ducēdā excusat uxore. Sequitur: Et re. ser. nūcia. h. dno suo. **A**V G. quanto sup gen. ad bram: Nō propter inferiorū sciam de nūcijs indiget quā pro eos ficit sciētia: sed novit omnia stabiliter atque incommutabiliter. Et aut nūcios propter nos et propter ipsos: quod illo modo deo parere et assistere: ut eū de inferiorū cōsulat: eiusque supnis iustis obtēperēt bonū est eis in ordine ppeniāe. **C**I R Y L. Iudeorū autem pmatibus vocatōem renuētibus sicut ipsi dicebāt: Nunquid aliq; principū credidit in eū. indignatus est paterfamilias: quā eis dignis indignatōe et ira. unde sequitur: Tūc ira. p. familias. **B**A S I. Nō quod ire passio diuine substantie accidat: sed talis opatio quod in nobis ab ira fit: dei ira et indignatio oritur. **C**I R Y L. Sic ergo indignatus oritur p. familias in principes iudeorū: et vocati sunt loco eorū qui erāt de multitudine iudeorū fragilē et impotētē mētē hītes. Loquēte. n. petro: pmo quōd tria milia: deinde quinq; milia crediderūt: et postmodū plim propls. vii or. dixit ser. suo. Eri ci. in pla. et vi. ciui. et pau. ac debi. ce. et clau. intro. buc. **A**M B. Inuitat autem paupes: debiles: et cecos: ut ostēdat quod nullū debilitas corporis excudit a regno rariūque deliquat: cui desit illecebra peccādi: vel quod infirmitas peccatorū per misericordiam dei remittatur. vii mittit ad plateas: ut de latioribus vitis ad angustā veniret viā. **G**RE. in bo. Quia ergo venire superbi reuēnt paupes eligūt: dicit. n. debiles quod iudicio suo apud semetipsos infirmi sunt. nam paupes et quā fortes sunt: quod positi in paupertate superbiunt: cecū sunt quod nullū ingenij lumē hūt: claudi sūt quod rectos gressus in opatioe nō hūt. Sed dū horū vitia in membris debilitate significat sic illi peccatōes fuerūt: quod vocati venire noluerūt: ita hi quoque quod inuitat et veniūt. si peccatōes superbi respuūt: hūiles eligūt. Pos itaque elegit deus: quos despicit mundus: quod plerūque ipsa despectio hoies reuocat ad semetipsos. Et tanto celerius vocē dei aliq; audiūt: quōtō in hō mundo nō hūt vni delectat. Atque de vicis et plateis ad cenā quosdā dñs vocat: illum pplm designat quod tenē legis vrbānā queratōem noverat. Sed multitudo quod ex istis pplō credidit: locū superbi cōiuiij nō impleuit. vii sequitur: Et ait f. Die facta est ut buc locū vacat in regno ubi suscipi debeat numerositas gentiū. vii subdit: Et ait do. f. Eri i. vi. et se. et cō. in tra. ut imple. do. mea. Cū cōiuias suos colligi et vīs et sepibus cepit: agrestē pplm. i. gētilē dicit. **A**M B. Uel mittit ad vias et circa sepes: quod bi apti sūt i regno celorū: quod nullis pntiū cupiditatibus occupati: ad futura festinat i quodā bono volūtati imite stituti. et quod modo sepis quod ab icul' culta secernat: et scurs' arceat: bestiarū noūt bona malaque distinguit: et aduertit

... de ver. domini: Quinq; iuga bouū sensus carnis huius quinq; numerant. In oculis visus est: in auribus auditus: in naribus odoratus: in faucibus gustus: in omnibus membris tactus. Sed quia iuga sunt in tribus prioribus sensibus facilius apparet. Duo sunt oculi: due aures: gemine nares. Ecce tria iuga: et faucibus. i. sensu gustandi geminatio quedam inuenitur. quia nihil gustando sapit nisi lingua: et palato tangatur: voluptas carnis que ad tactum pertinet oculi re geminat: est et forissecus et intrinsecus. Dicitur autem iuga bouum: quia per sensus istos carnis terrena requirunt. Boves enim terram versant: homines autem remoti a fide terrenis dediti: nolunt credere aliquid nisi ad quod sensu corporis perveniunt quinq; partito. Nō inquit ergo credo: nisi quod video. Si talia cogitarem quinq; illis iugis bouū a cena impediremur ut noveritis aut istorum quinq; sensuum non delectatione que mulcet: et ingerit voluptate: sed curiositate: quandā notatā fuisse. Non ait: quinq; iuga bouū emi: eo pascere illa: sed eo pbare illa. GRE. in home. Corporales etiā sensus quia interna coprehendere nequeunt: sed sola exteriora agnoscunt: recte per eos curiositas designatur: que dum alienam querit vitam discutere: semp sua intima nesciens studet exteriora cogitare. Sed notandum quod is qui propter villam et is qui propter probanda iuga bouum a cena sui inuitatoris se excusat: humilitatis verba permiscet. unus enim dicit: Rogo. et venire contēnit: humilitas sonat in voce: superbia in actōne. Sequitur: Alii dicit: Uxorē duxi: et ideo non possum venire. AVGV. de ver. do. Ista est voluptas carnis que multos impedit: utinā foris et nō intus. Qui enim dicit: Uxorē duxi: carnem amplectatur: carnis voluptatibus iocundatur: a cena excusatur: obseruet ne fama interna moriatur. BASI. Dicit autem: Non possum venire. eo quod intellectus humanus vergens ad mundanas illecebras debilis est ad agendum. GRE. in home. Quātis autem bonū sit coniugium: atque ad propagandam soboles diuina puidētia constitutum: nōnulli tamē per hoc nō fecunditate prolis: sed desideria expectant voluptatis. Et iccirco per rem iustā significari potest: nō incongrue res iniusta. AM B R O. Uel coniugium nō reprehendit: sed ad maiorem honorem vocat integritas: quā mulier inupta cogitat que sunt domini: ut sit sancta corpe et spiritu: que aut nupta est: cogitat que sunt mundi. AV G. de ver. do. Jobānes autem dicit: Omne quod est in mundo concupiscentia carnis est: et concupiscentia oculorum et ambitio seculi inde cepit ubi euāgelium terminū posuit. Concupiscentia carnis uxore duxi: concupiscentia oculorum quinq; iuga bouū emi. Ambitio seculi: villā emi. Aperte autem in totum commemorati sunt quinq; sensus per solos oculos: quorum est in quinq; sensibus principat: propterea cum prope ad oculos pertineat visus: ipsum videre per omnes quinq; sensus solemus appellare. CIR Y L. Quos autem intelligem fuisse eos qui reuerunt predictorum causa venire: nisi pfides iudeorum: quos per totā sacram paginā de his redargutos esse vident. OR I G E. vel aliter. Di qui villā emerūt et refutāt cenam: sunt qui receperūt alia dogmata diuinitatis: nec experti sunt verbū quod possidebat. Is autem qui quinq; paria bouum emūt: est qui naturā intellectualem cōtem-

revera nequa nequicie spiritualis fidei munimē p̄cedere
AVGV. de ver. dñi. Tulerunt de plateis et vicis
gentes: veniunt de sepib' heretici. Nam sepes qui cōs
struūt diuisiones querūt: abstrahant a sepib': euellā
tur a spiritib': sed cogi nolūt: volūtate inquit nōstra
intremus. Non hoc dñs impauit: coge inquit itras
re: foras inueniat necessitas: nascit inde voluntas.

GRE. in home. Qui ergo hui' mudi aduersitatis
bus fracti a dei amore redeūt: cōpelluntur intrare.
Sed valde tremenda est sentētia que subinfertur:
Dico autē vobis q' nemo virorū illorū q' vocati sunt
gustabit cenā meā. Nemo ergo contēnat: nedū vo
catus eruat: cū volūtate habuerit intrare nō valeat

Abant autē turbe multe cum eo
et cōuersus dixit ad illos: Si quis
venit ad me: et nō odit patrē suū et
matrē et uxore et filios et fratres et so
rores: adhuc autē et animā suā: nō
potest meus esse discipul'. Et q' nō
baiulat crucem suā: et venit post me
non potest meus esse discipulus.

GRE. in home. Ad audita celestia p̄mia inardet
scit aīn: itēq' illic cupit assistere: vbi se sperat sine fi
ne gaudere: sed ad magna p̄mia pueniri nō pōt nisi
per magnos labores. vnde dicit: Abant autē tur. mal.
cū eo: et conuer. dixit ad illos: Si quis ve. ad me: et
nō odit pa. suū et ma. et ux. et fi. et fra. et sozo. adhuc
autē et ani. su. nō po. esse meus discipul' THEO.

Quia enim multi comitātū ipsorū nō ex toto affectu
sed repide sequebant: ostēdit qualē deceat esse suū
discipulū. GRE. in ho. Sed percōtari libet quos
modo parētes et carnaliter p̄p̄in quos p̄cipimur os
dū: qui iubemur et inimicos diligere. Sed si vīm p̄
cepi p̄p̄endimus: vtrūq' agere per discretōnem va
lemus: vt eos qui nobis carnis cognatiōe cōiuncti
sunt: et quos p̄imos nouim' diligam': et quos ad
uersarios in via dei patimur: odiendo et fugiēdo ne
sciamus. Quasi enī per odiū diligat qui carnaliē sa
piens: dum praua nobis ingerit: non auditur.

AMBRO. Areni si p̄pter te domū suē renūciat
matri dicit: Que est mater mea: et qui fratres mei:
cur tu dño tuo cupias anteferri: Sed neq' ignora
re nām neq' seuire dñs iubet: sed ita indulgē natu
re: vt veneris auctore: nec a deo parētū amore de
sistas. GRE. in ho. Ut autē dñs demonstraret B er
ga p̄imos odiū nō de affectōe p̄cedere: sed de cha
ritate: addidit dicit: Adhuc autē et aīam suā. Lōstat
q' q' amādo debet odisse: primū q' sic eū odit sicut se
ipm. tūc. n. bñ aīam nrām odim': cū ei' carnalib' de
siderijs nō acquiescim': cū ei' appetitū frāgim': eius
volūtati' reluctamur. Que g' tēpta ad meli' duci
tur: q' p' odiū amat. CIRYL. Nō est autē fugiēda
vita: q' in corpe viuūt: sed seruāda sicut et paul' fua
uit: et christū adhuc viuēs in corpe p̄dicer. Sed vbi
oportebat vitā tēnē vt cursū cōsumaret: nec aīam
p̄iosa sibi eē fater. GRE. in ho. Doc autē aīe odiū
q' exhibē debeat manifestat subdēs: Qui nō baiu
lat crucē suā et venit p' me: nō pōt me' eē discipul'

CHRY. Nō autē hoc dicit vt trabē sup humeros
apponamus: s; vt sp' mortē p' oculis nrīs habeam':
sic et paul' moriebat quotidie: et mortē cōtemnebat.

BASI. Crucē etiā tollēs: mortē dñi annūciabat
dicit: Adhibi mūd' crucifix' est: et ego mūdo. qd etiā
nos in ipō baptisinate anticipamus: vbi ver' hō nō
crucifix' est: vt destruat corp' pcti. GRE. i home.
Vel q' crux a cruciatu dicit: duob' modis crucem
dñi baiulam': cū aut p' abstinentiā carnē affligim':
aut p' passionē p̄imi necessitatē illi' nrām putā
mus. Sed q' nōnulli carnis abstinentiā p' deo: sed p'
inani glia exhibēt: et passionē nō spiritali sed car
nali ipediūt: recte addit: Et venit p' me. Baiulare
.n. crucē et p' dñm ire: ē l' carnis abstinentiā: l' passi
onē p̄ior' p' studio eterne intentōnis exhiberi.

Quis. n. ex vobis uolēs turrim
edificare: nōne prius sedēs cōputat
sumpt' qui necessarij sunt si habeat
ad pficiēdū: ne postq' posuerit fun
damētū: et nō potuerit pficere: oēs
quidēt incipiāt illudere ei dicentes
Quia hic homo cepit edificare et nō
potuit cōsummare. Aut qs rex itur'
cōmittere bellū aduersus aliū regē
nōne sedēs p̄us cogitat si possit cuz
decē milib' occurrere ei: q' cū viginti
milib' venit ad se. Alioqui adhuc il
lo lōge agēte: legatiōem mittens ro
gat ea q' pacis sūt. Sic ergo omnis
ex vobis qui nō renūciat oib' q' pos
sidet: nō potest meus eē discipulus

GRE. in home. Quia sublimia p̄cepta data sūt:
p̄tin' cōp̄atio edificāde sublimitatis adiūgit cū dñ:
Quis. n. ex vobis vo. tur. edifi. nōne p̄us sedēs com
sum. qui neces. sunt: si habe. ad pficiēdū. Omne enī
qd agim': p̄uenire p' studiū cōsideratiōis debemus.
Si igit' humilitatis turrim cōstruere cupim': prius
nos p̄pare ad aduersa hui' seculi debem'. BASI.
Vel turre est alta speculatio ad custodiā ciuitatis
et p̄ceptiōem hostiliū occursum apra. ad hui' instar
nobis dat' est intellect' cōseruatiū bonorū p̄medi
tatio cōtrariozū. ad hui' edificatiōem p̄cipit dñs
sedētes ponere calculū: si suppetat facultas ad finē

GRE. nisen'. Insiētū est enī vt cuiuslib' arduū
p̄positi termin' attingat varijs augmētis mādato
rū dei cōsummādo op' diuini: nā neq' lapis vnus
est tota turris fabrica: neq' vnicū mādātū ducit ad
anime perfectiōes. Sed fundamentū oportet substi
tere: et fm apostolū insup apparat' est auri et argē
ti et p̄ciosorū lapidū apponēd'. vnde subditur: Ne
postea q' posuerit fundamētū et non potuerit perfici
cere: omnes qui viderint incipiant illudere ei dicēs
tes: quia hic homo cepit edificare: et nō potuit cōs
summare. THEO. Nos enim debemus ponere
fundamentum: id est sequi christi initium: et finem

non imponere: sicut illi de quibus iohannes dicit qd multi ex discipulis ei abierit retro: sum. **U**el funda- mentu intellige doctrinale sermonē: puta de absti- nētia. **Q**uod est igitur predicto fundamēto operatōnis edificatō: ut perficiat nobis turri fortitudinis a facie inimici. **A**lioqñ deridet homo a vidētib eū tā bo- minib⁹ q̄ demonibus. **GRE.** in bome. **I**n bonis enim operatōib⁹ intenti nisi cōtra malignos spūs solcite vigilem⁹: ipos irrisores patimur quos ad ma- lum p̄suasores habemus. **S**ed ex minori ad maius similitudo subdit: ut ex reb⁹ minimis maiora p̄sen- tur. **N**az sequit: **A**ut quid rex itur? cōmittere bellū aduersus aliu regē: nōne p̄us sedēs cogitat si possit cum decē milib⁹ occurrere ei qui cū viginti milib⁹ venit ad se. **CIRYL.** Incūbit. n. nobis p̄liū con- tra spiritalia nequicie in celestib⁹. **U**rget autē nos ⁊ aliozū hostiū multitudo: carnale flagitiū lex: seu- ens in mēbris nostris: ⁊ varie passiones hoc ē dira hostiū multitudo. **AVGV.** de que. euāg. **U**el de- cem milia p̄liatū cum rege qui habz viginti milia significat simplicitatē christiani hominis dunicatū cū duplicitate diaboli. **THEO.** **E**t autē rex pecca- tum regnās in nostro mortali corpore: sed ⁊ nosier intellect⁹ creatus est rex: ergo si repugnare velit pec- cato: toto animo cogitet secū. **N**am demones sunt peccati satellites qui vident⁹ viginti miliu numero p̄cellere decem milia nostrū: q̄ cū incorporei sint nobis cōparati corporeis multo maiore fortitudi- nem habere censent. **AVGV.** de que. euā. **S**icut autē de turri nō perfecta per obprobriū deterruit di- centiū: quia hic homo cepit edificare: ⁊ non potuit cōsummare: sic in rege cum quo iudicā dū est: ipaz pa- cem accusauit cum subdit: **A**liqñ adhuc illo longe agēte legatōem mittēs rogat ea que pacis sunt. **S**i gnificās etiā minas imminētū tentationū a diabo- lo nō sustinere eos qui renūciant omnib⁹ que possi- dent: ⁊ pacem cū eo facere cōsentiedo illi ad cōmit- tendū peccata. **GRE.** vel aliter. **I**n illo tremendo examine cū rege nostrō ex quo ad iudiciū nō veni- mus: decem milia quippe ad viginti milia simplum ad duplū sunt. **C**ū duplo ergo exercitu contra sim- plum venit: quia nos vir in solo ope p̄paratos: simul de ope ⁊ cogitatōe discutit. **D**um ergo adhuc lōge est: quia adhuc p̄sens per iudiciū nō videtur. mita- mus ad eū legatōem lachrymas nostras: misericordie opera: hostias placatōis: hec est nostra legatio: que regē veniētem placat. **AVGV.** ad letū: **Q**uo modo autē pertineat iste similitudines ipa occasiōe satis aperuit dicēs: **S**ic ergo omis ex vobis qui nō renūciant omnib⁹ que possidet: nō pōt me⁹ esse disci- pulus. **I**taq; sumpt⁹ ad turrem edificādā: ⁊ valētia decē miliu aduersus regē qui viginti milia hz: nihil aliud est q̄ vt renūciet vnusquisq; omnib⁹ que sūt eius. **P**relocutio autē supior: cum extrema locutiōe cōcordat. in eo enim qd adhuc renūciant omnib⁹ que sunt eius etiā illud continet: vt oderit patrem suū aut matrē ⁊ vrozē ⁊ filios ⁊ fratres ⁊ sorozes: adhuc ⁊ animā suā. **O**mnia enim hec propa alicuius sunt que plerūq; implicat ⁊ impediūt ad obtinēda non ista p̄pa temporaliter trāsitura sed in eternū mansura cōmunia. **BASI.** Est autē intētio domini p̄ exēpla p̄dicta: nō vtiq; p̄bere potestātē ei⁹ discipulū fieri l'

non fieri sicut licet: vel nō inchoare fundamētum vel tractare pacem: sed ostēdere impossibilitatē di- uini beneplaciti obseruādi inter distrabētia aīam inter que piclitas facta venalis ab astutijs demonis **BEDA:** **D**istat autē inter renūciare omnib⁹: ⁊ re- linquere omnia. paucorū enī p̄fectozū est relinquere omnia: hoc est curas mūdi postponere: cūctoꝝ autē fidelū est renūciare omnib⁹: hoc est sic tenere q̄mō- di sunt: vt tā p̄ ea nō teneant in mūdo. **B**onū est sal. **S**i autē sal euanu- erit: in quo cōdicet? **N**eq; in terrā: neq; i sterquilinū utile ē: s; foras mit- tet. **Q**ui hz aures audiēdi audiat.

BED. **D**ixerat super turrem virtutū non solum cōsummandā: sed etiā inchoandā: ad quod p̄tinet quod dicit: **B**onū est sal. **B**onū est sale sapiētie spi- ritualis cordis archana cōdire: immo cum apostolis sal terre fieri. **EVSE.** **S**al enī fm substantiā qui- dem ex aqua constat ⁊ spiritu: modicū quid terre- stre itatis participās. desiccata autē fluidā naturam corruptozū corporū: vt mortua copora conseruet. **M**erito igitur discipulos suos cōparat sal: eo qd ipsi regenerati sunt per aquas ⁊ spiritū. **L**unq; toti spi- ritualiter viuerēt ⁊ non fm carnē ad modū salis cor- ruptam vitam hominū in terra degentiū conuer- tiant: ⁊ virtuosa vita suos sequaces oblectādo con- diebant. **THEO.** **N**on solum autē eos qui dona- ti sunt magistrali gratia: sed etiam idiotas exposcit ad modum salis fieri vtilis proximis. **S**i vero qui futurus est vtilis alijs fiat reprobis: iuuari non po- terit. vnde sequit: **S**i autē sal euauerit: in quo con- dicitur? **BED.** q. d. **S**i quis semel condimēto veri- tatis illuminatus ad apostasiam redierit quo alio doctore corripet: qui. sciam quā ipse gustauit sapi- entie dulcedinē: vel aduersus seculi perterritus: vel illecebris illect⁹ adiecit. vnde sequitur: **N**eq; in ter- ram: neq; in sterquilinū vtile est: sed foras mittet. **S**al enim cum ad condiēdos cibos carnesq; sicca- das valere desierit: nulli iam visui aptū erit. **N**eq; enim in terram vtile est: cuius iniectu germinare p̄- hibetur: neq; in sterquilinū agriculture profuturū sic qui post agnitōem veritatis retrocedit: neq; ipe fructū boni opis ferre neq; alios excolere valet: sed foras mittēd⁹ est: s; est ab ecclesie vnitāte secernēd⁹. **THEO.** **U**erū quia sermo parabolic⁹ ⁊ obscurus erat: excitās dñs auditores ne cōlittereūq; acciperēt qd dictū ē de sale subdit: **Q**ui hz aures audiēdi au- diat. hoc est si cui sapia inest intelligat. **A**ures enim hic cognoscitiuā vim aīe ⁊ aptitudinē intelligēdi accipe debem⁹. **A**udiat etiā nō cōtēnendo: sed obe- diendo ⁊ faciēdo que dicit. **CAP. XV.**

Erant autē appropinquātes ei publicani ⁊ peccatores ut audirēt illū. **E**t murmura- bāt pharisei ⁊ scribe dicētes: **Q**uia hic peccatores recipit et manducat cū illis. **E**t ait ad illos parabolā istā

127

127

non imponere: sicut illi de quibus iohannes dicit qd multi ex discipulis ei abierit retro: sum. Uel funda- mentu intellige doctrinale sermonē: puta de absti- nētia. Quod est igitur predicto fundamēto operatōnis edificatō: ut perficiat nobis turri fortitudinis a facie inimici. Alioqñ deridet homo a vidētib eū tā bo- minib⁹ q̄ demonibus. GRE. in bome. In bonis enim operatōib⁹ intenti nisi cōtra malignos spūs solcite vigilem⁹: ipos irrisores patimur quos ad ma- lum p̄suasores habemus. Sed ex minori ad maius similitudo subdit: ut ex reb⁹ minimis maiora p̄sen- tur. Naz sequit: Aut quid rex itur? cōmittere bellū aduersus aliu regē: nōne p̄us sedēs cogitat si possit cum decē milib⁹ occurrere ei qui cū viginti milib⁹ venit ad se. CIRYL. Incūbit. n. nobis p̄liū con- tra spiritalia nequicie in celestib⁹. Urget autē nos ⁊ aliozū hostiū multitudo: carnale flagitiū lex: seu- ens in mēbris nostris: ⁊ varie passiones hoc ē dira hostiū multitudo. AVGV. de que. euāg. Uel de- cem milia p̄liatū cum rege qui habz viginti milia significat simplicitatē christiani hominis dunicatū cū duplicitate diaboli. THEO. Et autē rex pecca- tum regnās in nostro mortali corpore: sed ⁊ nosier intellect⁹ creatus est rex: ergo si repugnare velit pec- cato: toto animo cogitet secū. Nam demones sunt peccati satellites qui vident⁹ viginti miliu numero p̄cellere decem milia nostrū: q̄ cū incorporei sint nobis cōparati corporeis multo maiore fortitudi- nem habere censent. AVGV. de que. euā. Sicut autē de turri nō perfecta per obprobriū deterruit di- centiū: quia hic homo cepit edificare: ⁊ non potuit cōsummare: sic in rege cum quo iudicā dū est: ipaz pa- cem accusauit cum subdit: Aliqñ adhuc illo longe agēte legatōem mittēs rogat ea que pacis sunt. Si gnificās etiā minas imminētū tentationū a diabo- lo nō sustinere eos qui renūciant omnib⁹ que possi- dent: ⁊ pacem cū eo facere cōsentiedo illi ad cōmit- tendū peccata. GRE. vel aliter. In illo tremendo examine cū rege nostrō ex quo ad iudiciū nō veni- mus: decem milia quippe ad viginti milia simplum ad duplū sunt. Cū duplo ergo exercitu contra sim- plum venit: quia nos vir in solo ope p̄paratos: simul de ope ⁊ cogitatōe discutit. Dum ergo adhuc lōge est: quia adhuc p̄sens per iudiciū nō videtur. mita- mus ad eū legatōem lachrymas nostras: misericordie opera: hostias placatōis: hec est nostra legatio: que regē veniētem placat. AVGV. ad letū: Quo modo autē pertineat iste similitudines ipa occasiōe satis aperuit dicēs: Sic ergo omis ex vobis qui nō renūciant omnib⁹ que possidet: nō pōt me⁹ esse disci- pulus. Itaq; sumpt⁹ ad turrem edificādā: ⁊ valētia decē miliu aduersus regē qui viginti milia hz: nihil aliud est q̄ vt renūciet vnusquisq; omnib⁹ que sūt eius. Prelocutio autē supior: cum extrema locutiōe cōcordat. in eo enim qd adhuc renūciant omnib⁹ que sunt eius etiā illud continet: vt oderit patrem suū aut matrē ⁊ vrozē ⁊ filios ⁊ fratres ⁊ sorozes: adhuc ⁊ animā suā. Omnia enim hec propa alicuius sunt que plerūq; implicat ⁊ impediūt ad obtinēda non ista p̄pa temporaliter trāsitura sed in eternū mansura cōmunia. BASI. Est autē intētio domini p̄ exēpla p̄dicta: nō vtiq; p̄bere potestātē ei⁹ discipulū fieri l'

dicēs: Quis ex vobis homo q habz centū oues: r̄ si pdiderit unā ex illis nōne dimittit nonagintanouē in deserto: r̄ vadit ad illam que perierat donec inueniat eā: Et cū inuenerit eam: imponit in humeros suos gaudens: r̄ ueniēs domū cōuocat amicos r̄ uicinos dicēs illis: Cōgratulamini mibi: quia inueni ouem meā que perierat. Dico uobis q: ita gaudium erit in celo sup uno peccatore penitentiā agente: q̄ supra nonagintanouē iustis q non indigent p̄nia.

AMBRO. Didiceras in superioribus secularibus occupatōis nō teneri: caduca nō p̄ferre perpetuis. Sed quia fragilitas humana firmū nequit in tāto seculi lubrico tenere vestigiū: etiā aduersus erroremē remedia tibi bonū medicū demonstrauit: spem ueniētiē misericordis nō negauit. vnde subdit: Frāt autē appo. ei publi. r̄ pecca. vt audi. eū. **GLO.** qui publica egiit uictigalia vel cōducit: r̄ qui licita seculi per negocia sectant. **THEO.** hoc. n. exequēbas eū: carna carne suscepit: admittens peccatores: sic medicū egrotantes. Sed pharisei vere criminosi huic pietati murrare cōpēfab̄ it. vnde sequit: Et murmurā. p̄. r̄ feri. di. quia hic pec. re. r̄ man. cum illis. **GRE.** in home. Ex qua re colligē quia uera iusticia cōp̄ssione cū habet falsa dēsignatōne q̄uis r̄ iustis soleit recte peccatorib̄ indignari. sed aliud est quod agit tyro supbie: aliud quod celo discipline: quia iustis r̄i sōis increpatōes p̄ disciplinā exagge rant: ut tamē dulcedinē p̄ charitatē seruāt. **PRES.** ponit sibi in animo ip̄os plerūq̄ quos corrigūt qd agēs p̄ disciplinā subditos r̄ p̄ humilitatē custodit semetip̄os. At cōtra bi qui de falsa iusticia supbie solēt: ceteros quōq̄ despiciūt: nulla iufirmatib̄ misericordia cōdescēdūt. Ex quo se peccatores esse nō credūt: eo ceteri peccatores sūt de quoz nūero pharisei erāt: qui diiudicatōes dñm q̄ peccatores susceperēt arētī corde ip̄m fontē misericordie dep̄ben debāt. Sed quia egri erāt ita vt egros se eē nescirēt quaten⁹ quod erāt agnoscerēt: celestis medicū blandis eos somētis curat. Sequit enim: Et ait ad illos parabolā istā dicēs: Quis ex uobis homo: similitudinē dedit: quaz in se homo recognosceret: r̄ tñ ad auctozē hoīm p̄tineret. quia enī cētēnari⁹ p̄fect⁹ est numer⁹: ipe centū oues habuit cū sanctorū angeloz r̄ hoīm naturā possedit. vnde subdit: Qui h̄ centū oues. **CIRYL.** Dicit p̄pe latitudinem regni saluatoris nostri. Dicit enī oues esse centū: referēs numerū subiectarū sibi rōnaliū naturarū ad integrā multitudinē. Est enī centēnari⁹ numer⁹ p̄fect⁹ ex decem decadib̄ cōstitūt. Sed ex his vna oberrauit. s. gen⁹ humanū quod terrā colit. **AMBRO.** Pines pastor enī nos oēs cētēima portio sumus. vnde sequit: Et si pdiderit unā ex illis. **GRE.** Una ouis sic perit: quādo peccādo homo pascua vite reliq̄.

In deserta aut nonagintanoue remaserat: qz rōnalis creature numerus: angeloz videlz r̄ hoīm q ad videndū deū cōdita fuerat: percūte hoīe erat immunitus. vnde sequit: Nōne dimittit nonagintanouē in deserto. quia. s. angeloz choros reliquit in celo. Tūc aut homo celi deseruit: cū peccauit. Et vt p̄fecta summa ouū integrare in celo: homo p̄dit q̄re batur in terra. vnde sequit: Et vadit ad illā q̄ pierat donec inueniat illam. **CIRYL.** Nūquid aut seruus in reliquis mot⁹ est pietate vni⁹: nequaq̄. Sūt enī ille in tuto circūsepiēte illas potētissima dextera: sed magis oportebat misereri percūtis: ne imp̄fecta videre residua multitudo. Una enī redincta sortit centēnari⁹ p̄p̄am sp̄m. **AVG.** de que. enā. Ut illas nonagintanouē dixit quas reliquit in deserto supbos significās tanq̄ solitudinē gerētēs in aīo dñi solo se videri volūt: quib⁹ ad p̄fectōem vnitatis de est: cum enī quisq̄ a vera vnitāte diuellit: supbe diuellit: sue quippe potētatis esse cupiēs: non sequit vni⁹ quod de⁹ est. vni aut deputat omnia p̄p̄iam recōciliatēs que humilitate obtinet. **GRE.** niseus: Et aut pastor inuenisset ouē: nō p̄muit. Nō dicit ad gregē v̄gēdo: sed supponēs humero r̄ portans clemēter annumerauit gregi. vnde sequit: Et cū inuenerit ouē imponit in humeros suos gaudēs. **GRE.** in home. Quē humeris suis imposuit: quia humanā naturā suscipiēs peccata nostra ipe portauit. Inuēta aut oue ad domū redit: quia pastor n̄ reparato homine ad regnū celeste redit. vnde seq̄: Et ueniēs domū cōuocat amicos r̄ uicinos dicens illis: Cōgratulamini mibi quia inueni ouē meam q̄ perierat. Amicos r̄ uicinos vocat angeloz choros quia amici ei⁹ sūt: quia volūtātē ei⁹ cōtinue in sua stabilitate custodiūt. Vicini quoq̄ ei⁹ sūt: qz claritātē visionis illi⁹ sua assiduitate p̄fruiūt. **THEO.** Supne igit virtutes oues dicit in eo q̄ oīs natura creata respectu dei bestialis est. In eo v̄o q̄ rōnalis est: amici r̄ vicini dicit. **GRE.** in home. Et notādū qz nō dicit: Cōgratulamini inuēte ouī: s̄. Mibi quia videlz ei⁹ est gaudiū vita nostra: r̄ cum nos ad celū reducimur: solēnitātē leticie illius implemus. **AMB.** Angeli aut qm̄ sūt rōnabiles: nō imerito hoīm redēptiōe letant. vnde sequit: Dico uobis qz ita gaudiū erit in celo sup vno peccatore penitentiā agente q̄ supra nonagintanouē iustis: qui nō indigēt penitentiā. Hoc p̄ficiat ad incētūa p̄bitatis: si vnus quisq̄ cōuersionē suā gratā fore credat cetib⁹ angeloz: aut quoz affectare patrociniū aut vereri debz offensam. **GRE.** in home. Pl⁹ aut de cōuers peccatorib⁹ qz de stantib⁹ iustis in celo gaudiū esse fact: quia plerūq̄ hi qui nullis se opp̄sōs peccatoz molib⁹ sciūt. stāt quidē in via iusticie: sed tñ ad celestem patriā anxie nō anhelāt: r̄ plerūq̄ pigri remanent ad exercēda bona p̄cipua: qz seculi sibi sūt qz nulla cōmiserit mala grauiora. At cōtra nōnūq̄ hi qui se aliqua illicita egisse meminerūt: ex ip̄o suo dolore cōp̄cti ad amorē dei inardescūt. Et quia errasse se a deo cōsiderāt dāna p̄cedētia lucris sequētibz recōpensant. Nōnis ergo gaudiū fir in celo qz r̄ dicit in plio plus eum militem diligit: qui post fugam reuersus hostem fortiter premit: q̄ eam qui nunq̄ terga prebuit: r̄ nunq̄ aliquid fortiter fecit

Sic agricola illam amplius terram amat: que post spinas vberes fructus profert: q̄s eam que nunquā spinas habuit: et nūquā fertile messem p̄ducit. Sed inter hec sciendū est: quia sunt pleriq; iusti in quorum vita tantū est gaudiū: vt eis quelibet peccatorū p̄niā p̄poni nullaten⁹ possit. Vñc ergo colligēduz quātū deo gaudiū facit q̄n humiliter plāgit iustus. sibi facit in celo gaudiū: q̄n hoc q̄d male gessit per p̄niām damnat iniustus.

Aut que mulier hñs drachmas decez: si pdiderit drachmā unā: nō ne accēdit lucernā et euertit domuz et querit diligēter donec iueniat eaz. Et cum inuenerit: cōuocat amicas et uicinas dicēs: Congratulamini mihi: quia inueni drachmā quā pdideram. Ita dico vobis: gaudiū erit angelis dei super uno peccatore penitentia agente.

CIRYL. Per precedentē parabolā in qua gen⁹ humanū dicebat ouis erratica: docebamur nos fore creatura sublimis dei qui fecit nos et nō ipi nos cui⁹ pascue oues sum⁹: subiūgit secūda parabola: q̄ gen⁹ humanū comparat drachmē q̄ perijt. Per quā ostēdit nos ad similitudinē et imaginē regiā factos esse. s. summi dei. Nam drachma nūm⁹ est impiam habēs regiā figurā. vñc dicij: Aut que mulier hñs decē drachmas. **GRE.** in homel. Qui significat p̄ pastore: ip̄e p̄ mulierē: ip̄e enī deus: ip̄e et dei sapientia. Angeloz autē et hominū naturā ad cognoscendū se domin⁹ cōdidit: et ad similitudinē suā creauit. Decē ergo drachmas habuit: quia nouē sunt chozi angeloz: sed vt cōplere electoz numer⁹: homo decimus est creatus. **AVGV.** de que. euan. Vel in nouem drachmis sicut et in nonagintanouē ouib⁹ ponit eoz significatōnem qui de se presumes: peccatorib⁹ ad salutē redeūtib⁹ se preponit. vñc enī deest a nouem vt decē sint: et a nonagintanouē vt centū sint: cui vni deputat omnes per penitentiā recōciliatos. **GRE.** in home. Et quia imago exprimitur in drachma: mulier drachmā pdiderat: quādo homo qui cōdit⁹ ad imaginē dei fuerat: peccando a similitudine sui cōditoris recessit. Et hoc est q̄d subditur. Si pdiderit drachmā unā nōne accēdit lucernam. Accēdit mulier lucernā quia dei sapientia apparuit in humanitate. Lucerna quippe lumē in testa est: lumē vero in testa est diuinitas in carne: accēsa autem lucerna. Sequit⁹. Et euertit domū. quia. s. moy vt ei⁹ diuinitas per carnē claruit: omni se nra consciētia cōcussit: quia euersiōis sermo nō discrepat i eo q̄ in alijs codicib⁹ legij emūdat: quia praua mēs si non p̄s pre timore euertit: ab asuetis vitijs non mundat. euersa autē domo: inuenit drachmā. Sequē enim: Et querit diligēter donec iueniat. quia. s. cū perturbat cōsciētia hominis: repat in homine similitudo cōditoris. **GRE.** nazāzen⁹. Inuenta autē drachma: celestes virtutes facit p̄cipies gaudij: q̄s ministras dispensatōis fecit. vñc sequit⁹. Et eius in-

uenerit cōuocat amicas et vicinas dicēs: Congratulamini mihi quia inueni drachmā quā pdideram. **GRE.** in home. Superne enim virtutes tanto diuine sapiētie iuxta sunt: q̄sto ei per grām continue visib⁹ appropinquat. **THEO.** Uel amice sunt vt exequētēs voluntatē ipsi⁹: vicine vō vt incorpore vel forte amice ipsi⁹ sunt omnes superne virtutes: vicine vero sunt p̄pinq̄iores. s. throni cherubin et seraphin. **GREGO.** nisen⁹. Uel aliter hoc reor dñm nobis p̄ponere in quisiōe perditē drachmē: q̄ nulla nobis a ceteris virtutib⁹ vtilitas puenit q̄s drachmas vocat: q̄uis p̄sto sint omnes vna sola deficiēte anime viuante: qua. s. diuine similitudinē nitōz sortitur. Propter quod p̄mo quidē iubet lucernā accēdere. s. verbū diuinū quod abscondita patefacit. Uel forsā penitentiē lampadē: sed in domo propria. i. in seip̄o et in sua consciētia oportet p̄quire drachmam perditā. i. regis imaginē: que nō penitē deperit: sed est tecta sub fumo qui significat carnis cōtagia: quib⁹ studiose absternis. i. dilutis per solertiā vite elucescet quod querit. vñc oportet ipam q̄ venit gratulari: necnō ad participia gaudij vocare vicinas. i. cōubernales virtutes. i. rōnabile et cōcupiscibilem et innatū iracundiē affectū. Et si que sint tales vires circa animā cōsiderate: quas docet gaudere in domino: deinde cōcludens parabolā subdit. Ita dico vobis: gaudiū erit angelis sup vno peccatore p̄niā agente. **GREGO.** in home. Penitentiā agere ē p̄terita mala plāgere et plangēda nō p̄petrare: nam qui sic alia deplorat: vt tamē alia cōmittat ad huc p̄niām agere aut ignorat aut dissimulat. Logitādū est etiā vt per hoc cōditori suo satisfiat: vt q̄ commisit. phibita sibi: abscondere debeat etiā concessa et sese rep̄ebendat in minimis: qui se meminit in maximis deliquisse.

Ait autē: Homo quidā habuit duos filios: et dixit adolescētioz ex illis patri: Pater: da mihi portioz substātie que me p̄tingit. Et diuisit illis substātiā. Et nō post multos dies: cōgregatis omnib⁹ adolescētioz fili⁹ p̄gre p̄fectus est in regione longinquā: et ibi dissipauit substātiā suam uiuēdo luxuriose. Et postq̄ omnia cōsumasset: facta est fames ualida in regione illa: et ip̄e cepit egere. Et abiit et adhesit uni ciuiū regiōnis illi⁹: et misit illū in uillā suā ut pasceret porcōs. Et cupiebat implere uētrē suū de siliquis quas porci māducabant: et nemo illi dabat.

AMBRO. Tres ex ordine lucas parabolas posuit: Quis perierat et inuenta est: drachma perierat et inuenta est: fili⁹ qui erat mortu⁹ reuixit: vt triplici remedio. puocati vulnera nostra curem⁹. Abiit nē-

et pastor te suo corpore debet. querit vt mater eccle
 sia: recipit deus pater. pma misericordia: scda suffra
 gio: tertia reconciliatio. **CHRY.** Est etiā iter pabo
 las supra dictas ratio distinctiois fm psonas vl mē
 tes peccātiū: vt pater filiū recipiat penitentē q arbi
 trū sua libertate vtiē vt cognoscat vnde ceciderit.
 Pastor vero ouē errantē z nō sapientē reuerti req̄
 rat: z humeris suis referat: irrationabili aiali ip̄us
 dentē hominē comparās: q alieno dolo circūuētus
 errauerat sicut ouis. **Presens** ergo pabola pponit
 cū dicit: **Ait** autē. **Dō** quidam habuit duos filios.
 Sūt q dicit de duob⁹ filiis istis seniore angelos ef
 se: imiore vero hominē ponit q in longinquā pere
 grinatiōē abierit: qñ i terrā de celis z paradiso cecidit
 dit: z aprāt cōsequētia respiciētes ad cām vel statū
 ade. sed hic sensus p̄ quidē videt: nescio tñ si verus
 sit: qz inuio: fili⁹ ad penitētiā venit sua spōte: recoz
 ditus p̄terite abundantia patris sui. **Dñs** aut veniens
 ad p̄niam vocauit humanū gen⁹ dū spōte sua regē
 di vñ ceciderat nō cogitaret deīde senio: fili⁹ in re
 diu z salute fratris sui tristat: cū dñs dicat leticiāz
 eē apud angelos sup vno peccatore p̄niam agente.
CIRYL. Quidā vō p seniore filiū dicit significa
 ri israel fm carnē: p aliū vero q discessit a patre: de
 scribit multitudine gentiū. **AVG.** de que. euā. Dic
 ergo hō habēs duos filios: de⁹ habens duos popu
 los intelligit: z tāq̄ duas stirpes generis hūani. vna
 eozū q permiserit i vni⁹ dei cultu: alterā eozū q vs
 qz ad colendū idola deseruit deū. Ab ip̄o ergo error
 dio creature mortaliū: maior fili⁹ ad cultū vni⁹ dei
 genuit: minor aut petit vt sibi ps substantie q eū tan
 geret daret a patre. vñ seq̄: **Et** dixit adolescētior ex
 illis pater: **Pater** da mihi portionē substantie q me
 cōtingit. tāq̄ aia p̄tate sua delectata: id qd illi est vi
 uere intelligere meminisse vel igenio alacri excellere
 petit q diuina sūt munera. hec autē i p̄tate sua acce
 pit p liberū arbitriū. vñ sequit: **Et** diuinit illi substā
 tiā. **THEO.** Omnis substantia rationalitas ē: quā
 comitat libertas arbitrii: z similiter quecūqz omnis
 mas dedit nobis p substantia nostra putabit: vt celū
 terra z vniuersa creatura: lex z prophete. **AMB.**
 Vidēs aut q diuinū patrimoniū petētibus datur:
 nec putes culpā patris q adolescētiori dedit nulla
 dei regno ifirma etas: nec fides grauat annis. Ipse
 certe se iudicauit idoneū q poposcit: atqz vtiā nō
 recessisset a patre impedimētū nescisset etatis. Seq̄
 tur enī: **Et** nō post multos dies congregatis oibus
 adolescētior fili⁹ peregre pfectus ē in regionē lon
 ginquā. **CHRY.** Minor fili⁹ i regionē lōginquā
 pfer⁹ ē nō localiter a deo decedēs: q vbiqz ē: s; af
 fecu. fugit enī deū peccator: vt a longinquo ster.
AVG. de ver. do. Quisqz enī ita vult eē similis deo
 vt fortitudinē suā ad illā custodiat: nō ab illo rece
 dat ei coherēdo vt custodiat similitudinē z imagi
 nē ad quā fact⁹ ē. Porro nō puerse vult imitari de
 um: vt quō de⁹ nō habet a quo regatur: sic ip̄e velit
 sua p̄tate vti: vt nullo regēte viuat qd restat: nisi vt
 recedēs ab ei⁹ calozie torpescat: recedēs a veritate va
 nescat. **AVG.** de que. euā. Quod aut nō p̄ mult
 tos dies dixit factū: vt congregatis oibus peregre pfi
 ciceret i regionē longinquā: que ē obliuio dei: h
 ē quia nō multo post i titutionē hūani generi pla

cuit aie p liberū arbitriū ferre secū velut quandam
 potētā nature sue: z deserere eū a quo cōdita est fi
 des de virib⁹ suis: quas vires tāto cōsumit citi⁹: quā
 to eū deseruit a quo date sūt. vñ sequit: **Et** ibi dissi
 pauit substantiā suā viuēdo luxuriose. Luxuriosam
 vero vel prodigā vitā vocat amantē fundē atqz spa
 ciari pōpis exteriorib⁹ itus inanescētē: cū ea quisqz
 sequit: que ad alia pcedūt: z relinqt eū q sibi ē inte
 rior. vñ sequit: **Et** postq̄ cōsumasset oia facta ē fa
 mes magna in regiōe illa. Fames ē indigētia verbī
 veritatis. **Sequit:** **Et** ip̄e cepit egere. **AMB.** Me
 rito egere cepit: q thesauros sapiētie z sciētie dei: di
 uitiarūqz celestiuū altitudinē dereliquit. **Sequit:** **Et**
 abiit z adhefit vni ciuiū regiōis illi. **AVGV.** de
 que. euāge. **Un⁹** ciuiū regiōis illi aliqz aere⁹ prin
 ceps ē ad militiā diaboli p̄tēs: cui⁹ villa ē modus
 p̄tatis ip̄i. de qua sequit: **Et** misit illū i villā suam
 vt pasceret porcōs. Porci sūt imundi spūs qui sub
 ip̄o erāt. **BEDA:** Porcos aut pascere: ē ea qbus i
 mūdi spūs gaudēt: opari. **Sequit:** **Et** cupiebat imple
 re ventrē suū de filiis q̄s porci māducabāt. **AM
 BRO.** Siliqua gen⁹ leguminis ē: itus inanis: foaf
 molis: quo corp⁹ nō reficit: sed implet: vt sit magis
 oneri q̄ vsui. **AVG.** de que. euā. Silique ergo qui
 bus porcōs pascebat: seculares doctrine sūt: steriles:
 vanitate psonates: de qbus laudes idolorū fabula
 rūs ad deos gentiū p̄tētium vario sermone atqz
 carnibus p̄cepāt qbus demonia delectant. vñ cū
 iste satiari cupiebat: aliqd solidū z rectū qd ad bea
 tam vitā p̄tineret iuenire volebat i talib⁹ z nō pos
 terat. vñ sequit: **Et** nemo illi dabat. **CIRYL.** Sed
 cū iudei multipliciter arguant i sacra scriptura de
 multis criminib⁹: quō populi illi conuenient verba
 maioris filij dicētis: **Ece** tot ānis seruius tibi: z nū
 q̄ mandatū tuū p̄terui. **Est** ergo hic sensus parabo
 le: **Arguētib⁹** eū phariseis z scribis q̄ reciperet pec
 catores: pponit p̄sentē pabolā: in qua hominē vos
 cat deū: qui pater ē duoz fratru: iustozū. f. z peccato
 rū: quoz p̄mus gradus ē iustozū ab initio iusticiam
 sequētū. scdū grad⁹ ē hominū p penitētiā ad iu
 sticiā reductozū. **BASI.** **Facit** etiā ad antiquozū
 cōsistentiā magis anim⁹ senilis z grauitas q̄ canis
 cles capilloz: nec q fm etatē est iuuenis icrepat: sed
 inuenis morib⁹ q fm passiōes viuūt. **TYTVS:** Ab
 ijt ergo adolescētior nondū adult⁹ mēte: petitqz a
 patre id qd ei de hereditate cōtingit: vt. f. nō ex ne
 cessitate seruiat: sumus enī aīalia rationalia liberū
 arbitriū habētia. **CHRY.** Dicit autē scriptura ois
 uidere patrē ex equo filijs duob⁹ substantiā suā. i.
 sciētiā boni z mali: que vere z p̄petue sūt opes be
 ne vtēdi. Que enī ex deo ē i prima natiuitate homi
 nibus substantia rōnalis equaliter cūctis nascētib⁹
 dat. De subsequēti autē cōuersatiōe vnusqz plus
 aut minus hui⁹ substantie possidere inuenit: dū vnus
 ea que sup̄erit patris eē credens: quasi paterna cus
 stodit: al⁹ sicut pp̄ie possessionis licētia dissipādif
 abutit. **Quidit** aut libertas arbitrii: qz pater q nes
 qz discedere volentē retinuit: ne liberi arbitrii aūse
 rat potestātē: neqz manere cupientē cogit abscedere.
Abijt autē lōge nō locozū trāslatiōe: sed mentis
 declinatiōe. vñ sequit: **Peregre** pfectus est in regi
 onē longinquā. **AMB.** Quid enī longinquū est

Q

q̄ a se recedere: nec regionib⁹ sed morib⁹ separari: etenim qui se a christo sepat: exul ē patrie: ⁊ cuius mūdi. **Merito ergo** p̄dedit patrimoniū qui recessit ab ecclesia. **TITVS**: Unde ⁊ denomiatus ē pdigus dissipās substantiā suā: i. intellectū rectū: castimoniam: documēta veritatis noticiam genitoris: memoriā creatiois: sensum. **AMB.** Facta ē autē regio ne illa fames nō epulari sed bonorū operū atq; virtutū q̄ sunt miserabiliora ieiunia: etenim q̄ recedit a verbo dei esurit: q̄ nō i solo pane vivit hō sed in oī verbo dei: q̄ recedit a thesauro eget. **Egere ergo** ideo cepit ⁊ fame pati: q̄ nihil pdige satis est volūtatī. abijt itaq; ⁊ adhefit vni civiū. **Qui enī heret i laq̄o ē. ⁊ videt** cuius iste princeps esse istius mūdi. **Deniq; ad villā ei⁹ mittit** quā emit: q̄ se excusat a regno. **BEDA**: In villā enī mitti ē substātie mundialis cupiditate subiugari. **AMB.** Pascit autē porcos illos i quos perit diabol⁹ itroire: in sordib⁹ ac fetore vivētes. **THEO.** Nos igit pascit q̄ alios p̄cellit i vicio: vt sūt lenones: archip̄cones: archipublicani: q̄ alijs sūt doctores operatiois male. **CHRY.** Vel spiritalib⁹ desitit⁹ operib⁹ quasi p̄udētia ⁊ intellectu porcos pascere dicit hoc ē sordidas ⁊ immundas i aīa sua cogitatioēs nutrire: ⁊ dedit escas irrationabiles p̄tate cōversatiois: dulces quidē egentib⁹ bonorū: quia suave p̄uersis videt oē opus carnee volup̄tatis: q̄ virtutes aīe penit⁹ enervat ⁊ perimit h⁹ modi cibos quasi porcinos ⁊ male dulces. i. carnalium delectationū illecebras: filiquarū nomie scriptura designat. **AMB.** Cupiebat autē filiqs ventrē implere suū: nec enī alia ē cura luxuriosis nisi vt vētrē suū impleat. **THEO.** Quib⁹ nullus dat saturitatem malorū: discat enī a deo q̄ talibus vescit. **Demonēs autē ad hoc studēt:** ne vtiq; saturitas malorū p̄ueniat. **GLO.** Vel nemo illi dabat: q̄ cū diabol⁹ aliquē suū facit: vltra ei abundantiam non procurat sciens eum esse mortuum.

In se autē reuersus dixit: Quāti mercennarij in domo patris mei abundant panib⁹: ego autē hic fame perco. Surgā ⁊ ibo ad patrē meū ⁊ dicā ei: **Pater peccavi in celū ⁊ coram te:** iam nō sum dign⁹ uocari filiū tu⁹: fac me sicut unū de mercennarijs tuis. **Et surgens venit ad patrem suū.** Cū autē adhuc lōge esset vidit illū pater ipsius: ⁊ mis motus est. ⁊ accurrēs cecidit sup collū ei⁹: ⁊ osculat⁹ ē eū. **Dixitq; ei fili⁹: Pater peccavi in celū ⁊ corā te:** iam nō sum dign⁹ uocari fili⁹ tuus. **Dixit autē pater ad seruos suos. Cito p̄ferte stolā primā: ⁊ induite illum: ⁊ date annulū in manu eius: ⁊ calcia**

mēta in pedes eius: ⁊ adducite vitulum ⁊ saginatum ⁊ occidite: ⁊ manducemus ⁊ epulemur: quia hic fili⁹ meus mortuus erat: ⁊ reuixit: perierat: ⁊ inuētus ē. **Et ceperūt epulari.**

GRE. nifenn⁹: Contēpserat patrē i primo recessu adolescētior fili⁹: ⁊ opes paternas p̄fuderat. **Et vbi lapsu tēporis ē attrit⁹ laborib⁹: dū mercennarius fieret: ⁊ eodē cū porcis pabulo pasceref:** redijt i domū paternā castigat⁹. **vñ dicit:** Ipse au. i se reuer. dixit: **Quāti mercē. i do. pa. mei abun. pa. ego autē hic fame perco.** **AMB.** Hñ i se reuertit⁹: q̄ a se recessit etenim q̄ ad deū regredit⁹: se sibi reddit: ⁊ qui recedit a christo se sibi abdicat. **AVG.** de que. euā. In se at reuersus ē cū ab eis q̄ fornicat⁹ frustra illiciuunt ⁊ se ducūt: i cōscietie sue iteriora suā intētionē redunt.

BASI. Est at sm tres differētas obediētie discretio. aut enī metuēs supplicia declinat⁹ a malo: ⁊ sum⁹ i dispositioe seruili. aut mercedis luca venantes exequimur q̄ mandant mercennarijs assimulati. aut ipsi⁹ grā boni ⁊ dilectiois ad eū q̄ dedit legē seruim⁹: ⁊ sic dispositionē redolem⁹ filiorū. **AMB.** **Fili⁹ enī q̄ habet sanctispūs pign⁹ i corde: secularis mercedis luca nō querit: sed ins fuit heredis.** Sūt etiā mercennarij boni q̄ cōducunt ad vineā. **Isti nō filiquis: sed panib⁹ abundāt.** **AVG.** de que. euā. **Cū autē hoc scire poterat in quo tanta erat obliuio dei: sicut in oibus idolatris fuit: nisi quia ista cogitatio respicētis ē: cū euāgelij p̄dicaref: iam poterat talis aīa aduertere multos p̄dicare veritatē: iter quos quidā essent nō ipsi⁹ amore veritatis ducti: s; cupiditate cōparando: seculariū cōmodorū qui tamen nō aliud annūciant: sicut heretici: vñ mercennarij recte appellant. In eadē q̄ppe domo eundē panem verbi tractātes: nō tamē in hereditate eternaz vocati: sed tēporali mercede cōducti. **CHRY.** **Sūgnāter autē subdit: Ego autē hic fame perco.** quasi diceret: **Ego nō alien⁹: sed fili⁹ boni patris: ⁊ frater filij obsequētis. ego liber ⁊ generosus fact⁹ sum i meritis mercennarijs: a sumā celsitudine p̄me nobilitatis ad infimā humilitatē delapsus.** **GRE.** nifenn⁹: **Non prius autē redijt ad patrem inā felicitatē q̄ i se rediens sentiret: opprimētis crūne presentiam ⁊ meditari retur penitētiae verba que subdunt: Surgā.** **AVG.** de que. euā. **Quia iacebat. Et ibo. q̄ iōge aberat. Ad patrē meū: q̄ sub p̄cipite porcorū erat. Cetera vero sunt penitentiā meditātis in cōfessione peccati: nō dum tamē agētis. nō enī iā dicit patri sed dicitur se esse. p̄mittit cū venerit: intelligas igitur hoc nūc accipiendū esse venire ad patrē in ecclesia cōstituti per fidē: vbi peccatorū legitima ⁊ fructuosa iaz pos sit esse cōfessio. dicit ergo dicitur se esse pat̄. **AMBRO.** Quā misericors qui offensus nec paternum nomē dedignat audire: Peccavi. bec est prima cōfessio apud auctore nature: p̄sule misericordie: arbitrum culpe. Sed tsi deus nouit omia: vocē tamē tue cōfessionis expectat. **Ore enim cōfessio fit ad salutē: quia alleviat pondus erroris quiquis ipse se onerat: accusatiois excludit inuidiā: qui accusatorum p̄uenit cōfiteōdo. frustra velis occultare que******

... in pedes eius: ⁊ adducite vitulum ⁊ saginatum ⁊ occidite: ⁊ manducemus ⁊ epulemur: quia hic fili⁹ meus mortuus erat: ⁊ reuixit: perierat: ⁊ inuētus ē. **Et ceperūt epulari.** **GRE.** nifenn⁹: Contēpserat patrē i primo recessu adolescētior fili⁹: ⁊ opes paternas p̄fuderat. **Et vbi lapsu tēporis ē attrit⁹ laborib⁹: dū mercennarius fieret: ⁊ eodē cū porcis pabulo pasceref:** redijt i domū paternā castigat⁹. **vñ dicit:** Ipse au. i se reuer. dixit: **Quāti mercē. i do. pa. mei abun. pa. ego autē hic fame perco.** **AMB.** Hñ i se reuertit⁹: q̄ a se recessit etenim q̄ ad deū regredit⁹: se sibi reddit: ⁊ qui recedit a christo se sibi abdicat. **AVG.** de que. euā. In se at reuersus ē cū ab eis q̄ fornicat⁹ frustra illiciuunt ⁊ se ducūt: i cōscietie sue iteriora suā intētionē redunt. **BASI.** Est at sm tres differētas obediētie discretio. aut enī metuēs supplicia declinat⁹ a malo: ⁊ sum⁹ i dispositioe seruili. aut mercedis luca venantes exequimur q̄ mandant mercennarijs assimulati. aut ipsi⁹ grā boni ⁊ dilectiois ad eū q̄ dedit legē seruim⁹: ⁊ sic dispositionē redolem⁹ filiorū. **AMB.** **Fili⁹ enī q̄ habet sanctispūs pign⁹ i corde: secularis mercedis luca nō querit: sed ins fuit heredis.** Sūt etiā mercennarij boni q̄ cōducunt ad vineā. **Isti nō filiquis: sed panib⁹ abundāt.** **AVG.** de que. euā. **Cū autē hoc scire poterat in quo tanta erat obliuio dei: sicut in oibus idolatris fuit: nisi quia ista cogitatio respicētis ē: cū euāgelij p̄dicaref: iam poterat talis aīa aduertere multos p̄dicare veritatē: iter quos quidā essent nō ipsi⁹ amore veritatis ducti: s; cupiditate cōparando: seculariū cōmodorū qui tamen nō aliud annūciant: sicut heretici: vñ mercennarij recte appellant. In eadē q̄ppe domo eundē panem verbi tractātes: nō tamē in hereditate eternaz vocati: sed tēporali mercede cōducti. **CHRY.** **Sūgnāter autē subdit: Ego autē hic fame perco.** quasi diceret: **Ego nō alien⁹: sed fili⁹ boni patris: ⁊ frater filij obsequētis. ego liber ⁊ generosus fact⁹ sum i meritis mercennarijs: a sumā celsitudine p̄me nobilitatis ad infimā humilitatē delapsus.** **GRE.** nifenn⁹: **Non prius autē redijt ad patrem inā felicitatē q̄ i se rediens sentiret: opprimētis crūne presentiam ⁊ meditari retur penitētiae verba que subdunt: Surgā.** **AVG.** de que. euā. **Quia iacebat. Et ibo. q̄ iōge aberat. Ad patrē meū: q̄ sub p̄cipite porcorū erat. Cetera vero sunt penitentiā meditātis in cōfessione peccati: nō dum tamē agētis. nō enī iā dicit patri sed dicitur se esse. p̄mittit cū venerit: intelligas igitur hoc nūc accipiendū esse venire ad patrē in ecclesia cōstituti per fidē: vbi peccatorū legitima ⁊ fructuosa iaz pos sit esse cōfessio. dicit ergo dicitur se esse pat̄. **AMBRO.** Quā misericors qui offensus nec paternum nomē dedignat audire: Peccavi. bec est prima cōfessio apud auctore nature: p̄sule misericordie: arbitrum culpe. Sed tsi deus nouit omia: vocē tamē tue cōfessionis expectat. **Ore enim cōfessio fit ad salutē: quia alleviat pondus erroris quiquis ipse se onerat: accusatiois excludit inuidiā: qui accusatorum p̄uenit cōfiteōdo. frustra velis occultare que******

nihil fallit: et sine periculo prodas quod scias esse iaz
 cogniti. cōfiteri magis ut interueniat p te christus
 roget p te ecclesia: illa chrymet popul: nec verearl
 ne nō impetres. Aduocatus spōdet veniā. patron
 pmitit recōciliationē tibi paterne pietatis: pollice
 tur assertor. Subdit autē: In celum et coram te.
 CHRY. Dices Corā te: vidit hunc patrē deū debe
 re intelligi: deū enī sol' cōspector est omniū: a quo
 nec in corde meditata peccata abscondi possunt.
 AVG. de que. euā. Utrū autē hoc est peccatū in ce
 lu quod ē corā te ut celū appellauerit ipam summi
 tatē patris. an pot' peccauit i celū corā sanctis an
 imab: corā te autē i ipso penetrati cōsciētē. CHRY.
 Vel celū h loco itelligat: q enī i celū peccat: quod
 est superiū tamē visibile elementū ē: ipse ē q peccat
 in hominē quē suscepit fili' dei p salute nostra.
 AMB. Vel peccato aie celestia significant dona
 spūs inimita. vel qz ab illi' gremio matris hierusa
 le q est i celo nō oportuit deuari. deictus autē se ex
 altare nō debet. vñ subdit: Nā nō sum dign' vocari
 fili' tuus. Et ut merito sue humilitatis possit attolli
 subdit: Fac me sicut vnū de mercenariis tuis. BE
 DA. Ad filij affectū q oia que patris sunt sua eē nō
 ambigit aspirare nequaquā psumit: sed mercenarij
 statū iā p mercede futurus deiderat: verū nec hūc
 quidē mī paternā dignatiōe se mereri posse testat'
 GRE. nisen: Dūc autē filiū pdigū spūstant' nos
 bis deseruit ut istruamur nos qualiter debeamus
 cordis deplorare peccamina. CHRY. Qui postqz
 dicit: Ibo ad patrē meū. qz ei cūcta attulit bona nō
 mīr' sed totū iter trāsiuit. Sequit' enī: Et surgēs ve
 nit ad patrē suū. sic et nos faciamus nec pigeat nos
 lōgitudinis vie: qz si voluerim' fiet regressus celer et
 facilis: oimō deseram' peccatū qd nos a domo pa
 ternā reducit. est autē et pater redeūtib' clemēs: nā
 subdit: Cū autē adhuc lōge esset vidit illū pater su'.
 AVG. de que. euā. Ante enī qz itelligeret deū lon
 ge existēs cū tū i pie quereret vidit ille pater ipi'.
 Impios enī et supbos cōuenienter nō videre dicē
 t' ante oculos nō habēs. Ante oculos enī habes
 nō nūq' diligunt' dici solēt. CHRY. Sensit au
 tem pater pniām nō expectauit recipere cōfessionis
 verbā: sed puenit petitionē misericorditer agens. vñ
 subdit: Et misericordia mot' ē. GRE. nisen: Cō
 fessionis meditatio placauit ei patrē ut obuiā iret
 ei et oscula collo cōferret. Sequit' enī: Et occurēs
 cecidit sup collū ei' et osculat' est eū. Quod signifi
 cat rationale iugū homis oxi ipositū p euangelicā
 traditionē q abiecit obseruantiam legis. CHRY.
 Quid enī ē aliud qz occurrit: nisi qz nos peccatis in
 pedib' nostrā virtute ad deū puenire nō pote
 ramus: Ipse autē potēs ad iualidos puenire descen
 dit. osculat' autē os: p quod emissa de corde confes
 sio penitētis exierat: quā pater letus excepit. AM
 BRO. Occurrit igit' tibi qz audit te itra mentis ses
 creta tractant. Et cū adhuc lōge sis: occurrit neqz
 ipediat. cōplectit' quoqz: i occurso enī psciētia est:
 i cōplectu clemētia: et quasi quodā patrij amoris af
 focu supra collū cadit: ut iacentē erigat: et oneratus
 peccatis atqz i terrena deflexū: reflectat ad celū. ma
 lo ergo fili' eē qz omis. Quis enī a pastore repitur: a
 patre fili' bono iat. AVG. de que. euā. Vel occur

rens cecidit sup collū ei'. nō enī pater vñigenitū fu
 lū suū deseruit: in quo vsqz in nostrā longinquā p
 eginationē cucurrit: qz deus erat i christo mundū
 recōcilians sibi. Cadere autē sup collū ei' est humi
 liari in amplexū eius brachiū suū: qd est dñs iesus
 christus. Cōsolari autē verbo gratie dei ad spem in
 dulgētie peccatorū: hoc ē post lōga itinera remean
 tem mereri a patre osculū charitatis. Incipit autē
 iā cōstitutus in ecclesia peccata confiteri: nec dicit
 oia q dicitur se esse pmisserat. Sequit' enī: Dixitqz
 fili' ei: pater peccauit i celū et corā te: et iā nō sum di
 gn' vocari fili'. Hoc enī vult fieri per grām: quo se
 indignū p merita fateat. Nō addit qd i illa medita
 tiōe dixerat: Fac me sicut vnū de mercenariis tuis.
 Cū enī panē nō haberet: vel mercenarius eē cupie
 bat: quod post osculū patris generosissime iā dedis
 gnabat. CHRY. Pater autē ad filiū sermonē nō
 dirigit: sed mīstris loquit' qz q penitet orat: sed nō
 sum verbo nō accipit: misericordiū vero efficaciter
 in effectu intuet. Sequit' enī: Dixit autē pater ad s
 uos suos: Lito pferite stolā primā et induite illum.
 THEO. Seruos vel angelos itelligas administra
 torios spūs: vel sacerdotes q baptisinate et verbo do
 ctrine animā vestiūt ipō christo. Quotquot enī in
 christo baptisati sum' christū induim'. AVG. de
 que. euā. Vel stola pima ē dignitas quā pdidit adā
 Serui q eā pferūt sūt: recōciliationis pdicatores.
 AMB. Vel stola ē amict' sapientie: quo nuda cor
 poris apostoli tegūt. accepit autē sapiām primā: ē. n.
 et alia que mysteriū nescit. Annul' autē ē syncere fi
 dei signaculū: et expressio veritatis: de quo sequitur:
 Et date ei annulū i manu ei'. BEDA: Id ē i ope
 ratiōe: ut per opa fides clarescat: et p fidē opera con
 firment'. AVG. de que. euā. Vel annul' i manu
 pign' ē spūstanti: ppter grē picipationē que digi
 to bene significat. CHRY. Vel iubet annulū da
 ri siue signaculi salutaris simbolū: seu magis despō
 sationis insigne et nuptiarū pign': qbus christ' eccle
 siā spōsat: cū aīa respiscēs per annulū fidei iungit.
 AVG. de que. euā. Calciamēta autē i pedes: prepa
 tio est euāgelizādi ad nō tangēda terrena de quib'
 sequit'. Et calciamēta in pedes. CHRY. Vel man
 dat calciamēta pedib' iponi: aut ppter cooperien
 da vestigia: ut per lubricum mūdi istī' fixus icedat
 aut ppter mortificationē membrorū: vite enī nostre
 cursus i scripturis pes appellatur: et mortificationis
 species calciamētis iponit: qz de animalū mortuo
 rum pellib' cōficiunt'. Addit et vitulū illi saginatus
 iugulandū in cōuinij exhibitōe. Sequit' enī: Et ad
 ducite vitulū saginātū. i. dñm iesum christū: quē vi
 tulū nominat ppter hostiā corporis imaculati. Sa
 ginatū autē dicit: qz pinguis et optim' intantū est: ut
 p totius mūdi salute sufficiat. Nō autē ipse pater vi
 tulū imolauit: sed alijs imolandū tradidit. pmitten
 te enī patre cōsentiens fili' ab homibus crucifixus
 est. AVG. de que. euā. Vel vitul' saginat' ē ipse
 dñs sūm carnē fatiat' obprobrijs. Nō autē imparat
 ut adducat eū quid aliud ē nisi ut pcedēt cū: et an
 nunciando faciāt venire i exhausta fame viscera fi
 lij esuriētis: Nā etiā ut occidat cū iubet: hoc est vt
 morte ei' inuēt. tūc enī cuiqz occidit: cū credit oc
 cisum. Sequit': Et māducem'. AMB. Dñi carnes

vituli qz sacerdotalis e victima que p peccatis fiebat. Epulante aut iducit: cu dicit: Epulemur: vt oi deret quonia patem e cibus sal? nostra: z patris e gaudiu nostror redemptio peccatoru // CHRY. Pe eni pater gaudet i reditu filii: z couulat i vitulo: qa misericordie sue fructu i imolatiõe filij sui gaudens creator in acq̃sitione populi credetis epulaf. vñ se quitur: Quia hic fili? me? mortu? erat z reuixit: perierat: z iuentus est. // AMB. Ille perijt q̃ fuit: itaqz gētes nō. sūt. chūstian? ē. Pōt tamē z hic vna speci es accipi generis humani: fuit adā: z in illo fuim? omnes. perijt adā: z in illo oēs perierūt. Nō igitur i illo homie q̃ perierat reformaf. pōt z de agēte peni tentiā dictū videri: qz nō moriē nisi q̃ aliquādo vi xerit. Et gētes quidē cū crediderūt: per gratiaz vitifis canē: q̃ vero lapsus fuerit per p̃niām reuiuiscit.

THEO. Quātū ergo ad vitioꝝ cōditionē mortu? fuerat desperat. Sed quantū ad humanā naturaz q̃ mutabilis ē: z pōt a vitio ad virtutē cōuerti dep ditus dicit: nā min? est p̃di q̃ mori. Quilibet autēz reuocatus z mūdatus a crimine: saginati vituli p̃ci ceps cā leticie fit patri z famulis ei?. i. angelis z sa cerdotibus. vñ sequit. Et ceperunt omēs epulari.

AVG. Iste epule atqz festiuitas nūc celebrant: per orbē terrarū ecclesia dilatata atqz diffusa. vitul?. n. ille i corpore z sanguine dominico z offerē patri: z pascit totam domum.

Et erat autē filius eius senior in a gro. Et cū ueniret z appropinqua ret domui audiuit symphoniam z choꝝū: z uocauit unū de seruis: z in terrogauit quid hec essent. Itqz di xit illi: Frater tuus uenit: z occidit pater tuus uitulū saginatū: quia sal num illū cepit. Indignatus est aut z nolebat introire. Pater ergo illi? egressus cepit rogare illū. At ille re spondens dixit patri suo: Ecce tot annis seruo tibi: z nunqz mandatū tuū preteriu: z nunqz dedisti mihi hedi ut cuz amicis meis epularer. Sed postqz filius tu? hic qui deuo rauit substantiā suā cū meretricibus uenit: occidisti illi uitulū saginatu. At ipse dixit illi: Fili tu semp mecū es: z omnia mea tua sunt. Epulari autē z gaudere oportebat: quia fra ter tuus hic mortu? erat z reuixit: perierat z inuentus est.

BEDA: Murmuratibus de peccatorū susceptio ne scribis z phariseis: tres p̃ ordine parabolas salua tor posuit. Duab? p̃mis q̃tum ipse cū angelis d̃ pe

nitentiū salute gaudeat insinat. In hac uero tertia nō suū tantūmō suozūqz gaudiū demonstrat: s; z in uidentū murmur reprehēdit. Dicit eni: Erat autē fili? ei? senior in agro. // **AVG.** de que. euā. Maior fili? popul? israel ē: nō quidē p̃fectus i longinquā regionē: sed tñ i domo nō ē. In agro aut ē. i. in ipsā hereditaria opulētia legis: z p̃betaz terrena poti us operaf. Ueniēs aut de agro: domū appropiqua re cepit. i. labore seruilis opis improbaro: ex eisdem scripturis ecclesie libertatē considerauit. vñ seq̃: Et cū ueni. z appro. do. audi. simpbo. z choꝝū. i. spūsan cto plenos uocib? cōsonis euangeliū p̃dicare. Seq̃ tur: Et uocauit unū de seruis: z interrogauit qd h eēt . i. sumir ad legendū aliqūē p̃phetari: z i eo quecēt quodāmō iterrogat. vñ ista festa i ecclesia celebra tur in qua se eē nō uidet. Respondet ei seruus p̃ris p̃beta. Sequit. n. Itqz dixit illi: Frater tu? uenit. z occidit pater tuus uitulū saginatū: qz saluū illum recepit. q. d. In extremis terre fuit frater tu? : s; ide maior exultatio cantantiū dño canticiū nouū: quia laus eius ab extremis terre. z p̃pter euz qui abiens erat occisus ē vir sciēs ferre sbecillitatē: qz q̃bus nō est narratū de eo uiderūt. // **AMBRO.** Adolescentē ori aut filio. i. populo z gētibus israel tanqz maior frater bñficiū paterne bñdictionis inuidit: quid fas ciebant iudei: qz chūst? cū gētibus epularē. vñ seq̃ tur: Indignat? est aut z nolebat introire. // **AVG.** de que. euā. Indignat? etiā z nūc: z adhuc nō uult intrare. Cū ergo plenitudo gentiū introierit: egredi etur oportuno tēpore pater ei?: vt etiā ois israel sal uis fiat. vñ sequit: Pater ergo illi? egressus cepit ro gare eū. Erat eni quādoqz aperta uocatio iudeoz i salutē euāgelij: quā manifestationē uocatiōis tūqz egressum patris appellat ad rogandū maiorē filij Deide que ñdit maior fili?: questioēs duas habēt. Sequit eni: At ille respōdens dixit patri suo: Ecce tot annis seruo tibi: z nunqz mandatū tuū preteriu De mādato nō pretergresso facile illud occurrit: nō de omi mādato dictū: sed de vno maxime neces sa rio: qz nullū aliū deū preter unū creatorē omniū co lere uisus ē. Neqz iste filius in omnibus israelitis: sed in his itelligit̃ psonā habere q̃ nūqz ab vno deo ad simulacra cōuersi sūt. Quāqz eni terrena desidera ret: ab vno tñ deo iste desiderabat bona: q̃uis com munita cū peccatorib?. vñ z in psalmo dicit: Ut iu mentū factū sum apud te: z ego semp tecū. Sed q̃s ē hedi ut cuz amicis meis epularer. Sequit eni Et nunqz dedisti mihi hedi vt cū amicis meis epula rer. Peccator hedi nomie significari uale. // **AM BRO.** Iude? hedi requirit: chūstian? agnū. z ideo illis barrabas soluit: nobis agnus imolatur. Quer i etiā i hedi uidet: quia iudei ritū veteris sacrificij p̃ diderūt. vel qui hedi querūt: expectāt anticristus. // **AVG.** de que. euā. Sed nō inuenio exitū huius sentētie. Multū. n. absurdū ē eū cui post dicit: Tu mecū es semp: h a patre optasie: vt anticristo cre deret. Neqz oīno aliqūē iudeoz: qui anticristū ce dituri sūt: istū filiū fas ē itelligi. Quō aut epularē ex illo hedi si ipse est anticristū? qui ei nō crederet? Ac si hoc ē epulari ex hedi occasione: quod ē de anti cristū? p̃ditione letari: quomō dicit fili? que rece pit pater: hoc sibi nō fuisse cōcessū: cū omnes fili

Ca. xvi. p̃p̃tā... mē... rē... dē... nō... p̃p̃tā... mē... rē... dē... nō... p̃p̃tā... mē... rē... dē... nō... p̃p̃tā... mē... rē... dē... nō...

dei de ei⁹ pditione leraturi sūt. Ipsum igit^r sibi dñs
negati ad epnlandū cōquerit: dū eū peccatorē pu
tat. cū enī bed⁹ est illi gēti. i. cū eā sabbati violatorē
pphanatorē estimer: iucūdari epulis illi⁹ non me
ruit. **GRE.** Quod aut^r dicit: **Luz** amicis meis. aut
ex psona pncipū cum plebe itelligit: aut ex psona
populi iuda. **HIE.** Vel dicit: **Nunq̄** dedisti mihi
bedū. i. null⁹ sanguis. pphete vl sacerdotis a roma
no imperio nos liberauit. **AMB.** Impudēs autē
fili⁹ similis ē publicano iustificanti se: qz legē serua
bat in sra. ipse accusabat frat^r: qz cū meretricib⁹ pa
ternā substantiā prodigisset. Sequit^r enī: **Sz** post
q̄ fili⁹ tuus hic qui deuorauit substantiā suā cum
meretricib⁹ venit. occidisti illi vitulū saginatum.
AVG. Meretrices aut^r sūt supstitiones gentilium:
cū dñs substantiā dissipat: qui relicto vero cōnu
bio veri dei: cū demone feda cupiditate fornicant.
HIE. In hoc aut^r qz dicit: **Occidisti illi vitulū sagi
natum:** cōfiteatur venisse christū: sed inuidia non vult
saluari. **AVG.** Nō aut^r pater eū. q. mentientem re
darguit: sed scēi pseuerantiā ei⁹ approbās ad perfe
ctionē portoris atqz iucūdiōis exultatiōis inuitat.
vñ sequit^r: **At ipse dixit illi: Fili tu semp mecum es.**
HIERO. Vel quod dixerat: iactātia ē nō veritas
cū pater nō cōfentit: sed alia compefcit ratione di
cens: **Decū es lege qua stringeris.** nō qz non pec
cauerit: sed quia de⁹ eū semper castigando retraxit.
Nec mini si patri mentis qz fratri inuidet. **AMB.**
Sed bon⁹ pater etiā hūc salutare cupiebat dicens:
Tu mecum semp es. vel quasi iudeus in lege vel quasi
iust⁹ in cōmuniōe. **AVG.** Quid autē sibi vult qz
addidit: **Et oīa mea tua sunt.** quasi nō sint z fratris
sed sic a pfectis z immortalib⁹ filiis habētur omīa: vt
sunt z omniū singula: z omīa singulorū vt enī cupi
ditas nihil sine angustia: ita nihil cū angustia chazi
tas tenet. Sed quō omīa: nōne z angelos de⁹ i pos
sionē tali filio subiecisse putādus ē: si possessionē
sic accipias vt eius possessor ipse sit dñs: non vtiqz
omīa. Nō enī domini erim⁹: sed cōsortes poti⁹ an
gelorū. Si vero possessio sic itelligit^r: quō recte dici
mus possidere aīas veritatē: nō inuenio cur nō vere
ac pprie id possum⁹ accipere: **Nō enī illud loquit^r
mur: vt dominas veritatis dicamus aīas.** Aut si no
mine possessiōis ab hoc sensu ipedimur: illud quoz
qz auferat. nō enī ait pater: **Dīa possides.** sed omīa
mea tua sunt: nec tamē vt ipse⁹ dñi. Quod enī est in
nostra pecunia: pōt familie nostre vel alimentū eē
vel ornamentū vel aliud huiusmōi. **Et certe cū ipm
patre recte ille possit dicere: nō video quō ipsius re
cte vocari possit: diuersis dūtarat modis.** **Aut enī
betudine illā obtinuerim⁹: nostra erūt ad vidēdūz
supiora ad cōiuendū equalia: ad dominādū iferio
ra. Logaudeat igit^r securissimus maior frat^r. **AM.**
Si enī desinat inuidere: oīa sua sūt: vel Jude⁹ sacra
mēta veteris testamēti: vel baptizat⁹ noua etiā pos
sides. **THEO.** Vel aliter: Totū psona filii: qz videt^r
murmurare: sumit^r p oibus quicūqz scādalizant in
subditis: sicut **Dauid** itroducit personā passam scā
dali i peccatorū pace. **TYTUS:** Maior igit^r filius
sicut agricola iustebat agriculture: nō terrestre sed
aīme agū fodiēs: z salutis arbores inserēs. l. virtu
te s. **THEO.** Vel erat in agro hoc ē i mūdo colēs**

ppriā carnē: vt repleat panib⁹: z seminās in lachry
mis vt i gaudio metat. sed cognitis gestis nolebat i
trare ad cōmune gaudiū. **CHRY.** Querit aut^r si af
ficiē passiōe liuoris: dolēs i pseris aliorū. Dicendū
est aut^r qz null⁹ sanctorū dolet i talib⁹: imo bona ali
orū sua existimat: nō aut^r oportet oīa quecūqz para
bola cōtinet: ad literā ptractare: sed sensū elicientes
cui⁹ cā cōponitur nihil aliud pscrutari. **Dec ḡ pa
rabola ad hoc ē cōposita vt peccatores nō diffidat
reueri: sciētes qz magna cōsequēf. vñ itroducit ali
os turbatos in eoz bonis: vt idicer^r eos liuore tabe
scētes: sed tāto decore honoratos redeūtes: vt etiā i
uidiosi possint alijs fieri. **THEO.** Vel phariseorū
intentionē corrigat dñs p p̄sentē parabolā quos ex
hypothesi nominat iustos. q. d. **Esto vos vere iustos
esse: nec trāsgressos aliq̄ mandatorū: nunq̄ igitur
ppter hoc nō oportet admittere a flagitijs redeun
tes.** **HIE.** vel aliter. Omis iusticia in compatione
dei est iusticia. vñ paul⁹: **Quis me liberabit de cor
pore mortis hui⁹. vñ apostoli** dedignati sūt p peti
tione matris filiorū zebedei. **CIRYL.** Quod z nos
ipsi qñqz patimur: viuūt enī quidā pstantissimaz et
optimā vitā. ali⁹ autem in ipso senio multociēs ad
deū cōuertit^r: vel forsitan extremū diē claudere de
bēs hac diluit reat^r dño miserāte. **Hoc quidē aliqñ
respuūt ex ipozitua pusillanimitate: nō attēdēt
mentē saluatoris qui de salute peunitium gaudet.**
THEO. Dicit ergo fili⁹ patri: **Satis duxi i dolorib⁹
bus vitā a peccatorib⁹ molestat^r. z nūq̄ cā mei de
creuisti mactandū eē bedū. i. p̄quentē me peccato
rem: vt paululum recrearer: qualis bed⁹ fuit achab
belie. Qui dicebat dñe. pphetas tuos occiderunt.
AMB. Vel aliter notat^r hic frater vsque adeo: vt d
villa venire dicat: hoc ē terrenis operib⁹ occupat^r:
ignorās qz sunt spūs dei: vt deniqz nūq̄z p se vel be
dū queraf occisum: nō enī p iuidia: s; p venia mū
di agn⁹ ē imolatus. iuidus bedū querit. innocens
agnū p se desiderat imolari. iō z foris stat: eo qz ma
linolētia eū excludat. iō chorū z symphonā audire
nō pōt: hoc ē i nulla theatralis inēctiua lasciuie: s;
plebis cōcordiā cōcinentes qz de peccatoze saluato
dulcē letice suauitatē resultrat. qz enīz sibi iusti vidē
tur indignant^r qñ alicui peccatū fatēti venia laxat^r
**Quis tu es qz dño cōtradicās: ne videlicet culpā re
laxaret: cū tu cui volueris ignoscās: sed remittēdis
post penitentiā debem⁹ fauere peccatis ne dum ve
nie alteri⁹ iuidem⁹ ipi eā n̄ mereamur a dño: nō in
uideam⁹ de lōginq̄ regiōe remeātibus: qz z nos fui
mus i regiōe longinqua.** **CA. XVI.******

D Dicebat at z ad discipulos
suos. **Nō** quidā erat diues
qui habebat uillicum: z hic
diffamatus est apud illū: quasi dissi
passet bona illius. **Et** uocauit illuz.
z ait illi: **Quid** hoc audio de te? red
de rationē uillicationis tue. **Jā** enī
nō poteris uillicare. **Ait** autez uilli